

افغانستان
گزارش سالانه سال ۲۰۱۵
در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

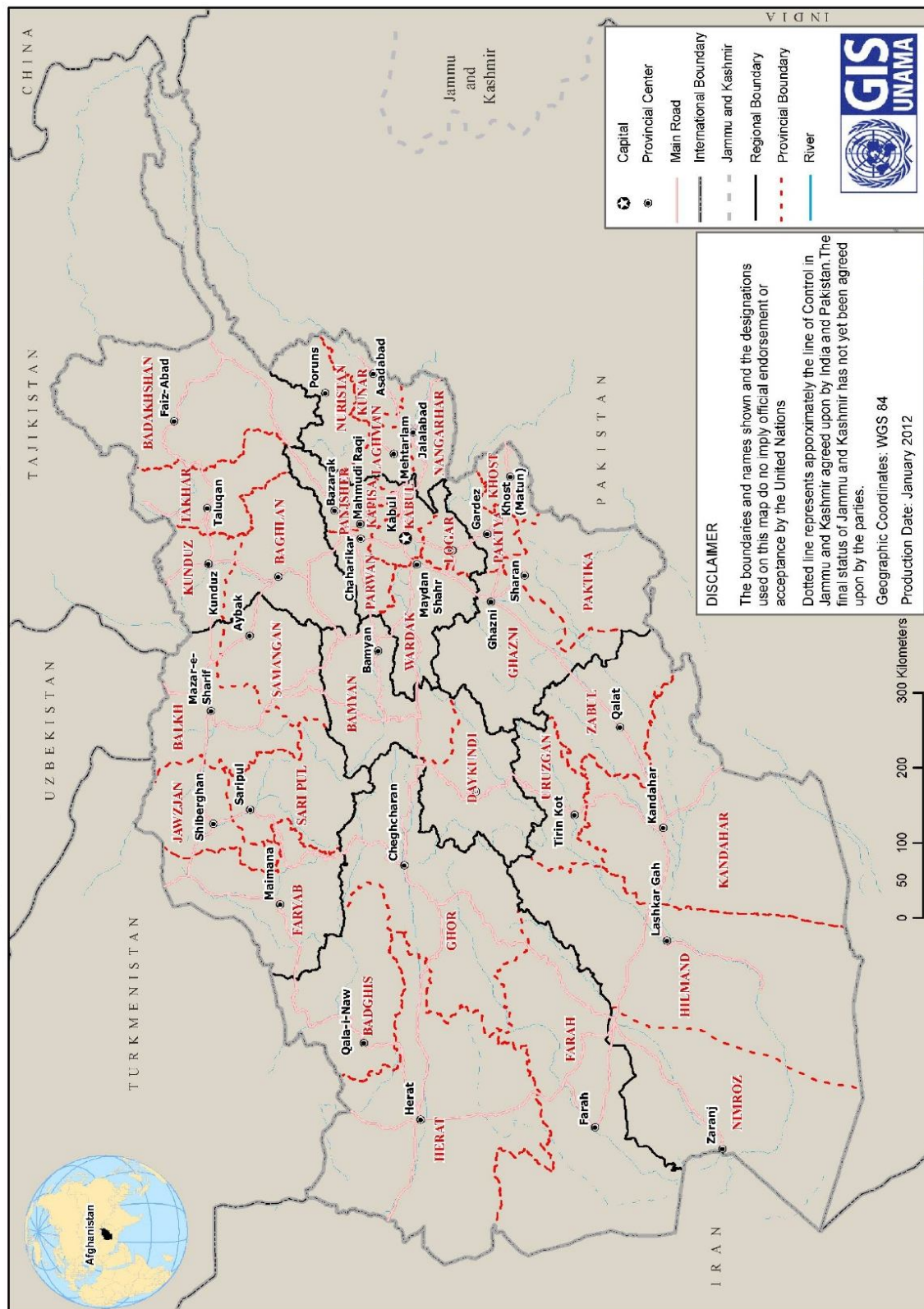
هیأت معاونت ملل متحد در افغانستان

کمیسنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر

کابل افغانستان
فبروری ۲۰۱۶

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISION

Source: UNAMA GIS January 2012

افغانستان
گزارش سالانه سال ۲۰۱۵
در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

هیأت معاونت ملل متحد در افغانستان

کمیسیون عالی ملل متحد برای حقوق بشر

کابل افغانستان
فبروری ۲۰۱۶

عکس پشت جلد این گزارش مربوط به عبدالخالق از آسوشیتدپرس میباشد. در این عکس یک مرد دختری را انتقال میدهد که در یک حمله انتحاری مجروح گردیده است. در این حمله فرد انتحاری با موتر مملو از مواد انفجاری در شهر لشکرگاه ولایت هلمند یک پاسگاه امنیتی را مورد حمله قرار داد که در نتیجه دو فرد ملکی را به قتل و دو فرد ملکی دیگر را مجروح نموده بود.

عکس به تاریخ ۱۶ ماه مارچ سال ۲۰۱۵ گرفته شده است.

در حالیکه طرف های درگیر در منازعه به دنبال منافع سیاسی و نظامی خود هستند، آنها نباید فراموش کنند که افغانستان فقط یک قلمرو نیست بلکه جایی هست که تعداد زیادی از مردم آن را خانه خود میدانند. ادعای پیشرفت ها و موفقیت ها در میدان جنگ که بارها از طرفهای درگیر در جنگ شنیده می شود، تازمانیکه موفق به محافظت از افراد ملکی (آن افراد ملکی که طرفین جنگ آرزوی حکومت کردن بر آنها را دارند یعنی زنان، اطفال و مردان افغانستان) نگردد، از هیچ ارزشی برخوردار نیست. مسئولیت های که متوجه طرف های درگیر است، الزام آور بوده و باید موفقیت های طرف های درگیر بر اساس کامیابی های شان در محافظت از افراد ملکی، سنجیده شود.

نیکولاس هیسسم، نماینده ویژه منشی عمومی ملل متحد در افغانستان، کابل، فبروری ۲۰۱۶.

مردم افغانستان از حملات وحشیانه و غیر اصولی که بر اساس حقوق بین المللی ممنوع تلقی می گردد، مدام رنج می برند. این نوع حملات تقریباً با معافیت کامل انجام می پذیرد؛ مرتکبین این تخطی ها که توسط یوناما و کارمندان من به ثبت می رسد، باید پاسخگو قرار داده شوند و جامعه بین المللی نیز با جدیت باید تأکید نماید که حقوق افراد ملکی محافظت گردد.

زید رعد الحسین، کمیشنر عالی ملل متحد برای حقوق بشر، ژنو، فبروری ۲۰۱۶.

مأموریت

این گزارش سالانه ی سال ۲۰۱۵ در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) تهیه گردیده و دوره زمانی ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۱۵ را در بر می گیرد.

واحد حقوق بشر یوناما، این گزارش را طبق مأموریت یوناما و بر اساس قطعنامه شماره ۲۲۱۰ (سال ۲۰۱۵) شورای امنیت ملل متحد "به منظور نظارت بر وضعیت افراد ملکی، هماهنگی تلاش ها با هدف اطمینان از محافظت آنها، تقویت پاسخ دهی و همکاری در تطبیق کامل آزادی های بنیادی و مقررات حقوق بشری مندرج در قانون اساسی افغانستان و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن ها می باشد، به ویژه معاهداتی که به بهره مندی کامل زنان از حقوق بشری شان، ارتباط می گیرد" تهیه گردیده است.

قطعنامه شماره ۲۲۱۰ (سال ۲۰۱۵) شورای امنیت اهمیت نظارت دوامدار و گزارش دهی به شورای امنیت ملل متحد در مورد وضعیت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، بخصوص در مورد تلفات افراد ملکی را تصدیق می نماید.

یوناما یک سلسله فعالیت هایی را با هدف کاهش اثرات جنگ بر افراد ملکی به شمول موارد ذیل روی دست می گیرد: نظارت مستقل و بی طرفانه از حوادثی که در آن افراد ملکی کشته یا زخمی شده اند؛ فعالیت های دادخواهی برای تقویت محافظت از افراد ملکی که در منازعات مسلحانه متضرر می گردند؛ و فعالیت هایی که باعث ترویج رعایت مقررات بشردوستانه بین المللی و حقوق بشر، و قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان در میان تمام طرف های درگیر می شود.

این گزارش حاوی نظریات تخنیکی دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر می باشد.

فهرست مطالب

i	میتودولوژی (روش تهیه گزارش)
۱	خلاصه گزارش
۱۶	۱. رعایت حقوق بشر در مناطق متأثر از جنگ
۱۶	زنان و منازعات مسلحانه
۲۰	اطفال و منازعات مسلحانه
۲۷	بقایای مواد منفجره از دوران جنگ
۲۹	بیجا شدن افراد ملکی در اثر جنگ: بیجا شدگان داخلی
۳۰	گلوله باری از آنسوی مرز
۳۱	۲. درگیری های زمینی و افراد ملکی که در ساحه جنگ گیر ماندند
۳۵	تلفات افراد ملکی در اثر درگیری های زمینی که به نیروهای امنیتی افغان نسبت داده شده است
۳۷	تلفات افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده است
	درگیری های زمینی که منجر به تلفات افراد ملکی شده و نسبت دادن آن به یک جناح مشخص درگیری ممکن نمی باشد.
۳۸	
۳۹	سلاح های منفجره در مناطق مزدحم ملکی
۴۱	۳. عناصر ضد دولت
۴۲	تاکتیک ها و انواع رویداد های که منجر به آسیب بیشتر افراد ملکی می شوند
۴۳	مواد منفجره تعبیه شده
۴۶	مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری
۴۸	مواد انفجاری تعبیه شده نوع کنترل از راه دور
۴۹	مواد انفجاری تعبیه شده مقناطیسی
۵۱	حملات انتحاری و پیچیده
۵۳	جنایت جنگی ناشی از قتل: کشتار هدفمند افراد ملکی
۵۴	حمله بر کارمندان ملکی دولت
۵۷	حملات بر شخصیت های مذهبی و عبادتگاه ها
۵۹	اختطاف افراد ملکی مرتبط به جنگ
۶۱	اختطاف و قتل افراد ملکی از ملیت هزاره
۶۲	مجازات از طریق ساختار های عدلی و قضایی موازی
۶۴	پذیرفتن مسئولیت از سوی طالبان در خصوص حملاتی که افراد ملکی را متأثر ساخته
۶۵	تهدید های طالبان علیه رسانه ها و مدافعین حقوق بشر
۶۶	اعلامیه های طالبان در ارتباط با حفاظت افراد ملکی
۷۲	۴. نیروهای طرفدار دولت
۷۲	تاکتیک ها و حوادثی که بیشترین صدمه را به افراد ملکی وارد نموده اند
۷۴	عملیات های هوایی

۷۷	عملیات های هوایی نیروهای افغان
۸۳	پولیس محلی افغان
۸۹	۵. چارچوب حقوقی
۸۹	مسئولیت های حقوقی طرف های درگیر در جنگ مسلحانه
۹۵	۶. اصطلاحات
	ضمیمه ۱: حملات که مسئولیت آن را طالبان به عهده گرفتند: تفکیک حملات بر اساس نوع هدف
۱۰۵	
	ضمیمه ۲: جدول ادعا های "جرایم جنگی" طالبان علیه نیروهای طرفدار دولت بر اساس تثبیت
۱۰۷	صحت و ثقم و انتساب آن
۱۰۹	ضمیمه ۳: یادداشت حمایت قاطع ناتو برای ثبت مورخ ۳ فبروری سال ۲۰۱۶

میتودولوژی (روش تهیه گزارش)

یوناما تا حدی که امکان دارد با اجرای تحقیقات در ساحهء رویدادها، با انجام مشوره با یک سلسله منابع متنوع و با توجه به انواع اطلاعاتی که اطمینان و اعتبار آنها ارزیابی می گردد، گزارش ها در مورد تلفات افراد ملکی را تحقیق می نماید. در زمان تحقیق و بررسی هر رویداد، یوناما نهایت تلاش خود را به کار می برد تا اطلاعات بدست آمده را تا حد امکان با منابع متنوع به شمول اظهارات شاهدان عینی، افراد آسیب دیده، فعالین نظامی (به شمول دولت افغانستان، عناصر ضد دولت و نیروهای نظامی بین المللی)، مسؤولین محلی در روستاها، ولسوالی ها و ولایات، رهبران مذهبی و بزرگان محل بررسی و تصدیق نماید.

یوناما این معلومات را از طریق بازدید مستقیم، آزمایش فزیک اقلام و مدارک جمع آوری شده از محل حادثه، بازدید از شفاخانه ها و سایر مراکز صحتی، عکس ها و تصاویر ویدیویی، گزارش ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های آن، اظهارات منابع دست دوم، گزارشات رسانه ها و اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و طرف های سوم به دست می آورد.

در هر واقعه ای که تلفات ملکی را در بر داشته، یوناما حداقل سه نوع منبع را لازمی می داند تا وقوع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهدان، کارمندان صحتی، مقامات محلی، تصدیق توسط طرفین درگیری، بزرگان محلی و غیره. تا حد امکان، تحقیقات بر اساس اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و تحقیقات در محل صورت می گیرد. در بعضی موارد، به خصوص در محلاتی که دسترسی به علت محدودیت های امنیتی مقدور نباشد، این گونه تحقیقات امکان پذیر نیست. در این گونه موارد، یوناما بر یک سلسله روش ها برای جمع آوری اطلاعات، بخصوص از طریق شبکه های معتبر و هم از طریق یک سلسله منابع متنوعی که آن منابع معتبر ارزیابی گردیده، اتکاء می کند.

هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد برای یوناما قناعت بخش نباشد، در آنصورت رویداد متذکره گزارش داده نمی شود. در بعضی موارد، قبل از آنکه نتیجه گیری صورت گیرد، تحقیقات چندین هفته را در بر می گیرد. این بدین معناست که نتیجه گیری ها در یک گزارش در مورد تلفات ملکی ناشی از یک رویداد میتواند با کسب اطلاعات بیشتر دوباره بررسی گردیده و در تحلیل ها گنجانیده شود. هرگاه اطلاعات واضح و روشن نباشد، در آن صورت تا زمان کسب مدارک قناعت بخش، نتیجه گیری صورت نمی گیرد و یا بدون نتیجه گیری قضیه بسته می گردد و نیز در گزارشی که از ارقام تلفات افراد ملکی تذکر به عمل می آید، قضایای بسته شده گنجانیده نمی شود.

در بعضی موارد ملکی بودن قربانیان گزارش داده شده را نمی توان به طور قطعی تصدیق کرد و یا این وضعیت مورد اختلاف می باشد. در این گونه موارد، یوناما از معیارهای قابل تطبیق حقوق بشر دوستانه بین المللی استفاده نموده و در مورد ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند سن شان را معیار

قضاوت قرار نمی دهد بلکه این گونه ادعاهای مربوط به ملکی یا جنگجو بودن قربانیان را بر اساس واقعیت های موجود در مورد همان رویداد ارزیابی می کند.

یوناما در سال ۲۰۰۹ میلادی یک پایگاه اطلاعاتی الکترونیکی را ایجاد نمود تا تحلیل ها و گزارش های خود در مورد محافظت از غیر نظامیان در درگیری های مسلحانه را ثبت کند. این پایگاه اطلاعاتی یا دیتابیس بخاطر تسهیل جمع آوری اطلاعات به شکل منظم، تحلیل و ارزیابی منسجم و مؤثر اطلاعات، منجمله تفکیک اطلاعات بر اساس سن، جنس، مرتکبین حادثه، تاکتیک، نوع سلاح و دسته بندی های دیگر طراحی شده است.

از آنجائیکه چندین طرف درگیر جنگ می باشند، یوناما نهایت تلاش می نماید تا طرف مسؤول یک حادثه مشخص را تا حدی که امکان دارد بطور دقیق معین نماید، مثلاً طالبان و یا اردوی ملی افغانستان. به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، مانند ماهیت مشترک بعضی از عملیات های نظامی و عدم توانایی منابع اولیه در بسیاری از رویدادها برای تشخیص دقیق یا تفکیک میان نیروهای مختلف نظامی و یا گروپ های مختلف شورشیان کافی نبوده یا زمانی که هیچ یک از طرف ها مسؤولیت را به عهده نمی گیرند، و یا برای تشخیص دقیق مرتکبین یک حادثه ی منتج به تلفات افراد ملکی چه در بین نیروهای مختلف دولتی و چه در میان نیروهای مختلف مخالف دولت؛ مشکل ایجاد می گردد، در همچو موارد یوناما مسؤولیت یک رویداد مشخص را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا عناصر ضد دولتی نسبت می دهد.

در قضایای جنگ های زمینی بین نیروهای دولتی و مخالفین دولت، زمانیکه تلفات به یکی از طرفین به طور مشخص ممکن نیست که نسبت داده شود، یوناما مسؤولیت را به هردو طرف نسبت داده و تحت یک کتگوری مشخص بنام (نیروهای دولتی و مخالفین دولت) ثبت می نماید. یوناما ادعا نمی کند که ارقام ارائه شده در این گزارش کامل می باشد؛ اما این احتمال وجود دارد که یوناما تلفات افراد ملکی را با توجه به محدودیت های مرتبط به محیط جنگی، کمتر از آنچه که هست گزارش داده باشد.

خلاصه گزارش

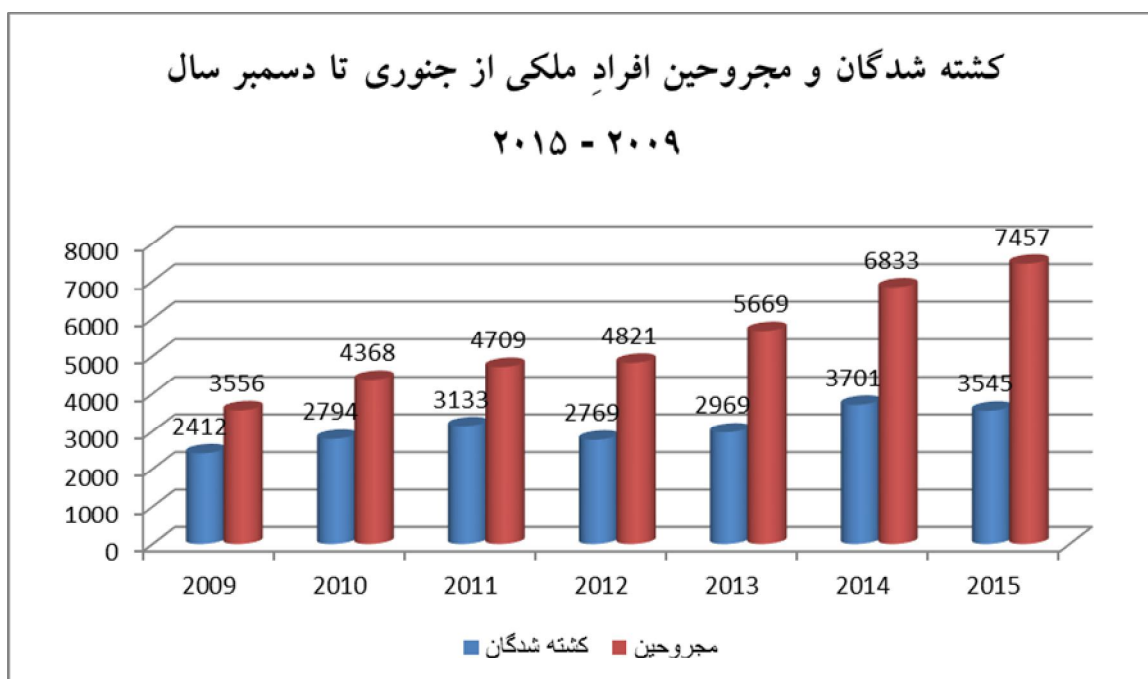
"بعد از آن که کودکم را غذا دادم و دوباره در جایش گذاشتم تا بخوابد؛ اندکی آب نوشیدم و دوباره به رختخوابم برگشتم. ناگهان چنان یک انفجار شدیدی رخ داد که سقف خانه ی ما شروع به ریختن بر سر ما کرد. همین قدر به یاد دارم که سقف خانه بر سرم افتاد و بعد بیهوش شدم. وقتی چشمانم را باز کردم؛ دیدم دست ها، پا ها و پشتم خونریزی دارد. تلاش کردم تا از جا بلند شوم ولی نتوانستم. بعد از بیست دقیقه متوجه شدم که شوهرم پیوسته جیغ و فریاد می زند که "کجاست دیگران؟ کجاست پدرم؟" این انفجار او و پسر مرا به شدت زخمی ساخته بود. برادر شوهرم هردو چشم اش را از دست داده بود. ما یک خانواده فقیر هستیم و همه چیزمان را از دست دادیم."^۱

--به تاریخ هفت اگست سال ۲۰۱۵؛ این خانم در یک حمله انتحاری توسط یک موتر مملو از مواد انفجاری در منطقه شاه شهید شهر کابل مجروح گردیده بود. در اثر این حمله حدود ۱۵ فرد ملکی کشته و حدود ۲۸۳ فرد ملکی دیگر زخمی شدند. همچنین در این حمله حدود صدها خانه تخریب گردیده و آسیب دیده بود.

در سال ۲۰۱۵، منازعات مسلحانه در افغانستان آسیب های شدیدی را به افراد ملکی وارد نموده و بر اساس یافته یوناما، از سال ۲۰۰۹ بدینسو آمار تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ بیشترین رقم تلفات افراد ملکی را نشان می دهد. به دنبال افزایش شمار تلفات در سال های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴، شمار کشته و زخمی های ملکی در اثر درگیری های نظامی در سال ۲۰۱۵ در مقایسه با سال ۲۰۱۴ حدود چهار درصد افزایش را نشان می دهد. بر اساس یافته های یوناما از اول جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۵، حدود ۳۵۴۵ فرد ملکی کشته و ۷۴۵۷ فرد ملکی مجروح گردیده است. مجموع تلفات افراد ملکی در دوره زمانی فوق الذکر به ۱۱۰۰۲ فرد ملکی رسیده که در مقایسه با سال ۲۰۱۴، چهار درصد در آمار کشته شدگان کاهش رُخ داده و در حدود ۹ درصد در ارقام مجروحین افزایش صورت گرفته است.^۲ از زمانیکه یوناما به شکل منظم و سیستماتیک تلفات افراد ملکی را به ثبت رسانیده یعنی از اول جنوری سال ۲۰۰۹ تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۵، یافته های یوناما نشان می دهد که در مجموع در حدود ۲۱۳۲۳ فرد ملکی در این دوره زمانی به قتل رسیده و در حدود ۳۷۴۱۳ فرد ملکی دیگر مجروح گردیده است. در نتیجه، مجموع تلفات افراد ملکی در دوره زمانی فوق الذکر به ۵۸۷۳۶ فرد ملکی می رسد.

^۱. مصاحبه یوناما با قربانی به تاریخ ۱۶ اگست سال ۲۰۱۵.

^۲. در سال ۲۰۱۴ یوناما حدود ۱۰۵۳۴ مورد تلفات ملکی (۳۷۰۱ کشته و ۶۸۳۳ زخمی) را ثبت نموده است.

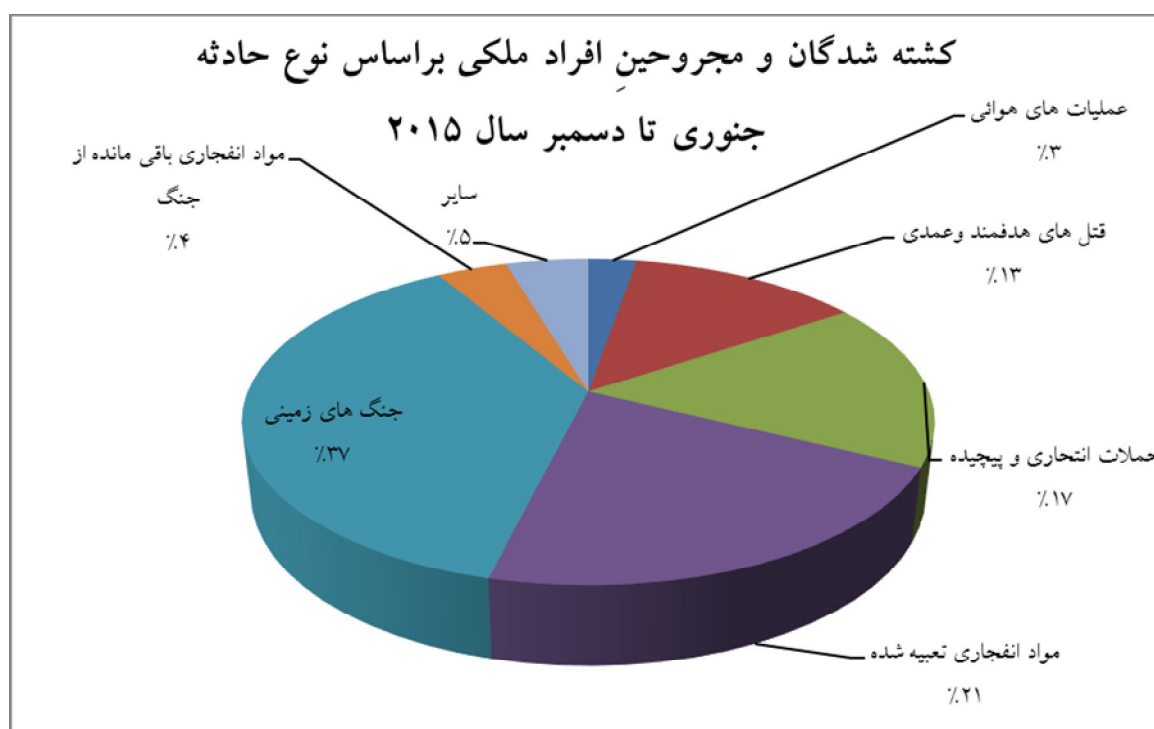

این گزارش آسیب های آنی و قطعی منازعات مسلحانه سال ۲۰۱۵ را که متوجه افراد ملکی در افغانستان بوده به ثبت رسانیده است. نتایج زیان بار منازعات مسلحانه و برآیند تخطی های حقوق بشری ناشی از این منازعات و نیز نقض نورم های حقوق بشردوستانه بین المللی نسبت به قتل و جرح افراد ملکی؛ تأثیرات عمیق تر و شدید تری را در جامعه بجا گذاشته است. در جریان سال ۲۰۱۵، خشونت های ناشی از منازعات مسلحانه خانه ها، وسایل معیشت و اموال مردم را تخریب نموده و هزارها خانواده را بیجا نموده است. در ضمن این منازعات محدودیت هایی را فراروی آزادی دسترسی به آموزش و پرورش، صحت، و سایر خدمات ایجاد کرده است. علاوه، پیامدهای کوتاه مدت و دراز مدت ناشی از ناامنی های فزاینده، ضعف در روند محافظت افراد ملکی و عدم احترام به حقوق بشر و نورمهای حقوق بشردوستانه بین المللی، تأثیرات دوام دار و طولانی مدت را نسبت به اثر آنی منازعات میتواند داشته باشد. نسلهای متعدد از باشندگان افغانستان از تأثیرات ناگواری که جنگ ها از لحاظ روانی و فیزیکی بر آنها گذاشته است به شدت رنج می برند. این دسته مردم هیچ حمایتی را از جانب نهاد های دولتی افغانستان دریافت نکرده و اگر گاهی یا در جایی حمایت های حکومتی هم صورت گرفته، آن هم بسیار اندک بوده است.

خشونت های ناشی از منازعات مسلحانه آسیب پذیرترین قشر جامعه را به شکل فزاینده ای متضرر نموده است: در سال ۲۰۱۵، از هرده نفر کشته و مجروح افراد ملکی، یک نفر زن و از هر چهار نفر کشته و مجروح، یک نفر طفل را شامل می گردید. در حالیکه ارقام مجموعی تلفات افراد ملکی در حدود چهار درصد افزایش یافته، اما ارقام تلفات زنان در حدود ۳۷ درصد صعود نموده که در مجموع ۳۳۳ زن به قتل رسیده و ۹۱۳ زن مجروح گردیده است. در نتیجه، مجموع تلفات زنان به ۱۲۴۶ تن می رسد. همچنان، در

این دوره زمانی، در حدود ۱۴ درصد افزایش در ارقام تلفات اطفال رُخ داده که در مجموع ۷۳۳ طفل به قتل رسیده و ۲۰۹۶ طفل مجروح گردیده است. در نتیجه مجموع تلفات اطفال به ۲۸۲۹ تن می رسد.

جنگ های زمینی بین طرفهای جنگ عامل بیشترین رقم تلفات (قتل و مجروحیت) افراد ملکی بوده و به تعقیب آن مواد انفجاری تعبیه شده و حملات انتحاری و پیچیده به ترتیب تلفات بالای را بر افراد ملکی وارد نموده است. جنگ های زمینی بیشترین رقم افراد ملکی را به قتل رسانیده که به تعقیب آن قتل های هدفمند و عمدی باعث بیشترین رقم قتل افراد ملکی گردیده است.

اساساً ریشه اصلی افزایش در مجموع تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵، به افزایش حملات انتحاری و پیچیده و قتل های هدفمند و عمدی توسط نیروهای مخالف دولت، به افزایش تلفات افراد ملکی در جنگ های زمینی و حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت و افزایش آمار تلفات در فیرهای متقابل بین طرفهای درگیر بخصوص در ولایت قندز؛ ارتباط می گیرد.^۳

^۳. به گزارش ویژه یوناما و دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر، در مورد حقوق بشر و محافظت افراد ملکی در جنگ ولایت قندز که به تاریخ ۱۲ دسمبر نشر گردید؛ مراجعه گردد. این گزارش در آدرس ذیل قابل دسترس می باشد:

http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/civcas/Special%20Report%20on%20Kunduz%20province_12%20December%202015.pdf.

مرتکبین تلفات افراد ملکی

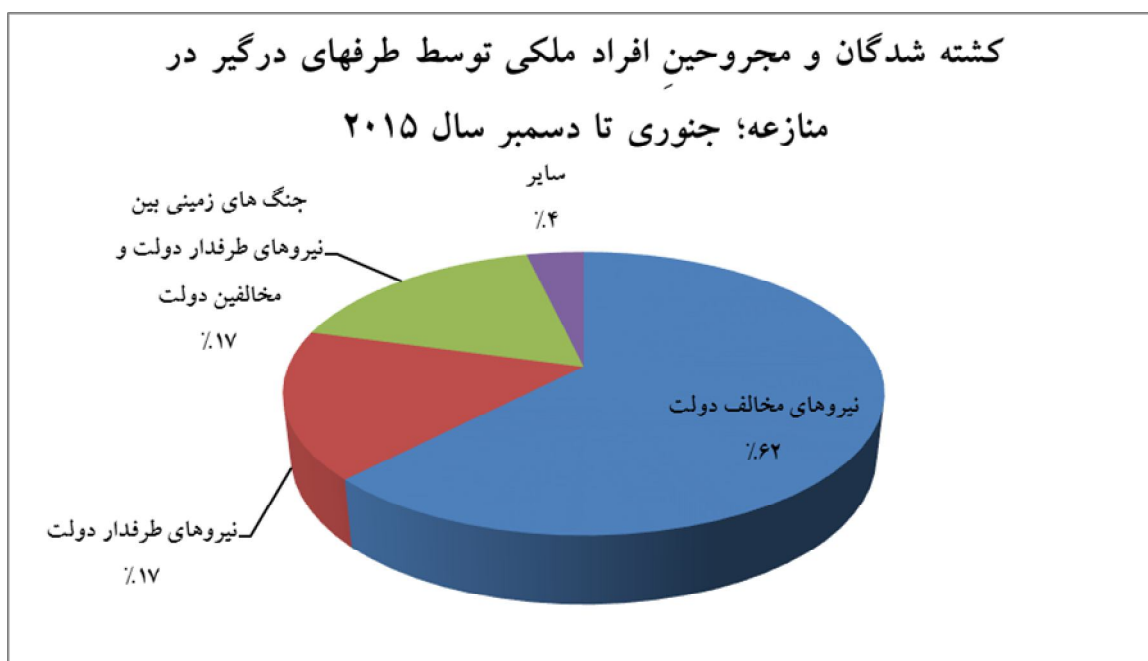
یافته های یوناما نشان میدهد که در حدود ۶۲ درصد تلفات افراد ملکی توسط نیروهای مخالف دولت صورت گرفته است.^۴ هم چنان، ۱۷ درصد تلفات به نیروهای طرفدار دولت^۵ (۱۴ درصد به نیروهای امنیتی افغانستان، دو درصد به نیروهای نظامی بین المللی و یک درصد به گروههای مسلح طرفدار دولت) نسبت داده شده است. در حدود ۱۷ درصد تلفات افراد ملکی در جنگ های زمینی بین نیروهای مخالف دولت و نیروهای امنیتی افغانستان صورت گرفته که به هیچ یکی از طرفین بطور مشخص نسبت داده شده نمیتواند. چهار درصد^۶ تلفات افراد ملکی در نتیجه انفجار مواد انفجاری باقی مانده از جنگ که به هیچ یکی از طرفین درگیر بطور مشخص نسبت داده شده نمیتواند؛ صورت گرفته است.^۷

^۴. این اصطلاح تمام افراد و گروه های مسلح و یا مخالفین مسلحی را که در حال حاضر در درگیری های نظامی علیه دولت افغانستان و یا نیروهای نظامی بین المللی سهم دارند، در بر می گیرد. این اصطلاح، همچنین به کسانی اطلاق می شود که به عنوان "طالبان" یا افراد و گروه های منسجم و مسلح غیر دولتی که به شکل مستقیم در جنگ ها سهم گرفته و با مشخصات یا هویت های مختلف شناخته می شوند، مانند شبکه حقانی، حزب اسلامی، جنبش اسلامی ازبکستان، اتحاد جهاد اسلامی، لشکر طیب، جیش محمد و داعش و دیگر گروه های شبه نظامی و گروه های مسلحی که به دنبال اهداف سیاسی، ایدئولوژیک یا اقتصادی می باشند، به شمول گروه های مسلح جنایت کاری که به طور مستقیم در اعمال خصمانه به نمایندگی از یک طرف درگیر، فعالیت می نمایند.

^۵. این نیروها تمام نیروهای دولتی و سایر نیروهایی را در بر می گیرد که در عملیات ضد تروریسم در قالب نیروهای نظامی و شبه نظامی فعالیت میکنند و بطور مستقیم یا غیر مستقیم تحت کنترل دولت افغانستان می باشند. این نیروها شامل دسته های اردوی ملی، پولیس ملی، پولیس سرحدی، نیروهای ریاست عمومی امنیت ملی، پولیس محلی و سایر نیروهای محافظتی محلی می گردند که در تحت تشکیلات قانونی حکومت عمل می کنند. در ضمن این نیروها شامل ملیشه ها و گروههای مسلح طرفدار دولت نیز می گردد که مبنای قانونی نداشته و در تحت تشکیلات رسمی حکومتی عمل نمی کنند. نیروهای طرفدار دولت همچنان شامل نیرو های نظامی بین المللی و سایر نیرو های امنیتی و اطلاعاتی خارجی می گردد (به نیرو های نظامی بین المللی مراجعه شود).

^۶. یوناما در حدود کمتر از نیم درصد تلفات را به گلوله باری های نیروهای پاکستانی که از آن سوی سرحد بطرف خاک افغانستان فیر می گردد؛ نسبت می دهد.

^۷. بقایای مواد انفجاری باقی مانده در میدان جنگ موادی هست که مرتکبین شان قابل شناسای نبوده و یا هم از جنگ های سالهای قبل باقی مانده است.

عناصر ضد دولت

یافته های یوناما نشان میدهد که از اول جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۵، به تعداد ۲۳۱۵ فرد ملکی توسط عناصر ضد دولت به قتل رسیده و به تعداد ۴۵۴۴ فرد ملکی توسط این نیروها مجروح گردیده است. مجموع تلفات ناشی از عملیات ها و حملات نیروهای فوق الذکر به ۶۸۵۹ تن رسیده که در مقایسه به سال ۲۰۱۴ در حدود ۱۰ درصد کاهش را نشان میدهد.^۸ این کاهش در حقیقت در نتیجه کاهش در آمار تلفات ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده و جنگ های زمینی گروه های مخالف دولت؛ بدست آمده است. ولی یافته های یوناما نشان میدهد که در تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر ضد دولت ناشی از حملات گروهی پیچیده و انتحاری در حدود ۱۶ درصد افزایش رُخ داده و نیز در تلفات ناشی از قتل های هدفمند که دومین عامل اصلی قتل افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ تلقی می گردد؛ در حدود ۲۷ درصد افزایش صورت گرفته است.^۹

^۸ در سال ۲۰۱۴؛ یوناما تلفات ۷۶۴۳ فرد ملکی (۲۶۷۷ کشته شده و ۴۹۶۶ مجروح) را به نیروهای مخالف دولت نسبت داده بود.

^۹ در حدود ۹۴ درصد قتل های هدفمند را یوناما به نیروهای مخالف دولت نسبت داده و متباقی توسط گروپ های مسلح طرفدار دولت و پولیس محلی صورت گرفته است. قتل های هدفمند و عمدی باعث کشته شدن بیشترین رقم افراد ملکی در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ گردیده بود. به صفحه ۵۲ گزارش شش ماه اول سال ۲۰۱۵ یوناما و دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر، در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه مراجعه گردد.

در این گزارش، تلفات افراد ملکی در اثر جنگ های زمینی منسوب به نیروهای مخالف دولت در مقایسه با سال ۲۰۱۴ در حدود ۳۸ درصد کاهش^{۱۰} و نیز تلفات ناشی از مواد انفجاری در حدود ۲۰ درصد کاهش را نشان میدهد که این کاهش با روندی که در گزارش شش ماه اول سال ۲۰۱۵ منعکس شده بود؛ کاملاً سازگاری دارد. کاهش در ارقام تلفات ناشی از مواد انفجاری دلایل و عوامل مختلفی دارد که از جمله یکی از دلایل همانا افزایش تلاش های نیروهای امنیتی جهت مقابله علیه مواد انفجاری و نیز پیشرفت های بالقوه نیروهای مخالف دولت در نحوه هدف قرار دادن می باشد. همچنان باید یاد آور شد که در سال ۲۰۱۴، یوناما تعداد زیادی از تلفات افراد ملکی را در جریان دور اول و دوم انتخابات ریاست جمهوری در ماه های اپریل و جون ۲۰۱۴ که توسط مخالفین مسلح دولت روی داده بود را ثبت کرد. در مقابل کاهش تلفات افراد ملکی در جنگهای زمینی از سوی طالبان، به عنوان یک ارتباط کلیدی، به افزایش قابل ملاحظه تلفات افراد ملکی در جنگهای زمینی که مرتکبین آن قابل تشخیص نبوده و به هر دو طرف درگیری منسوب شده نیز باید نظر انداخت.

نیروهای طرفدار دولت

نیروهای طرفدار دولت به ویژه نیروهای امنیتی افغان در سال ۲۰۱۵ باعث تداوم افزایش تلفات افراد ملکی گردیدند. یوناما ۱۸۵۴ مورد تلفات ملکی (۶۲۱ کشته و ۱۲۳۳ مجروح) توسط نیروهای طرفدار دولت را مستند سازی نمود که این رقم ۲۸ درصد افزایش را به مقایسه سال ۲۰۱۴ نشان می دهد.^{۱۱} مشابه به رویداد های مندرج در گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۵ یوناما در مورد تلفات مردم ملکی در منازعات مسلحانه ، بیشترین تلفات افراد ملکی که توسط نیروهای طرفدار دولت بوجود آمده است، در جنگهای زمینی و عمدتاً از اثر استفاده از سلاح های غیر مستقیم و انفجاری مانند توپخانه، هاوان ها، راکت ها و بمب های دستی به وقوع پیوسته است. یوناما ملاحظه می کند که ازدیاد در تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به نیروهای امنیتی افغان، احتمالاً نتیجه افزایش عملیات های امنیتی است که توسط نیروهای امنیتی افغان از بدو احراز مسوولیت های امنیتی در سراسر افغانستان اجرا شده است.

تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های هوایی توسط هردو نیروهای امنیتی افغان و بین المللی در سال ۲۰۱۵ میلادی ۸۳ درصد افزایش یافته و سبب ۲۹۶ مورد تلفات ملکی (۱۴۹ کشته و ۱۴۷ زخمی) گردیده است که این افزایش سیر نزولی تلفات افراد ملکی ناشی از حملات هوایی که در سال های گذشته ثبت

^{۱۰}. کاهش تلفات افراد ملکی در اثر جنگ های زمینی منسوب به نیروهای مخالف دولت در حقیقت به این معنا نیست که نیروهای مخالف دولت مسئول آمار کمتر تلفات افراد ملکی محسوب می گردند؛ زیرا، تلفات ناشی از جنگ های زمینی که یوناما نمیتواند آن را به هیچ یکی از طرفین منازعه به طور مشخص نسبت دهد، در حدود ۸۴ درصد افزایش یافته است.

^{۱۱}. در ۲۰۱۴ یوناما ۱۴۵۳ مورد تلفات ملکی (۶۱۰ کشته و ۸۴۳ زخمی) را که توسط نیروهای طرفدار دولت واقع شده بود به ثبت رسانید.

شده بود را معکوس کرده است. حملات تهاجمی هوایی که توسط نیرو های امنیتی افغان انجام یافته، تقریباً باعث نصف (۴۳ درصد) تمام تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی گردیده است. تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی نیرو های امنیتی افغان در نیمه دوم سال ۲۰۱۵ به مقایسه نیمه اول،^{۱۲} سه برابر افزایش یافته است. یو ناما تذکر می دهد که این افزایش را باید در چارچوب انتقال امنیت و ارتقای توانمندی نیرو های افغان در انجام حمایت های نزدیک هوایی بدون اتکاء به قوت های بین المللی مد نظر گرفت.

تلفات ملکی ناشی از جنگ های زمینی که به یک طرف مشخص نسبت داده نشده است

از جمله ۱۱۰۰۲ مورد تلفات ملکی ثبت شده توسط یوناما (۴۹۳ کشته و ۱۳۹۲ زخمی) به تعداد (۱۸۸۵) مورد تلفات ملکی) یا ۱۷ درصد آن را نمی توان به هیچ یک از طرفهای خاص درگیر در جنگ نسبت داد. اکثر این تلفات ملکی در نتیجه درگیری های زمینی میان عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار دولت رخ داده است.

این یک افزایش ۹۰ درصدی را نسبت به سال ۲۰۱۴^{۱۳} نشان می دهد و عمدتاً از اثر درگیری های زمینی در شهر کندز بین ۲۸ سپتامبر الی ۱۳ اکتوبر می باشد که یو ناما نتوانست تلفات مذکور را به هیچ یک از طرف های جنگ نسبت دهد.

درگیری های زمینی

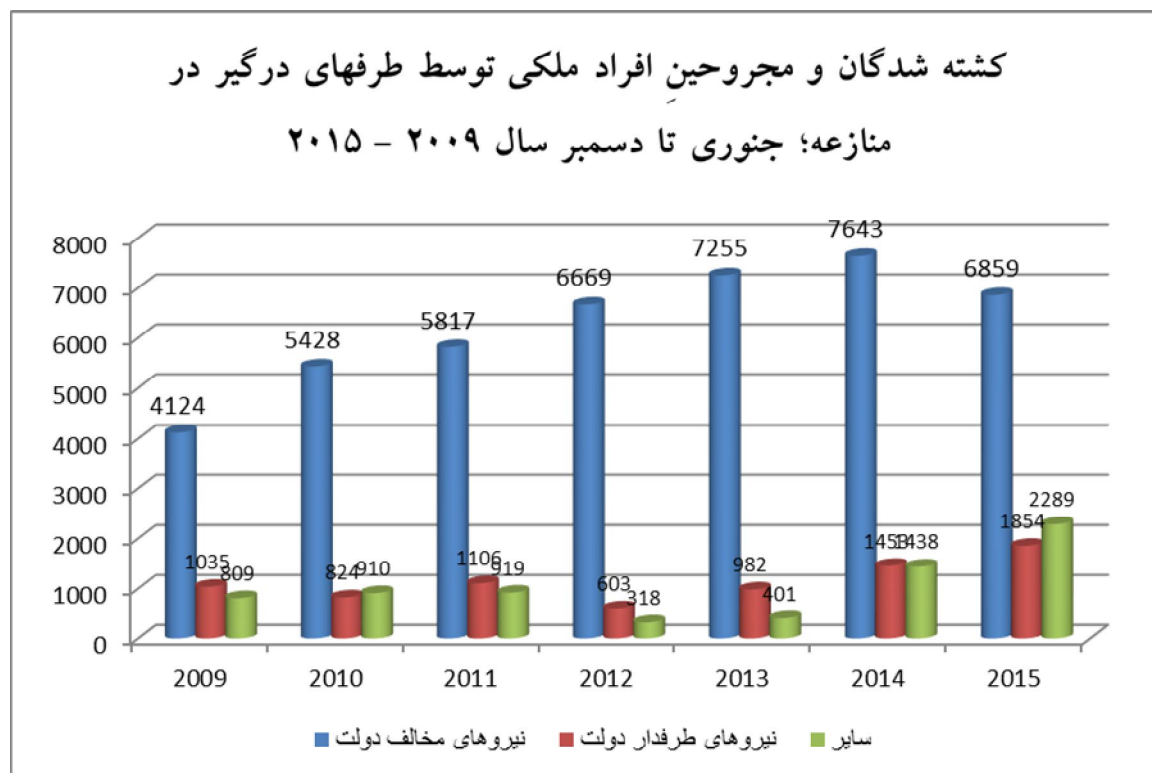
تلفات ملکی ناشی از جنگهای زمینی در سال ۲۰۱۵ تا ۱۵ درصد افزایش یافته است که باعث ۴۱۳۷ مورد تلفات (۱۱۱۶ کشته و ۳۰۲۱ زخمی) گردیده است. تقریباً نیم این تلفات (۴۴ درصد یا ۱۸۳۴ مورد تلفات شامل ۴۷۲ کشته و ۱۳۶۲ زخمی) از اثر جنگهای زمینی، عمدتاً آتش متقابل بین عناصر مخالف دولت و نیرو های طرفدار دولت بوجود آمده است ولی امکان آن وجود نداشته است که آنرا به یک طرف مشخص درگیری نسبت داد^{۱۴}.

^{۱۲}. بین ۱ جنوری و ۳۰ جون ۲۰۱۵، یو ناما ۲۸ مورد تلفات ملکی (پنج کشته و ۲۳ زخمی) را از اثر عملیات های قوای هوایی ثبت نمود، این رقم با ۹۸ مورد تلفات ملکی (۴۱ کشته و ۵۷ زخمی) از اول جولای الی ۳۱ دسامبر مقایسه شد.

^{۱۳}. در سال ۲۰۱۴ یو ناما ۹۹۴ مورد تلفات ملکی (۲۹۷ کشته و ۶۹۷ زخمی) را که امکان نسبت دادن آن به یکی از طرف ها وجود نداشت ثبت نموده است.

^{۱۴}. به مأخذ نمبر ۲ مراجعه گردیده و نیز در صفحه ۲۲ در متن اصلی گزارش که به ولایت قندز اختصاص یافته مراجعه گردد.

چنانچه ملاحظه می شود تلفات ملکی در جریان جنگهای زمینی که به تنهایی به عناصر مخالف دولت نسبت داده شده اند کاهش یافته و تلفات ملکی ایکه منحصرأ به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شده افزایش یافته است.^{۱۵}

ملاحظات

در سال ۲۰۱۵ طرف های در گیر در جنگ در تضمین نمودن مصونیت مردم ملکی در در تلاش برای کسب منافع نظامی، ارضی و یا سیاسی ناکام ماندند. در حالیکه طالبان و سایر عناصر ضد دولت مسوول بیشترین موارد تلفات ملکی باقی مانده اند، یو ناما کاهش تلفات در اثر کاربرد تکتیک های مشخصی را که از سوی گروه ها به کار رفته، به شمول هردو، جنگهای زمینی و مواد انفجاری تعبیه شده ثبت نموده است. عناصر مخالف دولت به انجام حملات انتحاری و پیچیده در ساحات مزدحم بدون آنکه کمترین توجهی به افراد ملکی که در حوالی هدف مورد نظر شان زندگی می کردند داشته باشند، - در بسا موارد بدون ملاحظه ماهیت ملکی بودن هدف - ادامه دادند.

در سال ۲۰۱۵، عناصر مخالف دولت (طالبان و سایر گروه های مسلح مخالف) کنترل دولت بر قلمرو تحت اداره اش را به چالش کشیدند و مراکز چندین ولسوالی را تصرف نموده آنرا برای مدت طولانی تر نسبت به سال ها قبل تحت تصرف خود نگهداشتند. آنها برای مدت کوتاهی شهر کندز، اولین مرکز یک

^{۱۵}. برای توضیحات مزید لطفاً بخش جنگهای زمینی را در مابعد ملاحظه نمایید.

ولایت را بعد از سقوط حکومت شان در سال ۲۰۰۱ تصرف نمودند. عناصر مخالف دولت حملات خود را بالای مراکز مزدحم (شهرها، شهرکها و قریه جات کلان) متمرکز ساختند و همزمان کنترل دولت بر این مناطق را به چالش کشیدند و در عین حال، به انجام حملات منظم، و مرگبار انتحاری در شهرهای بزرگ به خصوص کابل ادامه داده اند. طالبان مسوولیت بیشتر از نصف حملات انتحاری و پیچیده ایرا که باعث تلفات ملکی گردیده است، پذیرفتند.^{۱۶}

در سراسر سال ۲۰۱۵، طالبان به طور پیاپی بیان کردند که تحفظ مردم ملکی یکی از اهداف اساسی آنها می باشد، ولی این گروه کماکان باعث بیشترین تلفات افراد ملکی و انجام حملات در محلات با احتمال بلند آسیب دیدن مردم ملکی بوده اند. اگرچه آنها بطور علنی از باعث شدن تلفات ملکی در دو حادثه که مسوولیت آن را پذیرفته بودند، اذعان نمودند، اما آنها اثرات واقعی آن حملات بر مردم ملکی را کمتر جلوه دادند. طالبان ادعا نمودند که تنها چند تن از ملکی ها "بطور سطحی زخمی شدند" در حالیکه هردو حمله چهار تن افراد ملکی را به قتل رسانید و ۴۲ تن دیگر را زخمی ساخت. (برای توضیحات مزید به فصل این گزارش در مورد اعلامیه های طالبان پیرامون تحفظ مردم ملکی مراجعه شود).

دولت در تامین امنیت کافی قلمرو و مردم در زمانیکه کشور انتقال سیاسی، امنیتی و اقتصادی را همزمان تجربه می کرد، تقارب چندین روند فوق یکجا با وضعیت پیش آمده از اثر انتقال مسوولیت ها به دولت، مردم ملکی را به گونه ی فزاینده در معرض خطر قرار داد. در سال ۲۰۱۵ نیروهای طالبان ۲۴ مرکز ولسوالی^{۱۷} را تصرف نمودند در حالیکه این رقم در سال ۲۰۱۴ تنها چهار مرکز ولسوالی بود. این امر نیروهای امنیتی را مجبور ساخت که همزمان در چندین جبهه با طالبان بجنگند. در ختم سال ۲۰۱۵، چهار ولسوالی از ۲۴ ولسوالی مذکور تحت کنترل طالبان باقی ماند. تلفات دوامدار نیروهای امنیتی افغان توانمندی آنها را در تحفظ مردم ملکی تضعیف نمود که به کاهش اعتماد مردم نسبت به دولت منتج گردید.

در پاسخ به تشدید حملاتی که توسط عناصر مخالف دولت صورت گرفت، نیروهای امنیتی افغان و بین المللی هردو باعث افزایش صدمات به مردم ملکی گردیدند. یو ناما نگرانی هایی را مطرح ساخت که نیرو

^{۱۶} از ۷۴ حملات انتحاری و پیچیده که باعث تلفات افراد ملکی گردیده است، طالبان تنها مسوولیت ۴۱ مورد آن را قبول کرده اند. اینها تنها آن مواردی اند که بطور علنی در وب سایت و تویتر آنها ادعا شده است. این تلفات ملکی توسط یو ناما به طالبان نسبت داده شده است. در مواردیکه طالبان مسوولیت آن را اذعان نکرده اند، آنها شامل پوشش اصطلاح عناصر مخالف دولت گردیده است.

^{۱۷} جلسه یو ناما با دیپارتمنت مصوونیت و امنیت ملل متحد- شهر کابل، ۱۴ جنوری ۲۰۱۶. مراکز ولسوالی هاییکه در سال ۲۰۱۵ توسط طالبان تصرف شدند: شامل جوند، یمگان، چهار دره، دشت ارچی، واگل، کوهستانات، نوزاد، موسی قلعه، راغستان، وردوج، بهارک، خاک صفا، خواجه غار، امام صاحب، قلعه ذال، تاله و برفک، خم آب، غورک، بالا بلوک، غورماچ، درقد، و ریگ می باشند. در سال ۲۰۱۴ طالبان ولسوالی های یمگان، دو آب، چهار سده و کران و منجان را تصرف کردند.

های امنیتی افغان در دفاع از خود همواره به سلاح های انفجار قوی اتکاء مینمایند و یا به استفاده از اینگونه سلاح ها به عنوان چاره نخست متوسل می شوند.

به تعقیب تلفات بی سابقه ی نیرو های امنیتی افغان در میدان نبرد (بیشتر از ۱۲۰۰۰ مورد تلفات در سال ۲۰۱۵)^{۱۸} بخش هایی از دولت به تسلیح گروپ های مسلح طرفدار دولت و حمایت از "خیزش های مردمی" شروع نمودند در حالیکه همزمان وعده می سپردند که این چنین گروپ ها را خلع سلاح می کنند. این موضوع نگرانی های آشکار^{۱۹} در زمینه حمایت از حقوق بشر در سال ۲۰۱۶ و بعد از آن را افزایش بخشیده است. سال ۲۰۱۵ همچنان شاهد ظهور عملیاتی گروپ های عناصر نهایت متشدد ضد دولت به شمول دولت اسلامی عراق و شام (ISIL) یا داعش بود که با رویکرد خطر ناک و جدید هرچند در یک محدوده جغرافیایی محدود، تهدید تازه ای را برای مردم به میان آوردند.

در ۱ جنوری ۲۰۱۵، مأموریت نیرو های امنیتی بین المللی از مأموریت جنگی به مأموریت آموزشی، کمک رسانی و مشوره دهی مبدل گشت. با وجود خاتمه یافتن رسمی مأموریت جنگی ناتو/آیساف، نیرو های امنیتی بین المللی به فراهم سازی مستقیم حمایت نظامی به همتایان افغان شان ادامه دادند. چنانچه زمانی که جنگ شدت پیدا کرد، پای قوت های بین المللی کما فی السابق به میدان جنگ کشیده شد. بر علاوه، ظهور نوع جدید گروه های عناصر ضد دولت وابسته به دولت اسلامی عراق و شام و یا داعش و پارچه شدن طالبان به تعقیب افشای مرگ ملا عمر و همچنان ظهور نیرو های طرفدار دولت در بخش هایی از کشور، تلاش ها برای تامین امنیت و حفاظت از مردم ملکی را بیشتر از پیش پیچیده ساخت.

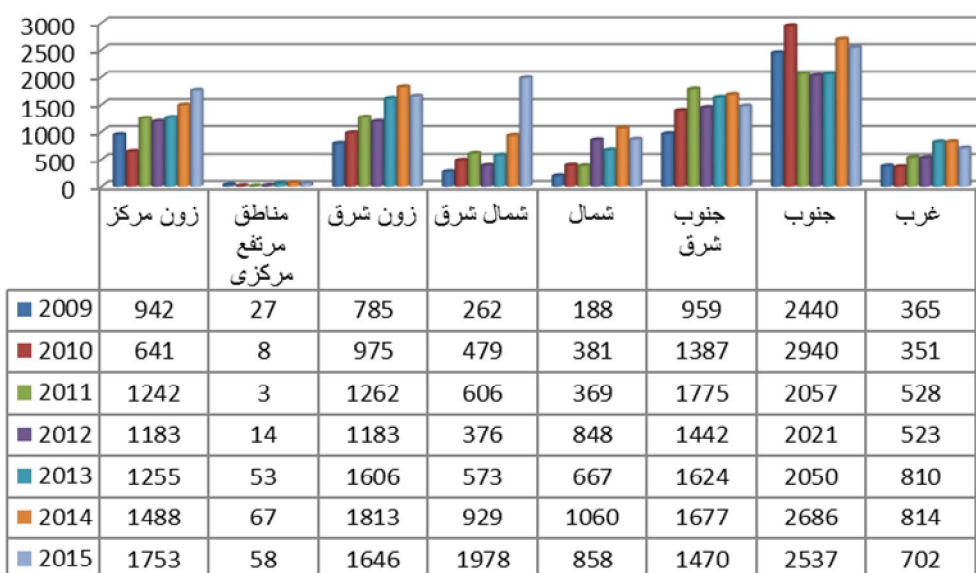
افزایش تلفات ملکی در سال ۲۰۱۵ در دو زون شمال شرق و مرکزی افغانستان تمرکز یافت. هرچند انکشافاتی مانند ازدیاد در قتل های هدفمند و عمدی مردم ملکی و افزایش تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی در تمام نقاط کشور بطور یکسان صورت گرفت، با آنهم یو ناما کاهش تلفات ملکی را در همه زون های دیگر ثبت نمود. این کاهش شامل شش درصد کاهش در تلفات مردم ملکی در زون جنوب می شود که با وجود آن هم، این حوزه متحمل بلند ترین رقم تلفات افراد ملکی شده است که به تعقیب آن زون شمال شرق و زون مرکز می باشد.

^{۱۸}. ایمیل UNDSS ۱۷ جنوری ۲۰۱۶ UNDSS ۱۲۱۶۹ مورد تلفات را میان نیرو های امنیتی افغان (۴۵۴۱ کشته و ۷۶۲۸ زخمی) یک افزایش ۲۰ درصدی به مقایسه سال ۲۰۱۴ را ثبت نموده است. UNDSS در یافته است که میزان تلفات ماه های نوامبر و دسامبر ۲۰۱۵ بنابر ممانعت گزارش دهی که توسط دولت در اخیر ۲۰۱۵ تحمیل شده بود در دست نیست.

^{۱۹}. رئیس جمهور افغانستان در جریان بازدید از کندز در ۱۶ اکتوبر ۲۰۱۵ پالیسی دولت افغانستان را تصریح نموده خاطر نشان ساخت که "قوت های ملیشه تحت هیچ شرایطی تشکیل نخواهند شد و پاسخ دهی برای افراد به یک مجلس مخصوص محول خواهد گردید". ملاحظه فرمایید: بیانیه مطبوعاتی منتشره در وبسایت ریاست جمهوری <http://president.gov.af/en/news/54437> که بار اخیر در ۱۶ جنوری ۲۰۱۶ قابل دسترس گردیده است.

کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی براساس زون های مختلف

جنوری تا دسمبر سال ۲۰۰۹ - ۲۰۱۵

از اثر درگیری های مکرر در کندوز و نواحی اطراف آن، تلفات ملکی در سال ۲۰۱۵ در شمال شرق در مقایسه با سال ۲۰۱۴ دو برابر افزایش یافت. به تعقیب پیشروی ها در ماه های اپریل و جولای ۲۰۱۵، طالبان حمله خویشتن بالای شهر کندوز را در ۲۸ سپتامبر شروع و آنرا تصرف نمود که این امر باعث بروز دو هفته جنگ شهری گردید و تا هنگام که آنها رسماً عقب نشینی از شهر را در ۱۳ اکتبر تأیید نمودند، این جنگ دوام کرد؛ نیروهای امنیتی افغانستان در همان زمان کنترل شهر را دوباره بدست گرفتند. اکثریت زیاد تلفات ملکی ناشی از جنگ های زمینی بین نیروهای امنیتی افغان و طالبان بود، اما با آن هم، یوناما موارد تلفات ملکی ناشی از کشتارهای هدفمند، محاکمه و مجازات های موازی و عملیات هوایی به شمول حمله هوایی ایالات متحده امریکا بر شفاخانه داکتران بدون مرز (MSF) در ۱۳ اکتبر را مستند سازی نموده است.

در حوزه مرکز، مخصوصاً در شهر کابل، حملات گروهی پیچیده و حملات انتحاری باعث ۱۸ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی گردید. به طور مثال دو حمله انتحاری در ۷ اگست باعث ۳۵۵ مورد تلفات افراد ملکی (۴۳ کشته و ۳۱۲ زخمی) گردید که بالاترین رقم کشته و زخمی شدن افراد ملکی در یک روز از سال ۲۰۰۹- زمانیکه یونا به طور منظم به ثبت وقایع تلفات ملکی اقدام کرد- تا اکنون می باشد.

در ادامه روند ثبت شده در گزارشات شش ماهه و سالانه ی ۲۰۱۴ یوناما راجع به محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، روند تلفات زنان و اطفال در مقایسه با تلفات سایر اقشار جامعه در سال ۲۰۱۵ سیر صعودی داشته است. تلفات زنان ۱۱ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل میدهد (بیشتر از رقم ۹

درصدی در ۲۰۱۴) در حالیکه تلفات اطفال ۲۶ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل می‌دهد (بیشتر از رقم ۲۴ درصدی در ۲۰۱۴).

کشته و زخمی شدن هزاران نفر در جریان خشونت های مسلحانه در ۲۰۱۵ نشان دهنده تغییر ماهیت منازعه مسلحانه و ناکامی طرفین درگیر در منازعات در قسمت محافظت افراد ملکی از آسیب های منازعات مسلحانه می باشد. یوناما بازهم تأکید میکند که نورم های حقوق بشردوستانه بین المللی، طرفین منازعه را ملزم می داند تا اقدامات معنی داری را جهت محافظت افراد ملکی از آسیب های ناشی از منازعات مسلحانه به شمول تدابیر برای حصول اطمینان از جوابگویی در قبال موارد نقض حقوق بشر و نقض حقوق بشر دوستانه بین المللی و جبران خسارت و حمایت از افراد ملکی که از منازعات متأثر گردیده اند، اتخاذ نمایند.

در همین ارتباط، یوناما یک بار دیگر از طرفین درگیر می خواهد که جهت کاهش قابل ملاحظه تلفات ملکی در ۲۰۱۶، به پیروی از مکلفیت های شان در حقوق بشردوستانه بین المللی اقدامات عملی را اتخاذ نمایند تا از تلفات افراد ملکی جلوگیری گردد. مخصوصاً عناصر مخالف دولت باید از انجام حملات گروهی پیچیده و حملات انتحاری علیه اهداف ملکی و همچنین از حملات با هرنوع ابزارهای منفجره در محلات دارای افراد ملکی، خودداری نمایند. عناصر مخالف دولت باید فوراً کشتار عامدانه افراد ملکی و استفاده غیر قانونی و کورکورانه مواد انفجاری نوع فشاری را متوقف نمایند.

تمام طرفین به شمول نیروهای امنیتی افغان، باید احتیاط لازم و عملی را روی دست گیرند تا از تلفات ملکی در جریان عملیات های شان جلوگیری نمایند و استفاده سلاحهای سنگین و جنگ افزارهای منفجره و تیراندازی بی هدف در مناطق دارای افراد ملکی را متوقف نمایند.

یوناما درخواست خویش را از تمام طرفین درگیر در منازعه مسلحانه مبنی بر حصول اطمینان از جوابگویی نیروهای مسلح و افراد مسلح در برابر کشتن و زخمی ساختن عامدانه، کورکورانه و سهل انگارانه افراد ملکی، قویاً تکرار میکند.

یوناما توصیه های ذیل را به تمام جوانب درگیر منازعه جهت محافظت افراد و اجتماعات ملکی و جلوگیری از تلفات ملکی و رعایت التزامات طرفهای مذکور به نورمهای حقوق بشردوستانه بین المللی و حقوق بشر بین المللی، ارائه میکند.

توصیه ها:

عناصر مخالف دولت:

در مطابقت به التزامات شان به حقوق بشردوستانه بین المللی:

- هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی، محلات ملکی مخصوصاً: کارمندان امداد، مقامات ملکی دولتی، ژورنالیست ها، مدافعین حقوق بشر، قضات، و سارنوالان و عبادتگاه ها و مراکز فرهنگی را متوقف نمایند و در این خصوص تعریفی از [افراد و محلات] "ملکی" به کار گیرند که با حقوق بشر دوستانه بین المللی سازگار باشد.
- از استفاده مواد منفجره تعبیه شده به ویژه در حملات گروهی پیچیده کورکورانه و نامتناسب بر محلات که معمولاً افراد ملکی در آن حضور دارند خود داری نمایند و همچنان استفاده مواد ممنوعه انفجاری نوع فشاری را متوقف سازند.
- از انداختن های هاوان، راکت و نارنجک به سوی محلات مسکونی افراد ملکی و از این محلات به سوی دیگر، جداً خود داری نمایند.
- بیانیه رهبری طالبان که حمله بر افراد ملکی و محلات مسکونی افراد ملکی را در آن ممنوع اعلان کرده است، اجراء نمایند؛ امریه های که بر افراد طالبان دستور میدهد که از تلفات ملکی جلوگیری و خود داری نمایند، تطبیق نمایند و آن عده اعضای طالبان را که افراد ملکی را هدف قرار میدهند و می کشند یا زخمی می سازند، مورد پیگرد قرار دهند.
- بیانیه رهبری طالبان در خصوص حقوق بشری زنان و دختران را در ساحات تحت نفوذ خویش اجراء نمایند؛ تهدید و حملات بر آموزش و پرورش دختران، معلمان و درکل سکتور معارف را متوقف سازند.
- اطمینان حاصل نمایند که جنگ جویان مکاتب، شفاخانه ها، کلینیک ها و سایر مراکز محافظت شده را برای اهداف نظامی به کار نمی گیرند؛ تمام حملات و تهدیدات علیه کارمندان صحتی به شمول واکسیناتورهای پولیو و کمپاین مبارزه علیه پولیو را متوقف سازند.

حکومت افغانستان:

- استفاده هاوان، راکت و نارنجک و سایر تسلیحات پیچیده و حملات هوایی در محلات مسکونی افراد ملکی را متوقف نماید. یک رهنمود تاکتیکی واضح، مقررات عملیات و طرزالعمل های مرتبط به استفاده از تسلیحات انفجاری و هواپیما های نظامی را تدوین نماید.
- پالیسی ملی راجع به کاهش تلفات ملکی را نهایی ساخته و آنرا با یک پلان تطبیقی دارای اهداف عملی جهت جلوگیری تلفات افراد ملکی در جریان درگیری ها، حمایت نماید؛ و همچنان از

ایجاد یک واحد اختصاصی در دولت برای تحقیق تمام آسیب های ناشی از واقعات منازعات مسلحانه، اطمینان حاصل نماید.

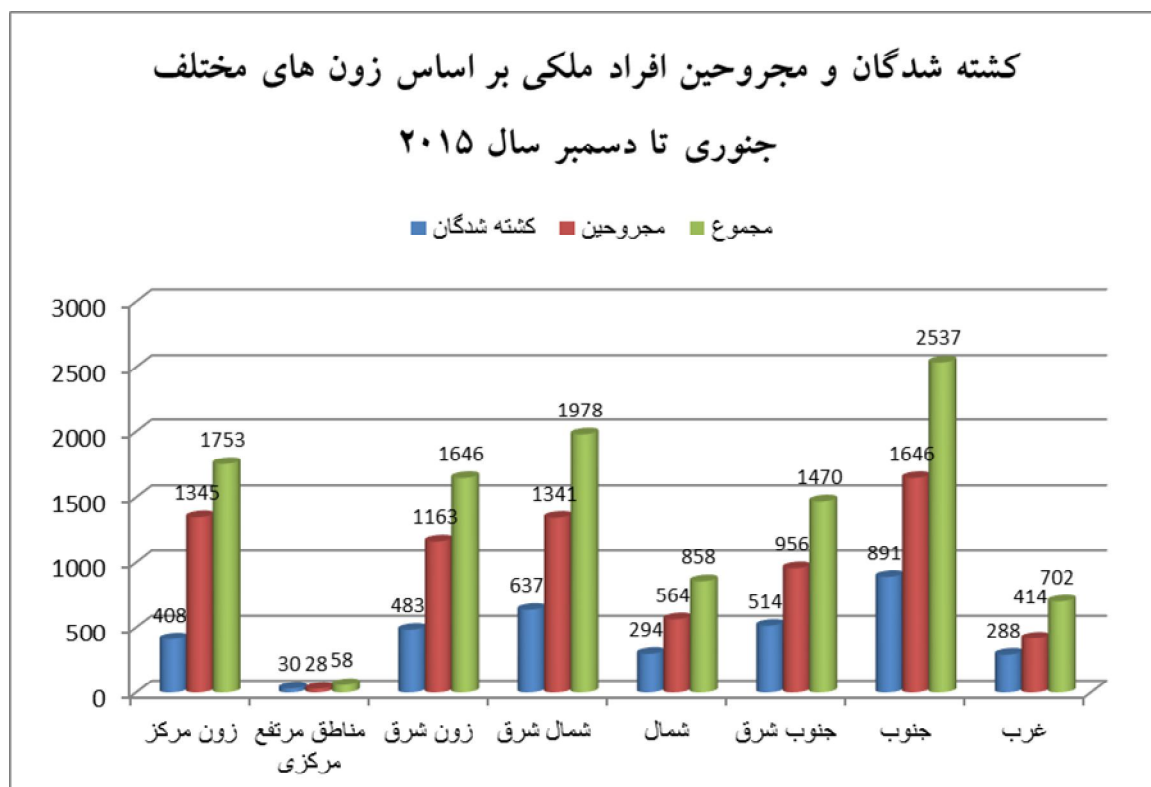
- تمام گروه های مسلح، ملیشه ها و "قیام های مردمی" را منحل و خلع سلاح نماید.
- تمام اتهامات تعدی و نقض حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی توسط نیروهای امنیتی و گروه های مسلح طرفدار دولت را تحقیق نمایند؛ طوری که قوانین داخلی و قواعد بین المللی اقتضا میکند، آنهایی را که مسئول [ارتکاب موارد فوق] شناخته می شوند تعقیب و مجازات نماید. در قسمت دریافت خسارت و دسترسی به خدمات اساسی به منظور بلند بردن سطح آگاهی عامه، آگاهی دهی نماید.
- باید تضمین نماید که قربانیان خشونت ها بشکل موثر غرامت دریافت می نمایند و در ضمن طرز العمل ها برای جبران خساره به زنان و خانواده افراد کشته و زخمی شده ناشی از خشونت های جنگی را تقویت نماید و همچنین سطح آگاهی مردم در مورد طرز عمل برای دریافت غرامت و دسترسی به خدمات اولیه را بالا ببرد.
- ارتقای بیشتر ظرفیت نیروی های امنیتی ملی را در خصوص فرماندهی، کنترل و اجرای عملیات علیه مواد منفجره تعبیه شده و خنثی سازی آنها و استحصال آنها، در اولویت قرار دهد. منابع لازم را برای حصول اطمینان از تطبیق کامل استراتژی مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده بی هدف، تخصیص دهد.
- استفاده مکاتب، شفاخانه ها، و کلینیک ها برای مقاصد نظامی را فوراً متوقف سازد و از احترام بر تأسیسات صحنی من حیث مراکز بی طرف مطمئن گردد.

نیروهای نظامی بین المللی^{۲۰}

- یک تحقیق موثر، شفاف، مستقل و غیر جانبدارانه در قسمت حمله هوایی بر شفاخانه داکتران بدون مرز (MSF) راه اندازی نمایند و یافته های آنرا در دسترس عموم قرار دهند و از جوابگویی کسانی که مسئول این واقعه هستند اطمینان حاصل نمایند. دولت هایی که بر پرسونل دخیل شان در این واقعه صلاحیت قضایی دارند، باید مطمئن گردند که افراد مسئول که این حمله را جواز داده و اجراء کردند در طی یک روند شفاف، غیر جانبدارانه، موثر و سریع مورد تحقیق قرار می گیرند. افراد که داللتاً مظنون به دست داشتن در جرایم جنگی اند و اراده لازم را در آن داشته اند، باید توسط یک محکمه قانونی با حفظ حقوق متهم مورد تعقیب عدلی قرار گیرند. و همچنان قدم های لازم را برای اطمینان از جبران خسارت بردارند.

^{۲۰}. یوناما مستحضر است که مأموریت حمایت قاطع ناتو در قسمت تطبیق "یادداشت ثبت"، معلومات به روز را در تاریخ ۳ فبروی ۲۰۱۶ ارائه کرد. ضمیمه شماره ۳ در متن کامل این گزارش را ملاحظه نمایید.

- پروتوکول موجود راجع به هدف گیری و پالیسی های عملیاتی و معیارهای هدف گیری قبل از عملیات را مورد بازنگری قرار دهند تا از حملات علیه محلات مسکونی ملکی به شمول شفاخانه ها جلوگیری نماید.
- به تعقیب بروز اتهامات تلفات ملکی در جریان عملیات که در آن نیروهای امنیتی یا استخباراتی بین المللی دخیل اند، مخصوصا در حملات هوا پیمای بی پیلوت (پهپاد) و عملیات جستجو، از بررسی و تحقیق شفاف بعد از این عملیات ها اطمینان حاصل نمایند.
- دولت افغانستان را در تدوین و تطبیق پالیسی کاهش تلفات افراد ملکی در جریات عملیات های جنگی حمایت نمایند.
- در مرحله پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی با در نظر داشت نیاز به پروتوکولهای مناسب، برنامه های آموزشی و تدابیر کاهش تلفات افراد ملکی در قسمت استفاده از تسلیحات پیچیده و هواپیماهای نظامی، به تدویر برنامه های آموزشی، تهیه منابع و حمایت های لازم برای نیروهای امنیتی افغان بعد از ۲۰۱۶ ادامه دهند.
- به حمایت از نیروهای امنیتی افغان در قسمت فرماندهی، کنترل و اجرای عملیات های خنثی سازی مواد منفجره تعبیه شده به شمول بهره برداری از آن، در سال ۲۰۱۶ و بعد از آن ادامه بدهند.

۱. رعایت حقوق بشر در مناطق متأثر از جنگ

زنان و منازعات مسلحانه^{۲۱}

"حوالی عصر بود که نیروهای دولتی و داعش جنگ را آغاز نمودند و والدینم تصمیم گرفتند تا خانه را ترک کنیم. هنگامی که به قریه مارکو رسیدیم، موتر ما با ماین کنار جاده برخورد کرد و من از هوش رفتم. واقعاً نمی دانم که تمام این وقایع چگونه رخ داد. وقتی به هوش آمدم، خود را در شفاخانه یافتیم و آگاه شدم که اطفال و سایر اعضای خانواده ام نیز مجروح شده اند."^{۲۲}

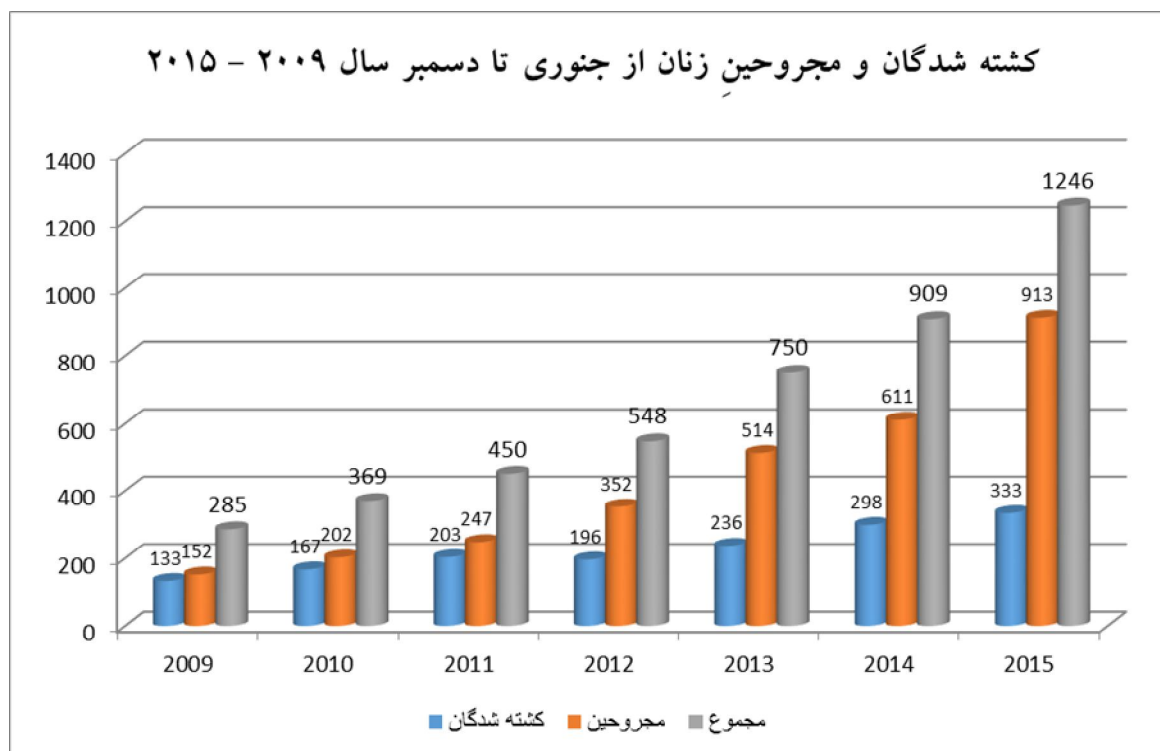
-- یک خانم ۲۰ ساله که به تاریخ ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۵ از اثر مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در منطقه ملازم تلو، ولسوالی اچین ولایت ننگرهار مجروح شد؛ در این انفجار یک مرد ملکی کشته و هفت تن دیگر به شمول چهار پسر و دو دختر و یک زن مجروح گردید.

در جریان سال ۲۰۱۵، یوناما تأثیرات ناگوار منازعات مسلحانه بالای زنان را که به گونه مستقیم و غیر مستقیم از جنگ متأثر شده، ثبت نموده است. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۱۲۴۶ مورد تلفات زنان (۳۳۳ کشته و ۹۱۳ مجروح) را ثبت نموده که ۳۷ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۲۳} افزایش تلفات افراد ملکی به تعقیب گزارش سال ۲۰۱۴ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه و گزارش شش ماهه یوناما در سال ۲۰۱۵ می باشد که گزارش های مذکور نیز نمایانگر افزایش تأثیرات درگیری بالای زنان بوده است. در سال ۲۰۱۵، تلفات زنان ۱۱ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل داده که این رقم ۹ درصد افزایش نسبت به عین زمان در سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد. به طور اوسط، در هر هفته سال ۲۰۱۵ بیش از ۲۴ زن از اثر خشونت های ناشی از درگیری کشته و مجروح شدند.

^{۲۱} یوناما/دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر یافته های مطالعه جداگانه در مورد تأثیرات درگیری روی زنان در افغانستان را در ماه مارچ ۲۰۱۶ نشر خواهند کرد.

^{۲۲} مصاحبه یوناما با یک تن قربانی، شفاخانه جلال آباد، ۴ اکتوبر ۲۰۱۵.

^{۲۳} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۹۰۹ مورد تلفات زنان (۲۹۸ کشته و ۶۱۱ مجروح) را ثبت نموده بود.

در سال ۲۰۱۵، عناصر ضد دولت به هدف قرار دادن مدافعین حقوق بشری زن و زنانیکه در بیرون فعالیت می کنند به شمول پولیس و اعضای پارلمان و همچنان زنانی که اقارب نیروهای امنیتی هستند، ادامه دادند.

باوجود افزایش روزافزون تلفات زنان در درگیری های مسلحانه، عناصر ضد دولت به گونه چشمگیر مانع رعایت اساسی ترین حقوق بشری زنان و دختران در مناطق تحت کنترل شان می شوند. در جریان سال ۲۰۱۵، یوناما مواردی را ثبت نموده که عناصر ضد دولت عمداً آزادی گشت و گزار زنان و دختران را محدود ساخته، مانع دسترسی شان به مراکز صحتی شده و اجازه تعلیمات فراتر از ابتدائیه را به دختران ندادند. دولت به نوبه خود در حمایت یا شناسائی زنان که ریاست خانواده را به عهده داشته و مردان شان را از اثر جنگ از دست داده اند، موفق نبوده است.^{۲۴}

^{۲۴} افزون بر تأثیرات مستقیم و روز افزون جنگ بالای زنان، دفتر یوناما یکبار دیگر اذعان می دارد زنانی که پس از کشته شدن یا مجروحیت شوهر شان به عنوان یگانه نان آور خانواده های شان هستند، از پیامد های دوامدار اجتماعی و اقتصادی رنج برده و مشخصاً در برابر سایر انواع خشونت و بدرفتاری آسیب پذیر می باشند. یوناما اکیداً اذعان می دارد که نیاز است تا نهاد های دولتی مربوطه اقدامات عاجل روی دست گیرند تا نیازمندی های اساسی زنان و اطفال که از اثر خشونت های ناشی از جنگ بیوه و یتیم شده اند، مورد رسیدگی قرار گیرد. به صفحه ۱۴ - ۱۶ گزارش سالانه یوناما/دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه (سال ۲۰۱۴) مراجعه شود.

در موارد تازه و آزار دهنده، از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۱۵، یوناما هشت مورد مجازات زنان را که متهم به ارتکاب "جرائم اخلاقی" بودند، توسط ساختارهای عدلی موازی^{۲۵} ثبت نموده که این موارد منجر به کشته شدن ۵ زن و یک دختر و مجازات بدنی ۲ زن و یک دختر توسط عناصر ضد دولت شده است.^{۲۶} یوناما همچنان قتل هدفمندانه یک خانم حامله توسط عناصر ضد دولت را ثبت نموده که خانم مذکور به اتهام زنا بدون موجودیت هر نوع مدارک از طریق چنین پروسه عدلی و قضائی موازی به قتل رسید. وقوع چنین رویدادها در سال ۲۰۱۴ کمتر بوده چنانچه فقط یک مورد قتل یک زن و یک مرد (یک عضو گروه طالبان) به اتهام "جرائم اخلاقی" ثبت شده بود.^{۲۷}

زمانی که درگیری میان طرفین به مناطق ملکی کشانده شد، زنان با پیامدهای روز افزون آن مواجه شدند. درگیری های زمینی بیشتر از هر تاکتیک جنگی دیگر باعث کشتار و مجروحیت زنان در سال ۲۰۱۵ شده چنانچه بیش از نیم تلفات زنان ناشی از این روش جنگی می باشد. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، دفتر

^{۲۵} تمام موارد تلفات افراد ملکی در اثر مجازات سیستم عدلی و قضائی موازی که توسط یوناما ثبت گردیده، توسط عناصر ضد دولت اجراء شده است. دفتر یوناما موارد مرگ و مجروحیت ناشی از چنین برخوردها را ثبت نموده چه این مجازات مستقیماً ناشی از منازعات مسلحانه بوده (مثلاً اعدام پدر یکتن از منسوبین اردوی ملی) یا اینکه توسط عناصر ضد دولت در برابر افراد ملکی در پیوند با تخلف که با منازعات مسلحانه ارتباط نداشته؛ صورت گرفته است. مانند شلاق زدن افراد به جرم فعل زنا. ماده ۳ مشترک کنوانسیون های ژنیو از طریق منع قرار دادن کشتار، خشونت، حبس و اعدام بدون رعایت معیار های محاکمه عادلانه و نیز شکنجه، قطع اعضای بدن و سایر انواع خشونت؛ بر محافظت افراد ملکی تأکید می نماید. چنین اعمال در هر زمان و تحت هر نوع شرایط منع می باشد. برای جزئیات بیشتر در مورد تطبیق پذیری ماده ۳ مشترک در افغانستان به بخش چارچوب حقوقی این گزارش مراجعه شود. یوناما قتل های عمدی، قصدی و از قبل پلان شده ی افرادی را که در توقیف اشخاص مرتکب عمل قتل قرار دارند (برخلاف قتل های هدفمند که قربانی در حبس مرتکب قرار ندارد) را به ساختار های عدلی و قضائی موازی نسبت می دهد. هنگامی که قتل به هدف مجازات فرد صورت می گیرد؛ به طور مثال قتل یک رهبر مذهبی پس از اجرای مراسم جنازه یکتن از منسوبین اردو علی الرغم اینکه چند بار هشدار دریافت نموده بود. یوناما این موارد را تحت عنوان "قتل" محسوب نموده چنانچه حقوق بشردوستانه بین المللی که بالای جنگ های داخلی افغانستان قابل اجراء می باشد، آنرا تعریف نموده است.

^{۲۶} عناصر ضد دولت در این رویداد یک مرد را اعدام و یک مرد و یک پسر را مجازات کردند. یوناما دو مورد دیگر اعدام مردان و پسران را به اتهام "جرائم اخلاقی" ثبت نموده است. مورد نخست اعدام یک مرد ۲۰ ساله به اتهام روابط نامشروع با دختر کاکایش بوده و مورد دومی زیر دیوار نمودن دو مرد و یک پسر به اتهام عمل لواط می باشد که این رویدادها منجر به مرگ دو مرد و مجروحیت پسر بچه ۱۷ ساله شد. برای جزئیات بیشتر به بخش مجازات عدلی موازی مراجعه شود.

^{۲۷} یوناما یک مورد دیگر از اعدام یک مرد توسط نهاد های عدلی و قضائی موازی را به اتهام ارتکاب جرائم اخلاقی در سال ۲۰۱۴ ثبت نموده بود که مرد مذکور به جرم ازدواج با یک خانم که اخیراً از طرف شوهرش طلاق شده بود، اعدام گردید.

یوناما ۶۵۵ مورد تلفات زنان (۱۵۲ مورد مرگ و ۵۰۳ مورد مجروحیت) ناشی از درگیری های زمینی را ثبت نموده که این رقم ۲۴ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۲۸}

در سال ۲۰۱۵، حملات پیچیده و انتحاری توسط عناصر ضد دولت در مناطق مزدحم ملکی؛ دومین عامل مهم در تلفات زنان بوده است. چنانچه تاکتیک متذکره باعث ۲۱۹ مورد تلفات زنان (۲۶ واقعه مرگ و ۱۹۳ مورد مجروحیت) شده و این ارقام تقریباً سه برابر تعداد تلفات زنان در اثر چنین حملات در مقایسه سال ۲۰۱۴ می باشد.^{۲۹} تنها در ماه می، طالبان عمداً کارمندان وزارت عدلیه و لوی سارنوالی را در سه حمله جداگانه مورد هدف قرار دادند که منجر به کشته شدن ۷ زن حقوقدان (۴ سارنوال و ۳ کارمند وزارت عدلیه) شد که این رویداد ها با توجه به تعداد اندک کارمند زن در سکتور عدلی و قضایی ضایعه سنگین به شمار می رود.^{۳۰}

تلفات زنان در اثر مواد منفجره تعبیه شده در مقایسه با مجموع سایر تلفات افراد ملکی افزایش یافته است. این تاکتیک جنگی باعث ۲۰۲ مورد تلفات زنان (۸۴ واقعه مرگ و ۱۱۸ مورد مجروحیت) شده که ۲۰ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۳۱} مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری باعث اکثریت تلفات زنان یعنی ۲۵ مورد از مجموع ۲۰۲ مورد ناشی از این تاکتیک بوده که اکثراً به دلیل افزایش در استفاده از این روش بدون تفکیک می باشد (به فصل مربوط به مواد منفجره تعبیه شده مراجعه شود). تأثیرات مواد منفجره تعبیه شده بالای زنان در شش ماه دوم سال؛ سیر نزولی را که در گزارش شش ماه نخست یوناما در مورد محافظت افراد ملکی ثبت شده بود، معکوس ساخت و برخلاف ۲۰ درصد کاهش در مجموع تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده که توسط یوناما ثبت شده، قرار دارد. این افزایش برخاسته از گسترش جنگ در حوالی مناطق مزدحم ملکی و همچنان ناشی از افزایش روزافزون تعداد تلفات زنان حین فرار یا برگشت از/به مناطق تحت درگیری می باشند. به طور مثال، به تاریخ ۲۰ جون، یک واسطه نقلیه حامل سه خانواده که پس از فرار از خانه هایشان به دلیل ناامنی دوباره در حال برگشت بودند، در ولسوالی مارجه ولایت هلمند با مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برخورد کرد. این انفجار باعث کشته و مجروحیت ۲۳ تن (۱۶ کشته به شمول ۱۱ زن و یک دختر و ۷ مجروح به شمول یک دختر) شده بود.

^{۲۸} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۵۲۷ مورد تلفات زنان (۱۵۳ واقعه مرگ و ۳۷۴ مورد مجروحیت) ناشی از درگیری های زمینی را ثبت نموده است.

^{۲۹} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۷۹ مورد تلفات زنان (۲۰ کشته و ۵۹ مجروح) در اثر حملات انتحاری و پیچیده را ثبت کرد.

^{۳۰} به صفحه ۱۶ - ۱۸ گزارش شش ماه نخست یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه (سال ۲۰۱۵) مراجعه شود. طالبان مسئولیت شش حمله بالای قضات، سارنوالان و کارمندان وزارت عدلیه در ماه می ۲۰۱۵ را به عهده گرفتند که سه حمله آن باعث تلفات زنان حقوقدان شد و تمامی حملات در شهر کابل به وقوع پیوست.

^{۳۱} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۱۶۹ مورد تلفات زنان (۶۲ کشته و ۱۰۷ مجروح) در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده را ثبت کرده است.

عناصر ضد دولت باعث بیش از نصف کشته شدگان و مجروحین (۵۵ درصد) زنان شده در حالیکه مسئولیت ۲۷ درصد تلفات زنان به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده شده است.

متباقی تلفات زنان (۱۷ درصد) ناشی از تبادله آتش میان نیروهای طرفدار حکومت و عناصر ضد دولت بوده و دفتر یوناما قادر نبود تا مسئولیت آن را به یکی از طرفین نسبت دهد و یک درصد باقیمانده برخواسته از شلیک موشک از آنسوی مرز و وقایعی بود که مرتکب آن مشخص نبوده و اکثراً حادثات انفجار بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ می باشد.

تلفات زنان ملکی توسط نیروهای طرفدار حکومت در سال ۲۰۱۵^{۳۲} الی ۳۶ درصد افزایش یافته که اکثر آن ناشی از شلیک هاوان و سایر سلاح های انفجاری در مناطق مزدحم ملکی می باشد.

اطفال و منازعات مسلحانه

"بعد از ظهر روز جمعه بود و من به مسجد جهت ادای نماز جمعه رفته و در صف آخر در پهلوی سایر اطفال نشسته بودم. دفعتاً یک هاوان در داخل مسجد اصابت کرد و انفجار شدیدی در نزدیکی ما به وقوع پیوست. قسمت پشت من از اثر برخورد یک پارچه هاوان شدیداً سوخت و من از هوش رفتم. زمانی که به هوش آمدم، خود را در شفاخانه جلال آباد با سه دوست دیگرم یافتیم. به سایر افراد بگوئید که بالای اطفال حمله نکنند. من میخواهم درس بخوانم و نمی خواهم بمیرم."^{۳۳}

-- یک طفل ۱۲ ساله که در جریان درگیری میان نیروهای امنیتی ملی افغان و داعش به تاریخ ۳۰ اکتوبر ۲۰۱۵ از اثر شلیک هاوان در قریه روسکی ولسوالی اچین ولایت ننگرهار مجروح شده بود. شلیک این هاوان باعث کشته شدن ۴ پسر بچه و مجروحیت ۸ فرد ملکی دیگر به شمول ۵ پسر شده بود.

مهم ترین عوامل تلفات اطفال

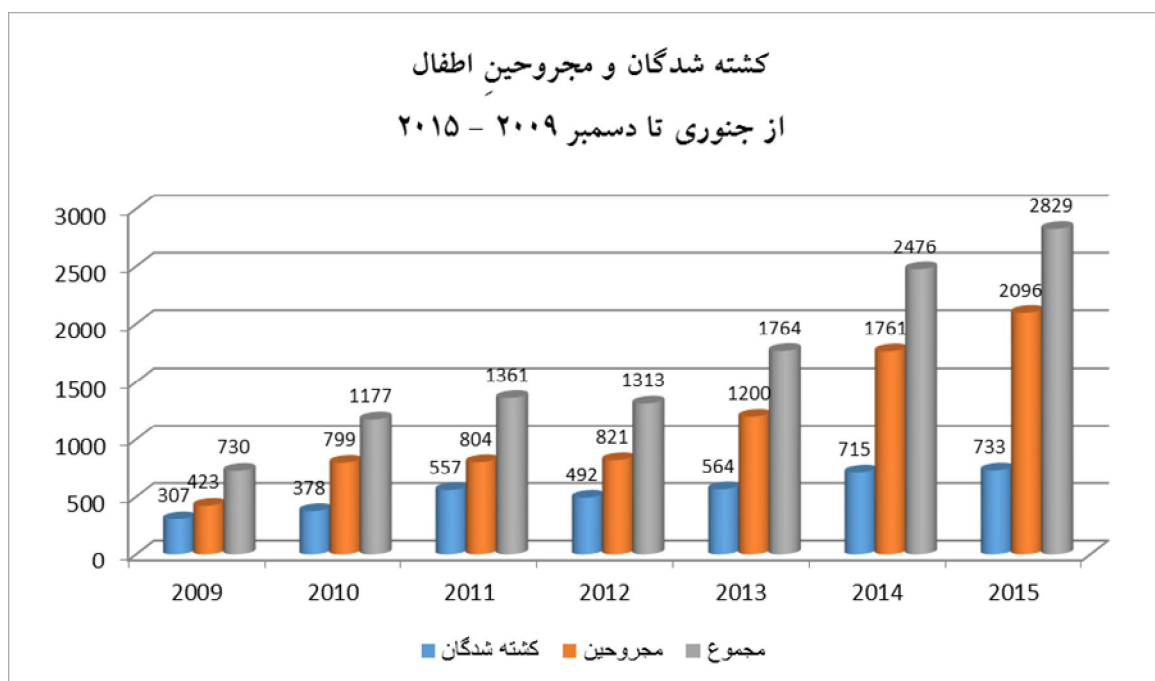
یوناما یکبار دیگر تأثیرات مرگبار منازعات مسلحانه بالای اطفال را ثبت نموده است. از جمله چهار مورد تلفات افراد ملکی، یک مورد آن را تلفات اطفال تشکیل می دهد. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر، یوناما ۲۸۲۹ مورد تلفات اطفال (۷۳۳ واقعه مرگ و ۲۰۹۶ مورد مجروحیت) ناشی از خشونت های مربوط به درگیری را ثبت نموده که ۱۴ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۳۴}

^{۳۲} در سال ۲۰۱۴، نیروهای طرفدار حکومت مسؤول ۲۴۳ مورد تلفات زنان (۹۱ کشته و ۱۵۲ مجروح) بودند. در سال

۲۰۱۵، این نیروها باعث ۳۳۱ مورد تلفات زنان (۷۶ کشته و ۲۵۵ مجروح) شدند.

^{۳۳} مصاحبه یوناما با یکتن از قربانیان در شفاخانه جلال آباد، ۱ نوامبر ۲۰۱۵.

^{۳۴} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۲۴۷۶ مورد تلفات اطفال (۷۱۵ واقعه مرگ و ۱۷۶۱ مورد مجروحیت) را ثبت نموده بود.

درگیری های زمینی هنوز هم بیشترین عامل تلفات اطفال بوده و دفتر یوناما در حدود ۱۴۲۷ مورد تلفات اطفال (۲۹۳ مورد مرگ و ۱۱۳۴ مجروحیت) ناشی از این تاکتیک را ثبت نموده که در مقایسه سال قبل در حدود ۳۴ درصد افزایش را نشان می دهد.^{۳۵} درگیری های زمینی باعث نصف مجموع تلفات اطفال شده است.

همانطوریکه در گزارش شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ یوناما آمده است؛ این دفتر ۱۴ درصد کاهش در تلفات اطفال توسط مواد منفجره تعبیه شده را نسبت به سال ۲۰۱۴ ثبت نموده چنانچه در سال ۲۰۱۴ میلادی ۵۳۱ مورد تلفات اطفال (۱۵۸ واقعه مرگ و ۳۷۳ مجروحیت) به ثبت رسیده بود.^{۳۶} علی الرغم آن، مواد منفجره تعبیه شده هنوز هم بطور معمول دومین عامل تلفات اطفال محسوب شده و ۱۹ درصد تلفات مجموعی اطفال در سال ۲۰۱۵ را تشکیل میدهد.

بقایای مواد منفجره از دوران جنگ های گذشته و کنونی هنوز هم آسیب جدی بر اطفال وارد می نماید. خطر بقایای مواد منفجره از دوران جنگ بطور مشخص اطفال را به دلیل فقر، عدم آگاهی از خطرات مواد منفجر ناشده و کنجکاوی ذاتی و فطری که در آنها وجود دارد، تهدید می کند.^{۳۷} به طور مثال، به تاریخ ۲۴

^{۳۵} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۱۰۶۳ مورد تلفات اطفال (۲۵۹ واقعه مرگ و ۸۰۴ مجروحیت) در اثر درگیری های زمینی را ثبت نموده بود.

^{۳۶} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۶۱۶ مورد تلفات اطفال (۱۹۲ واقعه مرگ و ۴۲۴ مجروحیت) در اثر مواد منفجره تعبیه شده را ثبت نموده بود.

^{۳۷} اطفال معمولاً مجبور هستند تا از طریق جمع آوری آهن پاره ها و چوپانی خانواده های شان را کمک کنند که این کار باعث می شود تا آنان بیشتر در مناطق مملو از بقایای مواد منفجره از دوران جنگ قرار بگیرند.

نوامبر، گروهی از اطفال در شهر کابل در بیرون از خانه های شان مصروف بازی بودند که ناگهان بقایای مواد منفجره از دوران جنگ را پیدا کرده و آن را به سمت دیوار پرتاب نمودند. مواد مذکور منفجر شده و باعث کشتن ۷ پسر بچه و یک دختر و مجروحیت ۳ تن دیگر شان شد.

بقایای مواد منفجره از دوران جنگ باعث ۳۶۵ مورد تلفات اطفال (۱۱۳ واقعه مرگ و ۲۵۲ مورد مجروحیت) شده که ۱۰ درصد افزایش را نسبت به سال ۲۰۱۴ نشان می دهد.^{۳۸} در سال ۲۰۱۵ بقایای مواد منفجره از دوران جنگ به طور اوسط در هر هفته باعث قتل دو طفل و مجروحیت ۵ طفل دیگر گردیده است. بقایای مواد منفجره از دوران جنگ پس از درگیری های زمینی و مواد منفجره تعبیه شده؛ سومین عامل اصلی در تلفات اطفال به شمار می رود. چنانچه این تاکتیک ۱۳ درصد مجموع تلفات را تشکیل می دهد.

همانطوریکه در گزارش شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ یوناما آمده بود، تلفات اطفال در اثر حملات انتحاری و پیچیده در سال ۲۰۱۵ در حدود ۳ درصد افزایش یافته است.^{۳۹} یوناما ۲۲۵ مورد تلفات اطفال (۵۰ واقعه مرگ و ۱۷۵ مورد مجروحیت) ناشی از این تاکتیک ها را ثبت نموده است.

تلفات اطفال در اثر قتل های هدفمند و عمدی در سال ۲۰۱۵ به گونه چشمگیری افزایش یافته است. چنانچه دفتر یوناما ۱۲۷ مورد تلفات اطفال (۵۸ واقعه مرگ و ۱۷۵ مورد مجروحیت) را ثبت نموده که این رقم ۶۷ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۴۰} در اکثر موارد، عناصر ضد دولت والدین یا اقارب اطفال را مورد هدف قرار دادند و این هدف قرار دادن شامل تاکتیک مواد منفجره تعبیه شده نوع مقناطیسی نیز می گردد که در وسایط شخصی شان چسبانده می شود. به طور مثال، به تاریخ ۷ جنوری، طالبان مواد منفجره تعبیه شده نوع مقناطیسی را که در موتر شخصی رئیس محکمه استیناف ولایت لغمان تعبیه نمود بودند، زمانی منفجر ساختند که موصوف در حال رساندن دخترانش به مکتب در شهر جلال آباد ولایت ننگرهار بود. این رویداد باعث مرگ قاضی و مجروحیت دو دخترش شد. طالبان مسئولیت این حمله را از طریق ویسایت شان به عهده گرفتند.^{۴۱}

^{۳۸} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۳۳۳ مورد تلفات اطفال (۹۷ واقعه مرگ و ۲۳۶ مورد مجروحیت) در اثر انفجار بقایای مواد منفجره از دوران جنگ را ثبت کرده بود.

^{۳۹} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۲۱۹ مورد تلفات اطفال (۶۱ واقعه مرگ و ۱۵۸ مورد مجروحیت) در اثر حملات انتحاری و پیچیده را ثبت نموده بود.

^{۴۰} از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴، یوناما ۷۶ مورد تلفات اطفال (۲۸ کشته و ۴۸ مجروح) در اثر قتل های هدفمند و عمدی را ثبت نموده بود.

^{۴۱} طالبان طی یک اعلامیه ادعا نمودند که این انفجار باعث کشتن قاضی شده و دو دختر وی را شدیداً مجروح ساخته است. به وب سایت ذیل مراجعه شود: <http://alemara1.org/index.php/news/61490>

یوناما همچنان از افزایش ۶۹ درصدی تلفات اطفال در سال ۲۰۱۵ در اثر حملات هوایی ابراز نگرانی نموده چنانچه این حملات باعث ۹۱ مورد تلفات اطفال (۳۶ کشته و ۵۵ مجروح) شده است. یوناما تثبیت نموده که از مجموع ۹۱ مورد تلفات اطفال ۴۹ مورد آن توسط نیروهای امنیتی افغان و در نتیجه حملات هوایی به وقوع پیوسته است. یوناما نگران است که این رقم ممکن بیشتر شود زیرا در سال ۲۰۱۶ نیروهای هوایی افغان طیارات جنگی بیشتر در اختیار خواهد داشت.

یوناما افزایش اندکی را در تلفات اطفال در اثر اختطاف های مربوط به منازعات مسلحانه نیز ثبت نموده است.

رویداد های مربوط به مکاتب و آموزش^{۴۲}

هر چند در سال ۲۰۱۵ تلفات افراد ملکی در اثر رویداد های که کارمندان مکاتب و نهاد های آموزشی را متأثر ساخته در حدود ۳۲ درصد کاهش یافته است. این رویداد ها باعث ۲۵ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱ کشته و ۱۴ مجروح) شده^{۴۳} و مجموع حوادث در مقایسه سال ۲۰۱۴ در حدود ۵۶ درصد افزایش یافته است. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۱۱۱ رویداد مربوط به منازعه مسلحانه را ثبت نموده که طی آن مکاتب صدمه دیدند در حالیکه این رقم در سال ۲۰۱۴ به ۷۱ رویداد می رسید.

ارعاب و تهدید^{۴۴} کارمندان مکاتب عامل عمده افزایش چنین رویداد ها بوده چنانچه شمار آن که در سال ۲۰۱۴ به ۲۶ مورد می رسید در سال ۲۰۱۵ به ۶۸ مورد افزایش یافته است. تهدیدات و ارباب معلمین و کارمندان نهاد های آموزشی منجر به بسته شدن بیش از ۲۲۲ باب مکتب در ۷ حوزه کشور (از مجموع ۸ حوزه) برای مدت زمان متفاوت گردیده که در نتیجه ۱۲۴۲۱۸ متعلم به شمول ۶۸۲۹۱ دختر از آن متأثر شدند.

^{۴۲} به گزارش تحلیلی ۴ ساله یوناما، یونیسیف و دفتر هماهنگی کمک های ملل متحد در مورد شش خشونت سنگین علیه اطفال در منازعات مسلحانه تحت عنوان "تحمل فشار های منازعات مسلحانه در افغانستان (سپتامبر ۲۰۱۰ - دسامبر ۲۰۱۴) مراجعه شود. گزارش مذکور در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد: http://unama.unmissions.org/sites/default/files/dashboard_on_violations_against_children_affected_by_armed_conflict_in_afghanistan_from_september_2010_to_december_2014.pdf

^{۴۳} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۳۷ مورد تلفات افراد ملکی (۲۳ کشته و ۱۴ مجروح) در اثر هدف قرار دادن تأسیسات یا کارمندان آموزشی را ثبت نموده است.

^{۴۴} تهدید ها، ارباب و آزار و اذیت کتگوری است که یوناما برای ثبت موارد تهدید یا ضرر، ارباب و آزار و اذیت به کار می برند که منجر به نقض حقوق بشری یا بدرفتاری علیه افراد ملکی توسط یکی از طرفین منازعه شود. این کتگوری شامل وضع محدودیت های غیر قانونی در گشت و گزار یا منع آزادی بیان و محرومیت غیر قانونی از ملکیت می گردد. کتگوری هذا همچنان در برگیرنده خشونت های فیزیکی به هدف تهدید، ارباب یا آزار و اذیت افراد ملکی مانند مجازات، انتقام یا سایر انواع ضرب و شتم عمدی می گردد که مقصد آن تهدید، ایجاد رعب یا آزار افراد ملکی باشد.

تأثیرات حضور گروهای داعش بر دسترسی به آموزش در ولسوالی ده بالا ولایت ننگرهار

یوناما تأیید می کند که جنگجویان داعش در ماه آگست ۲۰۱۵ به زور ۲۵ نهاد آموزشی را مسدود نمودند که باعث محرومیت ۱۴۱۰۲ متعلم (به شمول ۴۹۰۰ دختر) از دسترسی به آموزش و ۳۴۱ معلم از حق کار شد. جنگجویان داعش در جریان جلسه علنی شان معلمین را تهدید نموده و هشدار دادند که اگر برخلاف تصمیم شان مبنی بر بسته کردن مکاتب عمل کنند، با مجازات سنگین روبرو خواهند شد. منابع گزارش دادند که بعضی معلمین از طریق تلفون تهدید شدند که اگر هشدار داعش را به مقامات گزارش بدهند، جان شان در خطر خواهد بود در حالی که این گروه از بعضی ها تقاضای یک ماه معاش شان را کرده بود. این تهدیدات یک نوع حس ناامنی و ترس عمیق را نزد والدین، معلمین و متعلمین ایجاد کرده و باعث کاهش چشمگیر در تعداد شاگردان مکاتب شد. الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، به تعداد ۱۰ باب نهاد آموزشی در ولسوالی ده بالا مسدود باقی مانده و در حدود ۷۰۸۷ متعلم از آن متأثر شدند.

استفاده نظامی از مکاتب توسط طرفین منازعه

از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر، یوناما ۲۰ مورد استفاده نظامی از مکاتب توسط طرفین درگیر را ثبت نموده است. یوناما ۱۵ مورد استفاده نظامی از مکاتب را ثبت نموده که در آن نیروهای امنیتی افغان به شمول پولیس محلی افغان، پولیس ملی افغان (به شمول نیروهای پولیس نظم و امن عامه و پولیس سرحدی)، اردوی ملی افغان دخیل بودند و یک مورد استفاده نظامی از مکاتب توسط گروه های مسلح طرفدار حکومت را نیز به ثبت رسانیده است.

اکثر این موارد گزارش شده در ولایت کندز صورت گرفته هر چند یوناما استفاده نظامی از مکاتب توسط نیروهای امنیتی افغان را در ولایت های بدخشان، بغلان، ننگرهار و کنر نیز ثبت نموده است.

یوناما استفاده نظامی از پنج مکتب توسط عناصر ضد دولت را نیز ثبت نموده که دو مکتب در ولایت کندز و یک مکتب در ولایت نورستان توسط طالبان و دو مکتب در ولایت ننگرهار توسط داعش استفاده گردیده است.

افزون بر محرومیت اطفال از دسترسی به مکاتب، استفاده نظامی از مکاتب توسط طرفین درگیر ممکن به هدف قرار گرفتن عمدی مکاتب و پیامدهای بعدی آن نیز بیانجامد.^{۴۵} خسارات و تخریب مکاتب در اثر استفاده نظامی از مکاتب؛ دسترسی به مکاتب را در میان مدت و دراز مدت با چالش مواجه خواهد ساخت.

^{۴۵} به عنوان مثال، برای معلومات مزید در مورد اشغال مکاتب در جریان جنگ از اپریل الی می ۲۰۱۵ در ولایت کندز که منجر به تخریب چهار مکتب شد، به صفحه ۳۰ گزارش شش ماه یوناما و دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه مراجعه شود.

یوناما از تمام طرفین در گیر به ویژه دولت افغانستان میخواهد تا دست از استفاده مکاتب برای مقاصد نظامی بردارد.

رویداد های مربوط به خدمات صحت^{۴۶}

در سال ۲۰۱۵ یوناما شاهد افزایش تعداد رویداد های ناشی از منازعات بود که طی آن شفاخانه ها، کلینک ها و کارمندان صحت عمداً مورد هدف قرار گرفتند که این موارد شامل تلاشی کلینک ها در ولایت های هلمند و لوگر توسط نیروهای ویژه افغانستان به همکاری نیرو های نظامی بین المللی می شود.^{۴۷} یوناما همچنان حمله هوایی مورخ ۳ اکتوبر ایالات متحده بر شفاخانه دکتوران بدون سرحد ولایت کندز را نیز ثبت نموده که باعث تلفات ۸۵ تن (۴۲ کشته و ۴۳ مجروح) به شمول ۴۹ کارمند صحت گردید. این حمله تأثیرات ویرانگر روی خدمات صحت در این ولایت داشت که این وضعیت الی ختم سال ۲۰۱۵ ادامه داشت. مقامات ایالات متحده و ناتو ادعا کردند که قصد هدف قرار دادن شفاخانه را نداشتند.

یوناما همچنان افزایش میزان ارباب و تهدیدات را توسط عناصر ضد دولت علیه کارمندان و تأسیسات صحت ثبت نموده است. چنانچه تعداد این موارد در سال ۲۰۱۴ به ۱۴ مورد و در سال ۲۰۱۵ به ۳۱ مورد می رسید. این تهدیدات منجر به بسته شدن مراکز متعدد صحت و استعفای تعداد زیاد کارمندان زن از مراکز صحت شده و در نتیجه منتج به محرومیت افراد ملکی از حق دسترسی به خدمات شده است.

به طور مثال، جنگجویان داعش به تاریخ ۱۲ سپتامبر در ولسوالی کوت ولایت ننگرهار وارد دو کلینک صحت که امور آن توسط مؤسسه غیر دولتی به پیش برده می شد، شدند و تمام ادویه جات و وسایل آن را چپاول کردند. طوری که گزارش شد، قبل از ظهر آن روز نیرو های داعش کارمندان صحت و معلمین را جمع و از آنها تقاضای یک ماه معاش شان را به عنوان مجازات کار کردن با دولت نموده بودند. کلینک های یاد شده الی ۲۹ نومبر بسته باقی مانده و مردم محل مجبور بودند برای دریافت خدمات صحت به ولسوالی های همجوار مراجعه کنند.

یوناما ۶۳ مورد حادثاتی را ثبت کرده که شفاخانه ها و کارمندان صحت توسط عناصر ضد دولت هدف قرار گرفتند که این رقم ۴۷ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد. طالبان ۳۶ مورد این رویداد ها را و جنگجویان داعش ۱۲ بار (۱۱ مورد تهدید و ارباب و یک مورد اختطاف) را مرتکب شدند. تحریک طالبان پاکستان یکی از این موارد را انجام داده در حالی که یوناما مسئولیت ۱۴ مورد دیگر را به هیچ جناحی نسبت داده نتوانسته است.

^{۴۶} به پانوشت شماره ۴۲ مراجعه شود.

^{۴۷} به فصل "عملیات های مشترک نیروهای امنیتی افغان و نیروهای نظامی بین المللی" این گزارش در ذیل مراجعه شود.

طالبان در ولایت کنر به تاریخ ۱۰ می به تعداد ۴ کارمند صحنی را که در موتر شخصی در حال سفر بودند، متوقف و بکس های واکسین شان را از بین برده و بعداً آنها را اختطاف کردند. هر چند بعداً طالبان این کارمندان صحنی را آزاد ساختند ولی به نظر می رسد که این رویداد بخش از پلان گسترده به منظور ایجاد موانع فرا راه کمپاین واکسیناسیون و جلوگیری از دسترسی واکسیناتور ها به مردم باشد.^{۴۸}

در سال ۲۰۱۵، یوناما ۱۸ مورد اختطاف کارمندان خدمات صحنی توسط عناصر ضد حکومت را ثبت نموده است. هفت مورد آن در مناطق تحت کنترل طالبان اتفاق افتاده که ۵ مورد آن مربوط به منع کمپاین واکسیناسیون توسط طالبان می باشند. طالبان در ۷ مورد جداگانه ۲۰ کارمند صحنی را اختطاف کردند که از جمله ۶ مورد آن به هدف ارباب مردم و دولت صورت گرفته بود. توجیه اختطاف ها و ارباب توسط سایر گروه ها به ویژه جنگجویان داعش ممکن ناشی از سایر فکتور ها به شمول این باور باشد که کمپاین واکسیناسیون یک برنامه "ضد اسلامی" است.

رویداد های که خدمات صحنی ولایت ننگرهار را متأثر ساخته است

تعداد حادثاتی که شفاخانه ها و کارمندان صحنی در ولایت ننگرهار را هدف قرار داده؛ تقریباً دو برابر شده است. یوناما در سال ۲۰۱۵ میلادی ۲۱ مورد از این نوع حادثات را ثبت نموده که این رقم در سال ۲۰۱۴ به ۱۱ مورد می رسید. تعداد رویداد ها در این ولایت نمایانگر حدوداً یک سوم تمام حملات علیه کارمندان و تأسیسات صحنی است که در سال ۲۰۱۵ ثبت شده است.

یوناما شاهد افزایش سریع در تعداد رویداد های تهدید و ارباب علیه کارمندان صحنی بوده طوری که این موارد در سال ۲۹۱۴ به ۴ رویداد^{۴۹} و در سال ۲۰۱۵ به ۱۵ مورد می رسید. از مجموع ۱۵ مورد در ولایت ننگرهار، یوناما ۱۱ مورد را به جنگجویان داعش، یک مورد را به طالبان، دو مورد را به عناصر نامعلوم ضد حکومت و یک مورد را به پولیس ملی افغان نسبت داده است. تهدید و ارباب داعش معمولاً شامل چپاول تجهیزات طبی در ۷ مورد و اخاذی یک ماه معاش کارمندان صحنی در ۳ مورد می شود که در نتیجه آن ۱۱ باب کلینک صحنی در این ولایت مسدود شده بود.

^{۴۸} افغانستان یکی از دو کشور در جهان است که ویروس پولیو در آن وجود دارد. در سال ۲۰۱۵ در مجموع افغانستان شاهد ۱۹ قضیه پولیو بود که این رقم در سال ۲۰۱۴ به ۲۸ قضیه می رسید. دسترسی و امنیت هنوز هم چالش های عمده را فرا راه این برنامه ایجاد می کند. در مجموع ۸۹۸۷۳ طفل در جریان کمپاین واکسیناسیون در دسامبر ۲۰۱۵ از دسترسی به واکسین پولیو محروم شدند که اکثر این اطفال از ولایت های کنر (۱۲۶۳۸ طفل)، ننگرهار (۵۹۶۵۰ طفل) و هلمند (۱۳۴۹۳ طفل) می باشند. ولسوالی های که بیشترین چالش در برابر دسترسی به واکسین را در ولایت ننگرهار دارند عبارت از ولسوالی های چپرهار، ده بالا، کوت، بتی کوت و اچین می باشند. این معلوماتی هست که به تاریخ ۲ فبروری ۲۰۱۶ از طریق ایمیل از دفتر یونیسیف مواصلت نمود.

^{۴۹} دو حادثه به عناصر ضد حکومت نسبت داده شده که یک مورد آن به طالبان و یک مورد دیگر آن به گروه های نامعلوم نسبت داده شده است.

یوناما مکرراً اذعان می دارد که حملات عمدی بالای تأسیسات آموزشی، شفاخانه ها و کارمندان صحتی که به عنوان بخشی از درگیری های کنونی ارتکاب یافته، نقض و تخطی از حقوق بشر بین المللی و همچنان سرپیچی از نورم های حقوق بشردوستانه بین المللی شمرده شده و در مخالفت با قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان می باشد. تمام طرفین منازعه مکلف اند تا اصول حقوق بشردوستانه بین المللی در مورد اصل تفکیک و اقدامات احتیاطی در جنگ را رعایت نموده و افراد ملکی و اهداف ملکی را محافظت نمایند. در خاتمه، یوناما یک بار دیگر اظهار می نماید که حملات بالای مکاتب و شفاخانه ها نقض قواعد و نورم های بین المللی^{۵۰} محسوب می شود و از تمام طرفین درگیر می خواهد تا مکاتب و شفاخانه ها را هدف قرار نداده و هر نوع اقدامات پیشگیرانه را به منظور جلوگیری از تلفات افراد ملکی توسط پرسونل شان اتخاذ نمایند.

بقایای مواد منفجره از دوران جنگ

"سه شنبه گذشته من با دوستم در دوکان قریه بودم که یک دوست دیگر من با یک بم دستی آمد. وی گفت که بم دستی را در بیرون قریه یافته و می خواست که آن را آتش بزند و ببیند که چه اتفاق می افتد. ما در حال بیرون شدن از دوکان بودیم و میخواستیم که با بم دستی اندکی وقت خود را خوش بگذرانیم که بم دفعتاً از دست دوستم به زمین افتاد و منفجر شد. ما همه کنار هم ایستاده بودیم. این انفجار من و دوستم را که بم دستی را یافته بود، مجروح ساخت ولی دوست دیگر ما پس از چند دقیقه جان باخت."^{۵۱}

— پسر بچه ۱۲ ساله که قربانی انفجار بقایای مواد منفجره از دوران جنگ در ولسوالی شیندند ولایت هرات شد؛ در این انفجار که به تاریخ ۱ دسامبر به وقوع پیوست، یک پسر کشته و دو تن دیگر مجروح شده بود.

یوناما ۱۶۸ مورد انفجار بقایای مواد منفجره از دوران جنگ^{۵۲} را ثبت نموده که منجر به تلفات ۴۳۱ تن (۱۲۷ کشته و ۳۰۴ مجروح) در سال ۲۰۱۵ گردیده است. این رقم یک درصد افزایش^{۵۳} نسبت به سال قبل را نشان می دهد.^{۵۴}

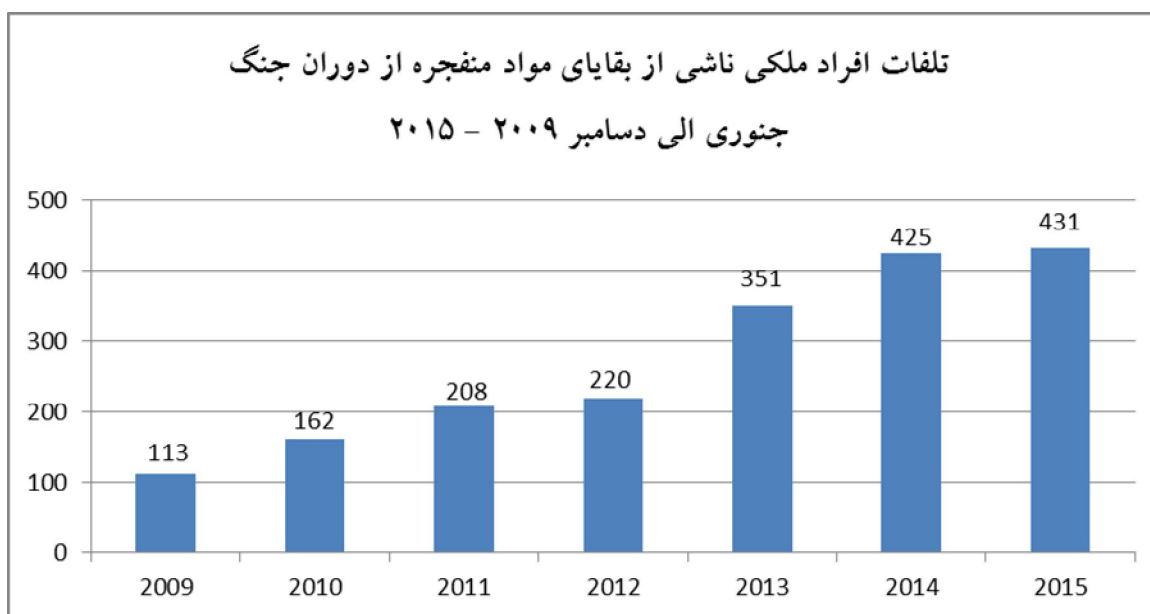
^{۵۰} به قطعنامه شورای امنیت ملل متحد (سال ۲۰۱۱) مراجعه شود.

^{۵۱} مصاحبه یوناما با قربانی، شفاخانه ولایتی هرات، ۹ دسامبر ۲۰۱۵.

^{۵۲} بقایای مواد منفجره از دوران جنگ به مواد منفجر نشده و مواد انفجاری متروک گفته می شود.

^{۵۳} یوناما و مرکز هماهنگی ماین پاک افغانستان کاهش در تلفات افراد ملکی را مشاهده نمودند که برخاسته از پاکسازی بقایای مواد منفجره از دوران جنگ می باشد که در ساحات آموزش مواد منفجره که توسط نیروهای ائتلاف و نیروهای امنیتی افغان استفاده میشد، به دست آمده بود. آمار مرکز هماهنگی ماین پاک افغانستان نمایانگر کاهش در تلفات افراد ملکی ناشی از بقایای مواد منفجره از دوران جنگ بوده چنانچه در سال ۲۰۱۳ به تعداد ۵۰ مورد تلفات افراد ملکی، در سال ۲۰۱۴ میلادی ۱۹ مورد و در سال ۲۰۱۵ میلادی دو مورد را به ثبت رسانید.

^{۵۴} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۴۲۵ مورد تلفات افراد ملکی (۱۲۴ کشته و ۳۰۱ مجروح) در اثر بقایای مواد منفجره از دوران جنگ را ثبت کرده است.

یوناما مشخصاً از تأثیرات ناگوار بقایای مواد منفجره از دوران جنگ بالای اطفال نهایت نگران می باشد. از مجموع ۴۳۱ مورد تلفات افراد ملکی ناشی از بقایای مواد منفجره از دوران جنگ، ۳۶۵ مورد آن (۸۵ درصد) اطفال بودند. پس از درگیری های زمینی و مواد منفجره تعبیه شده، بقایای مواد منفجره از دوران جنگ نسبت به هر نوع رویداد دیگر باعث قتل و مجروحیت اطفال شده است.

تقریباً در نیم از رویداد های ثبت شده، بقایای مواد منفجره از دوران جنگ زمانی منفجر شده اند که اطفال آن را یافته و با آن بازی نموده اند. به طور مثال، به تاریخ ۱ دسمبر گروهی از اطفال در ساحه باز در ولسوالی پلخمري ولایت بغلان با بقایای مواد منفجره از دوران جنگ بازی می کردند که دفعتهً این مواد منفجر شده و باعث کشته شدن ۵ پسر، یک دختر و یک مرد و مجروحیت ۹ پسر و ۲ دختر شد. هر چند تلفات مجموعی افراد ملکی ناشی از بقایای مواد منفجره از دوران جنگ مانند گذشته ۱ درصد تلفات را تشکیل می دهد ولی تلفات اطفال که برخاسته از این گونه مواد می باشد؛ نسبت به سال ۲۰۱۴ الی ۱۰ درصد افزایش یافته است.

در ساحات جنگ که طرفین درگیر سیستم های مختلف تسلیحاتی^{۵۵} را به کار برده اند که باعث تولید مواد منفلق ناشده گردیده و بعداً قادر به پاک سازی یا نشانی محل نشدند، خطر مرگ و مجروحیت ناشی از بقایای چنین مواد منفجره از دوران جنگ هنوز هم باقی است. به طور مثال، به تاریخ ۱۸ جولای سه پسر یک مرمی منفلق ناشده هاوان را در ولسوالی وردوج ولایت بدخشان یافتند که مرمی مذکور منفجر و باعث

^{۵۵} سیستم های تسلیحاتی که مواد منفلق ناشده را ایجاد می کنند به شمول هاوان، راکت، بم دستی، مواد انفجاری که از طریق هوا پخش می شود، و سایر مواد منفجره که اکثراً در سراسر کشور استفاده می شود.

هلاکت یک پسر و مجروحیت دو تن دیگر شان شد. منابع محلی گزارش دادند که این مرمی هاوان از روز گذشته حین درگیری های زمینی میان طالبان و اردوی ملی افغانستان باقیمانده است.

اطفال و جوانان نیز حین جمع آوری آهن پاره های کهنه، چوپانی و فعالیت های دهقانی قربانی بقایای مواد منفجره از دوران جنگ می شوند.

گزارش های شش ماهه و سالانه دفتر یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در سال ۲۰۱۴ احتمال موجودیت مواد منفلق ناشی از استفاده هاوان، راکت و بم دستی در جریان درگیری های زمینی میان نیروهای امنیتی ملی افغان و عناصر ضد دولت را به شکل واضح ابراز نموده است. یوناما یک بار دیگر نگرانی روز افزون این دفتر را ابراز می دارد که نیروهای امنیتی افغان تا هنوز هیچ پالیسی یا اقدامات عملی در اختیار ندارند تا آنها را مکلف نماید که مواد منفلق ناشی را در ساحاتی که درگیری های زمینی صورت گرفته، شناسائی و آنها را نشانی نمایند.^{۵۶}

حقوق بشردوستانه بین المللی صراحت دارد که حین اجرای عملیات های نظامی، هر نوع تلاش ها در راستای جدا نگهداشتن افراد ملکی از ساحه جنگ روی دست گرفته شده و تدابیر احتیاطی به منظور جلوگیری از خسارات به افراد ملکی گرفته شود.^{۵۷} یوناما تمام طرفین درگیر را ترغیب می کند که اقدامات را جهت شناسائی و نشانی محلاتی که احتمال موجودیت مواد منفلق ناشی در آن وجود دارد، روی دست گیرند.

بیجا شدن افراد ملکی در اثر جنگ: بیجا شدگان داخلی

در سال ۲۰۱۵، منازعات مسلحانه باعث بیجا شدن حدود ۳۳۵۴۰۰ تن از محلات سکونت شان در داخل افغانستان شده که این رقم افزایش ۷۸ درصدی را نسبت به سال ۲۰۱۴ میلادی نشان می دهد.^{۵۸} الی ختم سال ۲۰۱۵، افغانستان شاهد بیش از ۱,۱۷ میلیون بیجا شده داخلی ناشی از جنگ بود.

در بعضی موارد مانند شهر کندز طی ماه های سپتامبر و اکتوبر ۲۰۱۵، بیجا شدگان داخلی بلافاصله پس از ختم جنگ میان نیرو های طرفدار حکومت و عناصر ضد دولت به خانه های شان برگشتند در حالیکه در بسا موارد عدم توانائی طرفین درگیر در خصوص کنترل ساحه، باعث بیجا شدن افراد ملکی شده است. جنگ

^{۵۶} جلسه با مقامات وزارت دفاع در کابل، ۱۲ می ۲۰۱۵. یوناما معتقد است که مسوده پالیسی ملی جهت جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی یک نیاز بوده ولی پالیسی مذکور الی تدوین این گزارش نهائی نشده است. به فصل مربوط به "طرح پالیسی ملی در مورد کاهش تلفات افراد ملکی" در ذیل مراجعه شود.

^{۵۷} به ماده ۱۳ پروتوکول الحاقی کنوانسیون های ژنیو مورخ ۱۲ اگست ۱۹۴۹ و (پروتوکول II) در مورد محافظت قربانیان جنگ های مسلحانه داخلی مؤرخ ۸ جون ۱۹۷۷ مراجعه شود.

^{۵۸} آماری که توسط دفتر کمیشنری عالی ملل متحد در امور مهاجرین (UNHCR) فراهم شده و معلومات که از طریق ایمیل مورخ ۴ فبروری ۲۰۱۶ به دست آمده است.

در ساحه شمال شرقی به شمول ولایت های کندز، بدخشان، بغلان و تخار به پیمانه وسیع باعث افزایش بیجا شدن ۲۰۱۵ به تعداد ۹۰۷۰۰ تن از مناطق شان بیجا شدند. افزون بر آن، درگیری میان جنگجویان داعش و طالبان آمار بیجاشدگان را دو برابر ساخته و محدودیت های بیش از حد داعش باعث بیجا شدن ۴۰۰۰۰ تن در نقاط مختلف ولایت ننگرهار شده است در حالیکه حوزه های غربی و جنوبی نیز شاهد افزایش بیجاشدگان ناشی از منازعات مسلحانه می باشند. الی نشر این گزارش، اکثر افراد بیجا شده به محلات سکونت شان برگشت نکرده اند. در ختم سال ۲۰۱۵، از مجموع ۳۴ ولایت ۳۱ ولایت افغانستان یا میزبان بیجاشدگان بوده و یا از این ولایت ها افراد بیجا شده به سایر ولایت ها مسکن گزیده اند.

گلوله باری از آنسوی مرز

از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۱۹ مورد شلیک از آنسوی مرز پاکستان را ثبت نموده که باعث ۳۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰ کشته و ۲۲ مجروح) شده است. این رقم ۶۱ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۵۹}

یوناما تلفات افراد ملکی ناشی از شلیک آنسوی مرز را در ولایت های خوست، کنر، ننگرهار و پکتیکا ثبت نموده است. به گونه مثال، نیرو های نظامی پاکستان به تاریخ ۸ آگست به تعداد ۲۵ مرمی هاوان را به ولسوالی سرکانی ولایت کنر شلیک کردند که در یک منطقه ملکی اصابت نموده و باعث کشته شدن یک مرد و مجروحیت پسر جوان وی شد.

یوناما از ۲۰ الی ۲۴ جولای سه مورد از این نوع حادثات را در ولسوالی نازیان ولایت ننگرهار ثبت کرده که باعث تلفات افراد ملکی نشده ولی مواشی را از بین برده، تأسیسات ملکی را ویران ساخته و باعث بیجا شدن حدود ۱۰۰ خانواده شده است.

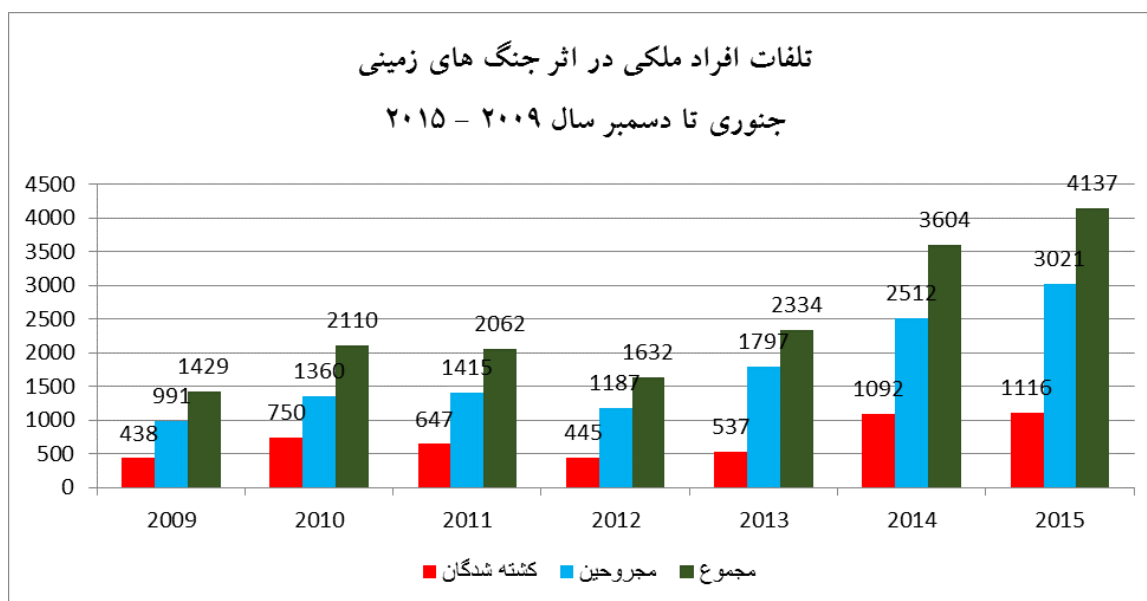
^{۵۹} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۸۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱ کشته و ۷۱ مجروح) در اثر شلیک از آنسوی مرز یعنی از طرف پاکستان بالای افغانستان را ثبت نموده بود.

۲. درگیری های زمینی و افراد ملکی که در ساحه جنگ گیر ماندند

"ساعت حدود ۱۰ قبل از ظهر بود و من مصروف بازی با دختر دو ساله خود بودم که یک هاوان در حویلی ما اصابت کرده و منفجر شد. من بیهوش شدم. یک پارچه هاوان در قسمت پشت دخترم اصابت کرده بود و خانمم نیز شدیداً مجروح شده بود طوری که دو پارچه هاوان به پای راستش زمانی اصابت کرد که وی مصروف آشپزی بود. اندکی بعد هاوان دیگر در همسایگی ما اصابت کرد. داکتر دخترم را پس از یک روز از شفاخانه رخصت کرد ولی خانمم نمی توانست پایش را حرکت دهد و از این جهت مجبور شد تحت عملیات قرار بگیرد."^{۶۰}

— اقارب دو قربانی که به تاریخ ۱۱ می ۲۰۱۵ از اثر درگیری میان نیرو های امنیتی افغان و طالبان در ولسوالی آقچه ولایت جوزجان مجروح شدند. این درگیری باعث کشته شدن یک پسر و مجروحیت ۱۱ فرد ملکی دیگر به شمول دو دختر و یک پسر شد.

از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۱۵، یوناما ۴۱۳۷ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱۱۶ کشته و ۳۰۲۱ مجروح) در اثر درگیری های زمینی را ثبت کرده که این رقم ۱۵ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد. درگیری های زمینی بزرگترین عامل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ بوده و ۳۸ درصد تمام تلفات ملکی در این سال ناشی از درگیری های زمینی می باشد.

^{۶۰} مصاحبه تلفونی یوناما با یک شاهد، شهر مزار شریف، ۱۳ می ۲۰۱۵.

در نیمه دوم سال ۲۰۱۵، افزایش درگیری های زمینی در سراسر افغانستان و حملات طالبان بالای ولایت کندز به ویژه از سپتمبر الی اکتوبر^{۶۱} ۲۰۱۵ باعث ۶۰ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی شده که برخلاف ۱۹ درصد کاهش در تلفات افراد ملکی ناشی از این تاکتیک جنگی می باشد که یوناما در شش ماه نخست سال ثبت نموده بود.

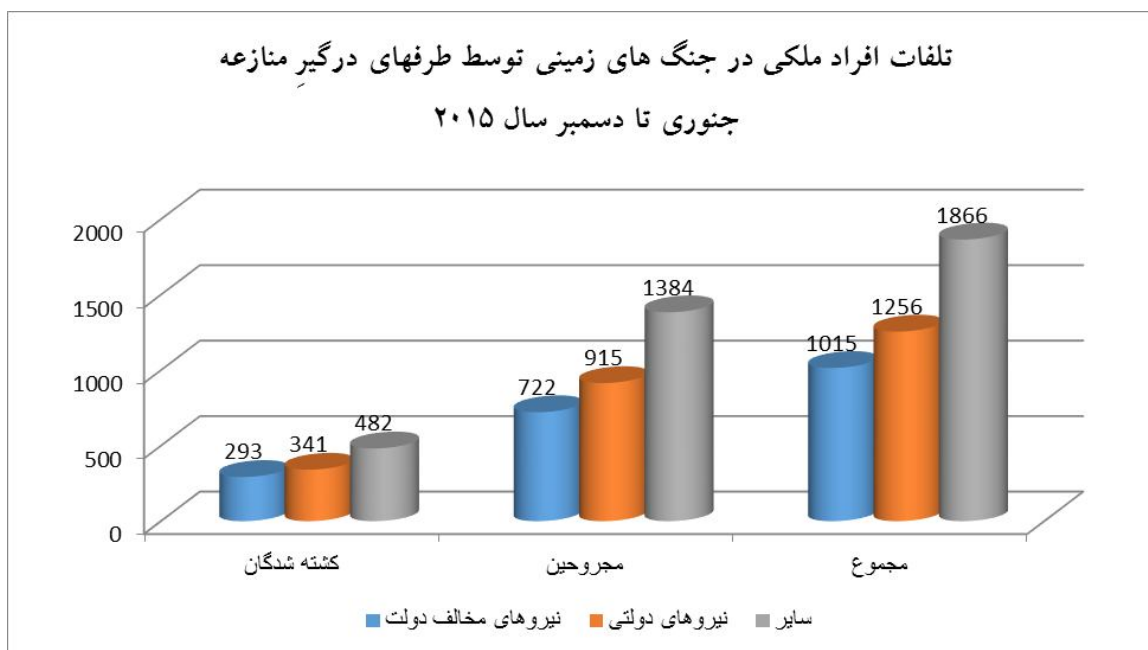
نیروهای طرفدار حکومت باعث ۳۰ درصد تلفات افراد ملکی در اثر درگیری های زمینی شدند.^{۶۲} مسئولیت ۲۵ درصد آن به عناصر ضد دولت نسبت داده شده در حالیکه یوناما نتوانست مسئول ۴۴ درصد تلفات برخاسته از درگیری های زمینی را شناسائی نماید. شلیک از آنسوی مرز پاکستان بالای افغانستان باعث درصدی باقیمانده تلفات افراد ملکی شده است.

پس از نخستین انتقال مسئولیت امنیتی به نیروهای دولتی در سال ۲۰۱۵، یوناما افزایش قابل ملاحظه را در تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی مشاهده نموده که در نتیجه عملیات ها و حملات نظامی توسط نیروهای طرفدار حکومت به وقوع پیوسته است. یوناما عملیات های زمینی را که در سال ۲۰۱۵ توسط نیروهای امنیتی افغان اجرا شده عامل این افزایش می داند؛ زیرا این نیروها مسئولیت انجام عملیات ها علیه مخالفین و همچنان پاسخ به حملات عناصر ضد دولت را به عهده داشتند.

^{۶۱} به گزارش ویژه یوناما/دفتر کمیشنری عالی ملل متحد در مورد حقوق بشر و محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در ولایت کندز مورخ ۱۲ دسامبر ۲۰۱۵ که در وب سایت ذیل قابل است، مراجعه شود:

http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/civcas/Special%20Report%20on%20Kunduz%20province_12%20December%202015.pdf

^{۶۲} علاوه بر آن، نیروهای طرفدار دولت باعث ۶۰ درصد از مجموع تلفات افراد ملکی ناشی از استفاده توپ، هاوان، راکت و بم دستی در جریان درگیری های زمینی در سال ۲۰۱۵ شده در حالیکه عناصر ضد دولت باعث ۳۲ درصد تلفات ملکی و تبادل آتش میان طرفین درگیر (که مرتکبین آن قابل تشخیص نمی باشد) باعث ۶ درصد تلفات افراد ملکی شده است. شلیک از آنسوی مرز باعث درصدی باقیمانده تلفات افراد ملکی گردیده است.

نگرانی ها در مورد محافظت افراد ملکی بخاطر تصرف شهر کندز توسط طالبان

در دسمبر سال ۲۰۱۵، یوناما و دفتر کمیشنری عالی ملل متحد گزارش ویژه ای در مورد حقوق بشر و محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در ولایت کندز^{۶۳} را نشر نمود که رویداد ها از ۲۸ سپتامبر الی ۱۳ اکتوبر ۲۰۱۵ را تحت پوشش قرار می داد. این مدت زمان مصادف با حمله طالبان و تحت کنترل گرفتن شهر کندز و نیز آغاز مرحله نخست عملیات توسط نیرو های طرفدار دولت علیه مخالفین و بازپس گیری کنترل شهر کندز می باشد.

یوناما ۸۹۶ مورد تلفات افراد ملکی (۳۱۸ کشته و ۵۷۸ مجروح)^{۶۴} در اثر این رویداد ها را در شهر کندز و ولسوالی های همجوار آن ثبت نموده است. اکثریت مطلق تلفات افراد ملکی برخاسته از درگیری زمینی میان جنگجویان طالب و نیروهای امنیتی افغان بوده؛ هر چند یوناما تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند و عمدی، مجازات از طریق نهاد های عدلی موازی، و عملیات های هوایی به شمول تلفات ۸۵ فرد ملکی (۴۲ کشته و ۴۳ مجروح) برخاسته از حمله هوایی مورخ ۳ اکتوبر بالای شفاخانه دکتوران بدون سرحد را نیز ثبت کرده است.

^{۶۳} به گزارش ویژه یوناما/دفتر کمیشنری عالی ملل متحد در مورد حقوق بشر و محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در ولایت کندز مورخ ۱۲ دسامبر ۲۰۱۵ که در ویبسایت ذیل قابل دست رس است، مراجعه شود:
http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/civcas/Special%20Report%20on%20Kunduz%20province_12%20December%202015.pdf

^{۶۴} پانویشت قبلی. یوناما/دفتر کمیشنری عالی ملل متحد در گزارش ویژه آمار تلفات افراد ملکی را ۸۴۸ تن (۲۸۹ کشته و ۵۵۹ مجروح) در اثر جنگ در ولایت کندز در مدت زمان ذکر شده گزارش داده است.

یوناما همچنان تأیید نموده که نیروهای امنیتی افغان کارمندان صحتی را که مشغول بیرون کشیدن افراد مجروح از شفاخانه دکتوران بدون سرحد بودند، تهدید نموده بدون اینکه مکلفیت کارمندان صحتی در خصوص تداوی مجروحین ملکی و جنگجویان طرفین درگیر را رعایت و احترام کرده باشند.

نکته حایز اهمیت در اشغال شهر کندز توسط طالبان همانا جستجوی مدافعین حقوق بشر به ویژه زنان و همچنان کارمندان دولت، مؤسسات غیر دولتی، ژورنالیست ها و کارمندان یوناما توسط آنها بوده که فضای ترس را ایجاد نموده و باعث فرار بلافاصله مدافعین حقوق بشر از شهر شده بود. یوناما تخریب و چپاول دفاتر و تجهیزات مربوط به دولت، مؤسسات غیر دولتی، ملل متحد و سایر مؤسسات ملکی را نیز ثبت نموده است.

عدم موجودیت حکومتداری در این مدت زمان و فروپاشی کامل حاکمیت قانون در کندز توأم با رهائی بیش از ۶۰۰ زندانی از محبس ولایتی کندز توسط طالبان منجر به نقض وسیع اساسی ترین حقوق بشری افراد شده بود. شهروندان کندز از ناحیه کمبود آب، غذا و برق و همچنان موانع قابل ملاحظه فراراه دسترسی به خدمات بشری که برخاسته از وضعیت جنگ بوده، شاکی بودند. این هرج و مرج باعث شد تا قتل های خودسر، اعمال جرمی توسط افراد فرصت طلب و تخریب ملکیت ها کاملاً در فضای معافیت از مجازات صورت گیرد. یوناما تأیید نموده که ترس ناشی از خشونت های جنسیتی توسط مردان مسلح یا مجرمین فرصت طلب به اساس گزارش های تأیید نشده عامل کلیدی فرار زنان از شهر بوده است.

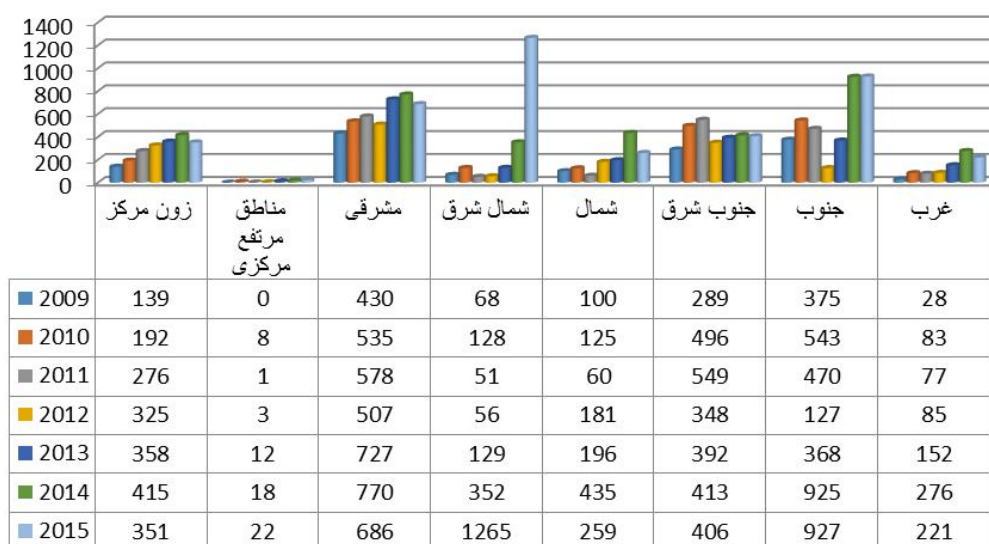
پس از خروج طالبان، وضعیت کلی در شهر کندز بلافاصله به حالت عادی برگشت هر چند مدافعین حقوق بشر به ویژه زنان مایل به برگشت نبودند.

یوناما گزارش های اولیه را دریافت نموده که بر اساس آن مقامات دولتی پرداخت جبران خساره برای خانواده های افراد ملکی را که در جریان اشغال شهر کندز متضرر شدند، آغاز نموده بود و همچنان ایالات متحده به قربانیان حمله بر شفاخانه دکتوران بدون سرحد غرامت پرداخت نمود. افزون بر آن، یوناما تا هنوز هیچ معلومات به دست نیآورده که در این مدت زمان برای پاسخگو قرار دادن مرتکبین خشونت ها یا تخطی ها به شمول حمله ایالات متحده بالای شفاخانه دکتوران بدون سرحد به استثناء تعلیق وظیفه اقدام دیگری از سوی طرفین درگیر گرفته شده باشد.^{۶۵}

^{۶۵} یوناما یادآور می شود که قومندان نیروهای ایالات متحده در افغانستان گفت که: "وظایف آنانی که در قضیه مستقیماً دخیل بودند به حالت تعلیق در آمده و اقدامات اداری و تأدیبی در نظر گرفته خواهد شد." الی تدوین این گزارش، قومندان نیرو ای ایالات متحده در افغانستان هیچ معلومات دیگر در مورد وضعیت اقدامات اداری، تأدیبی یا حقوقی در مورد رویداد ارائه نکرده است. به "اعلامیه در رابطه به تحقیق در مورد شفاخانه دکتوران بدون سرحد در ولایت کندز" توسط ماموریت حمایت قاطع، تاریخ ۲۸ نوامبر ۲۰۱۵ که در وبسایت ذیل قابل دسترس بوده و برای آخرین بار به تاریخ ۳۱ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است، مراجعه شود: <http://www.rs.nato.int/article/press-releases/statement-on-the-kunduz-msf-hospital-investigation.html>

تلفات افراد ملکی در جنگ های زمینی در زون های مختلف

جنوری تا دسمبر ۲۰۰۹ - ۲۰۱۵

تلفات افراد ملکی در اثر درگیری های زمینی که به نیروهای امنیتی افغان نسبت داده شده است

"ساعت حدود ۸ صبح بود و ما صبحانه را صرف نموده بودیم که صدای یک انفجار به گوشم آمد. زمانی که از پنجره به بیرون نگاه کردم، مردی را دیدم که به سوی مسجد در حال دویدن بود. پسر کوچکم فریاد زد که پسر دیگرم اندکی قبل نزدیک مسجد بود. تمام باشندگان قریه به سوی مسجد دویدند. زمانی که آنجا رسیدم، یک فرد مجروح و چند جسد را در آنجا دیدم و بعداً پسر را یافتیم. وی آخرین نفس های خود را میکشید. من مات و مبهوت ماندم و حتی نمی توانستم دست به جسد وی برده و آن را انتقال بدهم. انفجار مذکور باعث کشته شدن ۸ تن و مجروحیت یک فرد دیگر شد. چرا آنها به قتل رسیدند؟ آنجا هیچ جنگی جریان نداشت. من بالای شخصی غضبناک بودم که این هاوان را شلیک و باعث این همه تلفات افراد ملکی شده بود. محل انفجار از خانه ما فقط صد متر فاصله داشت. خواهران و مادر وی [پسر] همه می گریستند. می توانید آن صحنه را تصور کنید؟ می توانید تصور کنید که چقدر سخت است زمانی که پسر خود را غرق در خون دیده و شما برایش گریه کنید؟"^{۶۶}

— پدر فرزندی که به تاریخ ۴ دسامبر ۲۰۱۵ در اثر شلیک هاوان توسط اردوی ملی افغان در قریه اوتاری ولسوالی سید آباد ولایت وردک کشته شد.

^{۶۶} مصاحبه یوناما با پدر قربانی، شهر کابل، ۹ دسامبر ۲۰۱۵.

در سال ۲۰۱۵، جنگ در مناطق ملکی و اطراف آن شدت گرفته و نیروهای امنیتی ملی افغان عملیات های تصفیوی را غرض کنترول مجدد مراکز مزدحم ملکی و به منظور به عقب راندن عناصر ضد دولت روی دست گرفتند. این عملیات ها که توأم با استفاده متداوم سلاح های انفجاری در مناطق مزدحم ملکی بود، باعث افزایش تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار حکومت در جریان درگیری های زمینی گردید.

یوناما مسئولیت ۱۲۵۶ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۱ کشته و ۹۱۵ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده که این رقم ۴۰ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان داده و نیز ۳۰ درصد تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی را تشکیل می دهد.

افزایش در تلفات افراد ملکی که به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده شده است، اکثراً برخاسته از استفاده سلاح های انفجاری به شمول توپ، هاوان، راکت و بم دستی در مناطق مزدحم ملکی می باشد. یوناما مشاهده نموده که ۸۵ درصد مجموع تلفات افراد ملکی که در جریان درگیری های مسلحانه توسط نیروهای طرفدار حکومت به وقوع پیوسته، ناشی از استفاده سلاح های غیر مستقیم^{۶۷} و انفجاری در جریان جنگ می باشد. این امر باعث شده تا تلفات ملکی در اثر این تاکتیک نسبت به سال ۲۰۱۴ میلادی الی ۶۰ درصد افزایش یابد.

این یافته ها واضح می سازد که نیاز است تا دولت افغانستان اقدامات جدی و عملی را جهت کاهش تلفات افراد ملکی در نتیجه استفاده از سلاح های انفجاری توسط نیروهای امنیتی افغان روی دست گرفته و اطمینان حاصل نماید که آئنده منسویین نیروهای امنیتی که در زمینه بی توجه بوده یا عمداً باعث آسیب به افراد ملکی می شوند، مورد پیگرد قرار می گیرد.

در ذیل فقط چند مثال از تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های زمینی توسط نیروهای امنیتی افغان ارائه می شود:

- به تاریخ ۲۴ اپریل، عناصر ضد دولت با اسلحه سنگین به شمول هاوان بالای یک پوسته امنیتی اردوی ملی در ولسوالی الینگار ولایت لغمان حمله نمودند. اردوی ملی پاسخ این حمله را با هاوان دادند که یکی از مرمی های هاوان در یک خانه مسکونی اصابت نمود و باعث تلفات ۱۵ تن (۷ کشته به شمول ۴ طفل و ۸ مجروح به شمول ۶ طفل) شد.

^{۶۷} اسلحه ی که به شکل پرتابی و غیر مستقیم فیر می شود؛ مانند هاوان، راکت و بم دستی عبارت از سیستم تسلیحاتی ناریه است که بالای یک ساحه بدون موجودیت ساحه دید هدف شلیک می شود. هاوان را نمیتوان طوری هدایت کرد که مشخصاً هدف را آماج قرار دهد بلکه ساحه خسارت وسیع را در بر می گیرد؛ زمانیکه در ساحه مزدحم ملکی استفاده شود، میزان تلفات بسیار بلند می رود.

- به تاریخ ۱۶ نوامبر، اردوی ملی افغان چندین مرمی هاوان را بالای عناصر ضد دولت در ولسوالی غورماچ ولایت فاریاب شلیک کردند که دو هاوان در یک خانه ملکی اصابت نمود و باعث کشته شدن ۲ پسر و مجروحیت یک خانم شد.

تلفات افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده است

یوناما مسئولیت ۱۰۱۵ مورد تلفات افراد ملکی (۲۹۳ کشته و ۷۲۲ مجروح) در نتیجه درگیری های زمینی را به عناصر ضد دولت نسبت داده است. این رقم ۳۸ درصد کاهش را نشان داده و نیز ۲۵ درصد مجموع تلفات افراد ملکی برخاسته از درگیری های زمینی را تشکیل می دهد. یوناما ملاحظه نموده که ۵۷ درصد تلفات افراد ملکی توسط عناصر ضد دولت در جریان درگیری های زمینی در اثر استفاده سلاح ها و مواد انفجاری غیر مستقیم می باشد.

مثال های از تلفات افراد ملکی در نتیجه عملیات های زمینی توسط عناصر ضد دولت:

- به تاریخ ۵ سپتمبر، طالبان بالای چندین پوستره نیروهای امنیتی افغان در ولسوالی چپه دره ولایت کنر حمله نمودند. یک مرمی هاوان که توسط طالبان شلیک شده بود به یک خانه مسکونی در نزدیکی ساختمان ولسوالی چپه دره اصابت نمود که باعث کشته شدن دو دختر، دو پسر و یک خانم و مجروحیت دو دختر دیگر شد. طالبان ادعا نمودند که حملاتی را بالای ۹ پوستره امنیتی در ولایت کنر روی دست گرفتند که در نتیجه باعث کشته شدن ۱۷ عضو نیروهای امنیتی افغان و مجروحیت ۹ تن دیگر شان شد.^{۶۸}

- به تاریخ ۱۶ اکتوبر در جریان جنگ میان طالبان و نیروهای امنیتی افغان در ولسوالی سیدآباد ولایت وردک، یک مرمی هاوان که توسط طالبان شلیک شده بود در شاهراه کابل - غزنی اصابت نمود. در نتیجه؛ این حادثه باعث کشته شدن دو فرد ملکی و مجروحیت ۹ تن دیگر شد که آنان در حال سفر در این شاهراه بودند. طالبان اعلامیه های متعدد صادر نموده و ادعا کردند که شاهراه کابل - غزنی را بسته و در حال نبرد با نیروهای امنیتی افغان هستند؛ آنان همچنان دولت را مسئول این رویداد خواندند.^{۶۹} منابع محلی مسئولیت این حادثه را به طالبان نسبت داده است.

^{۶۸} به اعلامیه طالبان "۲۲ تن کشته و ۱۱ پوستره نظامی در شرق کشور تحت کنترل در آمد" که در وبسایت ذیل قابل دسترس بوده و برای آخرین بار به تاریخ ۱۶ جنوری ۲۰۱۶ باز شده بود، مراجعه شود: <http://shahamat-english.com/22-killed-11-military-posts-seized-in-countrys-eas/>

^{۶۹} به اعلامیه طالبان تحت عنوان "شاهراه کابل - غزنی دوباره باز شد" که در وبسایت ذیل قابل دسترس بوده و برای آخرین بار به تاریخ ۱۶ جنوری ۲۰۱۶ باز شده بود، مراجعه شود: <http://shahamat-english.com/22-killed-11-military-posts-seized-in-countrys-eas/>

درگیری های زمینی که منجر به تلفات افراد ملکی شده و نسبت دادن آن به یک جناح مشخص درگیری ممکن نمی باشد.

"او برایم زنگ زد و گفت "برادر، مرمی در ناحیه شکم اصابت کرده ... نمیدانم کی بالایم شلیک کرد ... زخم هایم جدی است ... من پارچه های روده های خود را می بینم که روی موتر سایکلم افتاده." پس از آن تماس قطع شد. من چندین بار تلاش کردم تا برایش زنگ بزنم ولی تلفونش خاموش بود و هیچکس نمی توانست به محل رفته و وی را انتقال دهد زیرا در منطقه جنگ جریان داشت. روز بعد من جسد وی و موتر سایکلش را در تلویزیون دیدم. جسد وی برای سه روز در سرک مانده بود تا اینکه اقارب من جسد را پیدا و دفن کردند. زمانی که من جسدش را دیدم، تلفون هنوز هم در دستش بود ... یک توتو کوچک نان در دهان داشت و جسدش کاملاً سوخته و سیاه شده بود.^{۷۰}

-- برادر یک فرد ملکی که در جریان تبادل آتش به تاریخ ۱ اکتوبر در شهر کندز کشته شد. قربانی بیرون رفته بود تا برای خانواده اش آب بیاورد زیرا جریان آب در زمان اشغال شهر توسط طالبان قطع شده بود.

یوناما ۱۸۳۴ مورد تلفات افراد ملکی (۴۷۲ کشته و ۱۳۶۲ مجروح) را به عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده است. این رقم ۴۴ درصد مجموع تلفات افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی را تشکیل داده و ۸۵ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی توسط طرفین درگیر را نشان می دهد. از ۲۸ سپتمبر الی ۱۳ اکتوبر؛ جنگ در شهر کندز عامل افزایش تلفات افراد ملکی در جریان درگیری های زمینی در نتیجه تبادل آتش می باشد. در این مدت تبادل آتش در روستاها باعث ۷۱۶ مورد تلفات ملکی (۲۳۴ کشته و ۴۸۲ مجروح) شد که ۱۷ درصد مجموع تلفات افراد ملکی برخاسته از درگیری های زمینی را در سال ۲۰۱۵ تشکیل می دهد.

در ذیل چند مثال از تلفات افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی میان عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار حکومت ارائه می شود که مسئولیت آن به هیچ جناح نسبت داده نشده است:

- به تاریخ ۲۴ نومبر، درگیری مسلحانه در ولسوالی چغچران ولایت غور میان عناصر ضد دولت و اردوی ملی و پولیس ملی رخ داده که منجر به کشته شدن ۵ فرد ملکی به شمول یک پسر گردید.
- به تاریخ ۵ سپتمبر، عناصر ضد دولت بالای یک پوسته امنیتی اردوی ملی در ولسوالی موسی قعله ولایت هلمند حمله نمودند که باعث کشته شدن ۴ فرد ملکی و مجروحیت یک تن دیگر شد. این

"شاهراه کابل - بامیان بسته شد" که بالترتیب در ویسایت های ذیل قابل دسترس بوده و برای آخرین بار به تاریخ ۱۶ جنوری ۲۰۱۶ باز شده بودند، مراجعه شود:

<http://shahamat-english.com/mujahideen-close-off-kabul-ghazni-highway/>

<http://shahamat-english.com/kabul-bamyan-highway-blocked-off/>

^{۷۰} مصاحبه تلفونی یوناما با برادر یک قربانی، شهر کابل، ۱۰ اکتوبر ۲۰۱۵.

رویداد زمانی رخ داد که این مردان تلاش می کردند تا جسد یک عضو خانواده را که در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده کشته شده و حادثه مربوطه نیم ساعت قبل از درگیری اتفاق افتاده بود، انتقال دهند.

سلاح های منفجره در مناطق مزدحم ملکی

"ما در مسجد نشسته و منتظر ملا امام بودیم تا خطبه روز جمعه را آغاز کند. من در صف آخر نشسته بودم زیرا معمولاً نوجوانان و جوانان در صف های آخر می باشند و بزرگان در صف های اول نماز را ادا می کنند. زمانی که مرمی هاوان اصابت کرد، باعث کشته و زخمی شدن جوانان که در صف های آخر بودند، شد. من اندکی دورتر از محل اصابت هاوان بودم و یک پارچه هاوان بر پشتم اصابت کرد و مجروح شدم. داخل مسجد پر از خون بود و بعداً از هوش رفتم."^{۷۱}

— یک پسر بچه ۱۲ ساله که به تاریخ ۳۰ اکتوبر از اثر اصابت هاوان بر یک مسجد در ولسوالی اچین ولایت ننگرهار مجروح شد. این رویداد باعث کشته شدن ۵ پسر و مجروحیت ۸ فرد ملکی به شمول ۵ پسر شد. مرمی هاوان در جریان درگیری های زمینی میان نیرو های امنیتی افغان و جنگجویان داعش بر مسجد اصابت کرد.

از مجموع ۴۱۳۷ مورد تلفات افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی که از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۱۵ ثبت گردیده است، یوناما ملاحظه نموده که ۱۷۸۱ مورد تلفات افراد ملکی (۴۱۷ کشته و ۱۳۶۴ مجروح) برخاسته از استفاده ی هاوان، راکت، بم دستی و انواع دیگری سلاح های انفجاری توسط طرفین درگیر می باشد. یوناما مواردی را ثبت نموده که استفاده از سلاح های غیر مستقیم در مناطق مزدحم باعث تأثیرات بدون تفکیک و شدید انسانی بالای افراد ملکی شده است. سرمنشی ملل متحد از طرفین درگیر خواسته است تا استفاده از سلاح های دارای میزان تلفات بالا در مناطق مزدحم را متوقف سازند.^{۷۲}

نیروهای امنیتی افغان و گروه های ضد دولت به شمول طالبان هیچگاه مسئولیت حملاتی را که طی آن افراد ملکی مستقیماً مورد هدف قرار گرفته یا توسط حملات بدون تفکیک متضرر شده باشند، به عهده نگرفتند و هم چنان در اتخاذ اقدامات مناسب پیشگیرانه و احتیاطی به منظور کاهش خسارات و تلفات ملکی از اثر استفاده ی سلاح انفجاری یا شلیک غیر مستقیم؛ ناکام بوده اند.

در ذیل فقط دو مثال از تلفات افراد ملکی در نتیجه سلاح انفجاری در مناطق مزدحم ملکی ارائه می گردد:

^{۷۱} مصاحبه یوناما با قربانی، شفاخانه ننگرهار، ۱ نوامبر ۲۰۱۵

^{۷۲} به گزارش شماره S/2012/376 سرمنشی ملل متحد در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه مراجعه شود.

- به تاریخ ۳۰ آگست، عناصر ضد دولت بر سر راه یک کاروان اردوی ملی زمانی کمین گرفتند که قطار مذکور در حال عبور از قریه های کروخیل و یوسف خیل ولسوالی سیدآباد ولایت وردک بود. در جریان درگیری، دو مرمی هاوان در یک خانه مسکونی اصابت نموده که باعث کشته شدن یک دختر و مجروح شدن ۱۶ فرد ملکی دیگر به شمول ۶ پسر، دو دختر و ۷ خانم شد.
- به تاریخ ۱۳ اکتوبر، اردوی ملی افغان یک مرمی هاوان را در مرکز ولسوالی مارجه ولایت هلمند بالای یک گروهی از عناصر ضد دولت در نزدیکی یک خانه مسکونی شلیک کردند که در نتیجه ۵ خانم و ۶ طفل مجروح شده و به خانه نیز خسارات وارد شد.

۳. عناصر ضد دولت

عناصر ضد دولت^{۷۳} هنوز هم مسئولیت اکثر تلفات و خسارات ناشی از منازعات مسلحانه را بر افراد ملکی به عهده داشته طوری که عامل ۶۲ درصد مجموع تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ می باشند. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۶۸۵۹ مورد تلفات افراد ملکی (۲۳۱۵ کشته و ۴۵۴۴ مجروح) ناشی از حملات و عملیات های را ثبت نموده که توسط تمام گروه های عناصر ضد دولت^{۷۴} صورت گرفته است که این رقم ۱۰ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.

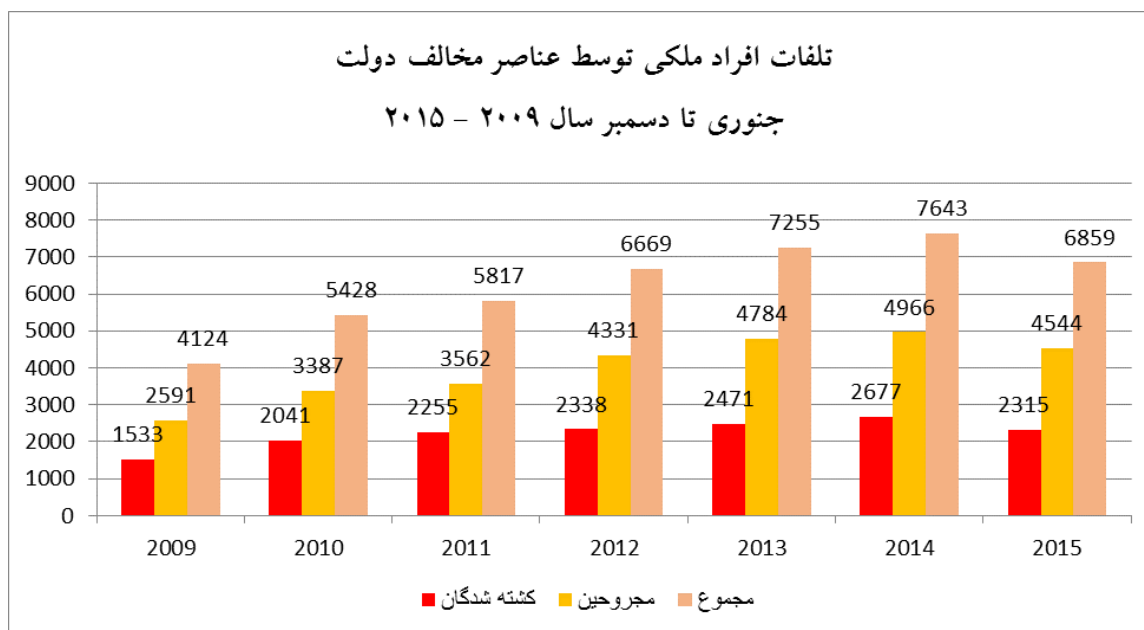
یوناما مسئولیت را به گونه ذیل نسبت می دهد:

۱۴۹۰	تلفات افراد ملکی ناشی از رویداد های که طالبان به صورت علنی مسئولیت آن را به عهده گرفتند.
۲۵۴۹	تلفات افراد ملکی ناشی از رویداد های که منابع محلی مسئولیت آن را به قومندانان مربوط به طالبان نسبت دادند ولی طالبان علناً ادعای مسئولیت نکردند.
۱۸	تلفات افراد ملکی ناشی از رویداد های که داعش به صورت علنی مسئولیت آن را به عهده گرفتند.
۶۴	تلفات افراد ملکی ناشی از رویداد های که منابع محلی مسئولیت آن را به قومندانان مربوط به داعش نسبت دادند ولی داعش علناً ادعای مسئولیت نکردند.
۲۷۳۸	تلفات افراد ملکی که به گروه های ضد دولت نسبت داده شده ولی هیچ جناح مسئولیت آن را به عهده نگرفته و نیز نسبت دادن مسئولیت به یک گروه مشخص ممکن نبوده است. ^{۷۵}
۶۸۵۹	مجموع تلفات افراد ملکی که مسئولیت آن به عناصر ضد دولت نسبت داده شده است.

^{۷۳} عناصر ضد دولت شامل تمام افراد و گروه های مسلحی می شود که در درگیری های مسلحانه علیه دولت سهیم بوده و یا همراه با مخالفین دولت علیه حکومت افغانستان و یا در مقابل نیروهای نظامی بین المللی درگیر جنگ می باشد. این عناصر شامل افراد تحت نام "طالبان" و همچنان افراد و گروه های مسلح سازمان یافته غیر دولتی می گردد که در درگیری ها مستقیماً دخیل هستند و از جناح مختلف به شمول شبکه حقانی، حزب اسلامی، جنبش اسلامی ازبکستان، اتحادیه جهاد اسلامی، لشکر طیبه، جیش محمد، گروه های تحت نام داعش یا سایر ملیشه ها و گروه های می باشند که اهداف ایدیولوژیکی یا اقتصادی را دنبال می کنند، البته به شمول گروه های مسلحی که مستقیماً در فعالیت های مسلحانه به نمایندگی از یکی از طرفین درگیر؛ جنگ می کنند.

^{۷۴} در سال ۲۰۱۴، یوناما مسئولیت ۷۶۴۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۶۷۷ کشته و ۴۹۶۶ مجروح) را به تمام گروه های عناصر ضد دولت نسبت داده است.

^{۷۵} در سال ۲۰۱۵ یوناما کمتر از ۱۰ مورد تلفات افراد ملکی را به گروه های ذیل نسبت داده است: شبکه حقانی، حزب اسلامی، و تحریک طالبان پاکستان.

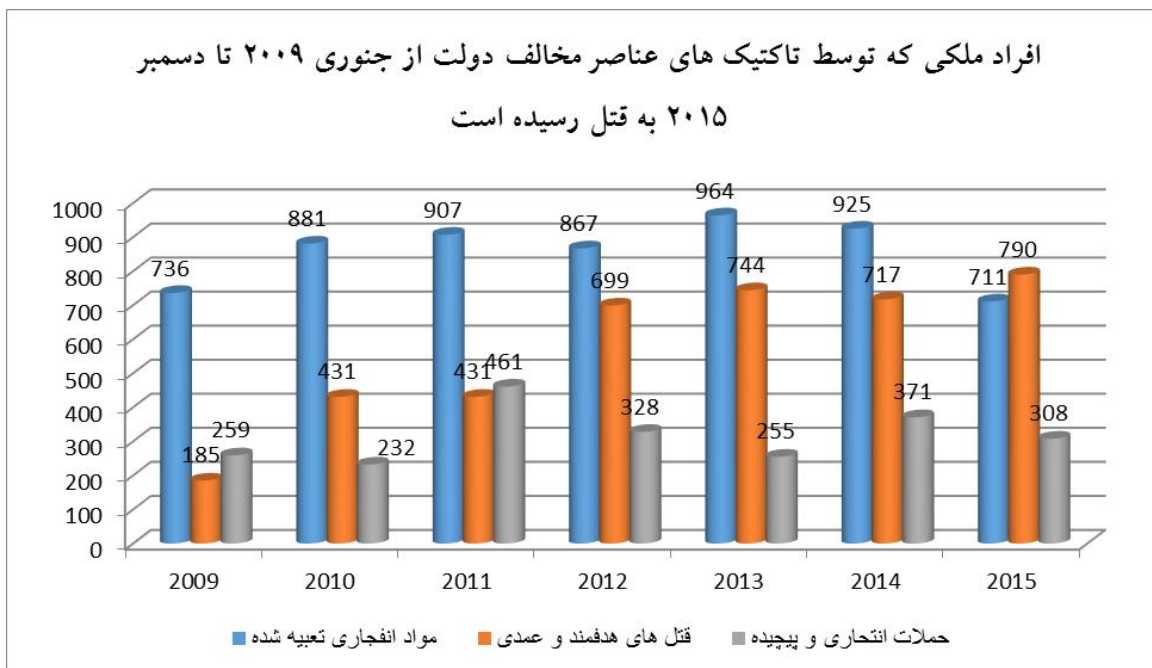

تاکتیک ها و انواع رویداد های که منجر به آسیب بیشتر افراد ملکی می شوند

خطرناکترین تاکتیک که در سال ۲۰۱۵ توسط عناصر ضد دولت به کار رفته همانا مواد منفجره تعبیه شده بوده است که باعث ۳۵ درصد مجموع تلفات افراد ملکی گردیده است. به تعقیب آن حملات انتحاری و پیچیده می باشد که منجر به ۲۷ درصد مجموع تلفات افراد ملکی شده که مسئولیت آن به عناصر ضد دولت نسبت داده شده است. قتل های هدفمند توسط عناصر ضد دولت به شمول استفاده از مواد منفجره تعبیه شده به هدف چنین حملات سومین عامل قوی تلفات افراد ملکی توسط عناصر ضد دولت بوده طوریکه باعث ۲۱ درصد تلفات افراد ملکی شده است. درگیری های زمینی که تلفات ملکی ناشی از آن تنها به عناصر ضد دولت نسبت داده شده چهارمین عامل قوی تلفات افراد ملکی توسط عناصر ضد دولت بوده چنانچه که این تاکتیک باعث ۱۵ درصد مجموع تلفات ملکی گردید. دو درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی برخاسته از اختطاف، مجازات توسط نهاد های عدلی و قضائی موازی و مجروحیت های فیزیکی که در جریان تهدید، ارباب و آزار و اذیت بالای افراد ملکی وارد گردیده، می باشد.^{۷۶}

^{۷۶} تهدید، ارباب و آزار و اذیت کتگوری است که یوناما برای ثبت موارد تهدید یا ضرر، ارباب و آزار و اذیت به کار می برند که این تاکتیک منجر به نقض حقوق بشری یا بدرفتاری علیه افرادی ملکی توسط یکی از طرفین درگیری می شود. این کتگوری شامل وضع محدودیت های غیر قانونی در گشت و گزار یا منع آزادی بیان و محرومیت غیر قانونی از ملکیت می گردد. کتگوری هذا همچنان در برگیرنده خشونت های فیزیکی به هدف تهدید، ارباب یا آزار و اذیت افراد ملکی مانند مجازات، انتقام یا سایر انواع ضرب و شتم عمدی می گردد که مقصد آن تهدید، ایجاد رعب یا آزار افراد ملکی باشد.

به گونه مشخص، شیوه های مختلف استفاده از مواد منفجره تعبیه شده (مواد منفجره تعبیه شده، حملات انتحاری و پیچیده^{۷۷} و نیز قتل های هدفمند با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده) توسط عناصر ضد دولت باعث ۴۵۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱۰۸ کشته و ۳۴۱۲ مجروح) از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵ شده که ۶۶ درصد تلفات افراد ملکی توسط عناصر ضد دولت را تشکیل می دهد. در سال ۲۰۱۵، مجموع تاکتیک های مربوط به مواد منفجره تعبیه شده باعث ۴۱ درصد مجموع تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه شده است.

مواد منفجره تعبیه شده

پس از آماری که در گزارش شش ماه نخست ۲۰۱۵ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه ثبت شد، یوناما سیر نزولی را در میزان تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده ثبت کرده است. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۲۳۶۸ مورد تلفات افراد ملکی (۷۱۳ کشته و ۱۶۵۵ مجروح) در اثر مواد منفجره تعبیه شده را ثبت کرده که ۲۰ درصد کاهش^{۷۸} در مجموع تلفات افراد ملکی برخاسته از

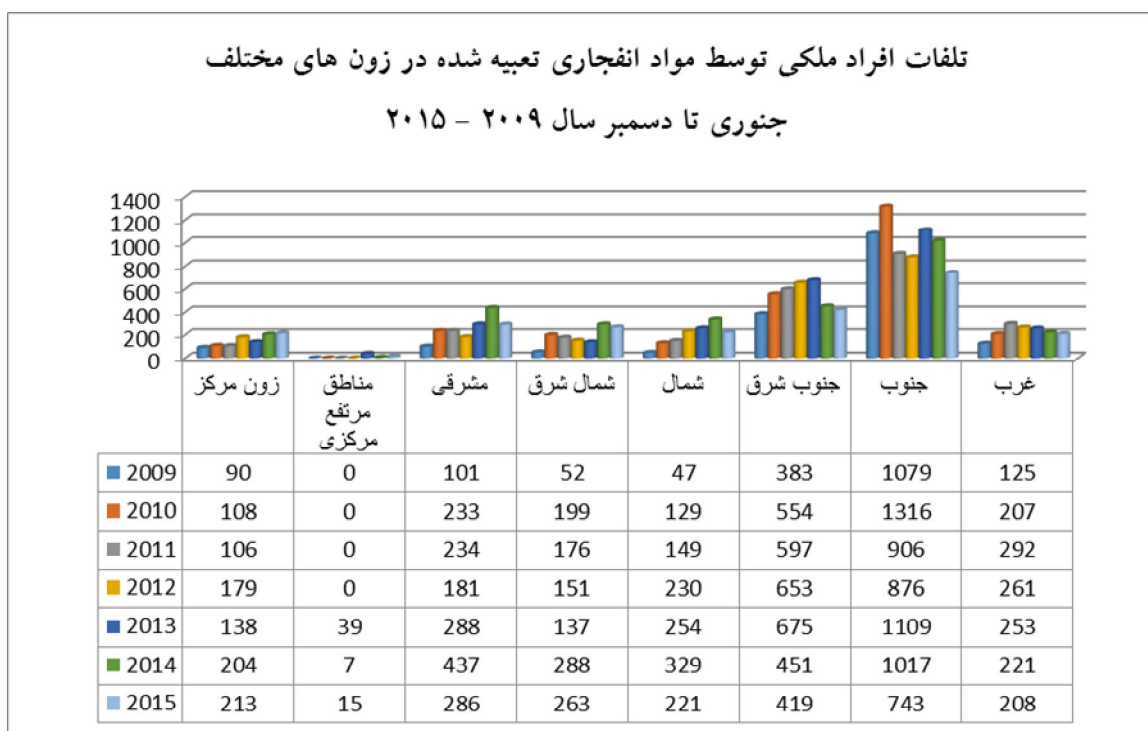
^{۷۷} "حمله پیچیده" نزد یوناما عبارت از حمله عمدی و سازمان یافته است که شامل مواد انتحاری (مانند مواد منفجره تعبیه شده در بدن یا واسطه نقلیه و بدن) بوده و بیشتر از یک حمله کننده یا بیش از یک نوع مواد منفجره (مثلاً هاوان و مواد منفجره تعبیه شده در بدن) در آن دخیل باشد. هر سه عنصر باید موجود باشد تا بتوان آن حمله را حمله پیچیده نامید.

^{۷۸} یوناما ملاحظه نموده که این ارقام شامل تلفات افراد ملکی ناشی از استفاده مواد منفجره تعبیه شده در حملات پیچیده و حملات انتحاری یا مواد منفجره تعبیه شده برای قتل های هدفمند نمی باشد زیرا این نوع حملات با توجه به ماهیت شان به عنوان تاکتیک های جداگانه ثبت شده اند. لذا، اگر تمام تاکتیک های که مواد منفجره تعبیه شده در آنها استفاده

مواد منفجره تعبیه شده نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.^{۷۹} علی الرغم آن، مواد منفجره تعبیه شده بزرگترین عامل تلفات افراد ملکی در میان تاکتیک های منسوب به عناصر ضد دولت محسوب شده و دومین عامل قوی یا به عبارت دیگر تشکیل دهنده ۲۲ درصد تلفات افراد ملکی ناشی از تمام تاکتیک های منسوب به تمام طرفهای درگیر تلقی می گردد.

یوناما ملاحظه نموده که کاهش تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده الزاماً به این معنی نیست که عناصر ضد دولت استفاده مواد منفجره تعبیه شده را کمتر ساخته اند. کاهش تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده قسماً به دلیل بهتر شدن مهارت های هدف گیری توسط عناصر ضد دولت و همچنان بیشتر شدن توانایی های نیروهای امنیتی افغان در کشف و خنثی سازی چنین مواد می باشد.

در سال ۲۰۱۵، ولایت کندهار شاهد بیشترین تعداد انفجار های مواد منفجره تعبیه شده بوده که پس از آن ولایت های هلمند، ننگرهار و غزنی قرار دارند.

شده را مد نظر بگیریم، گفته می توانیم که مواد انفجاری تعبیه شده در مجموع باعث ۴۱ درصد تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ شده است - به بخش قبلی مراجعه شود.

^{۷۹} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۲۹۵۴ مورد تلفات افراد ملکی (۹۲۵ کشته و ۲۰۲۹ مجروح) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده را ثبت کرده است.

یوناما در جریان تثبیت رویدادهای انفجار مواد منفجره تعبیه شده که منجر به تلفات افراد ملکی شده است، با نهادهای امنیتی افغان و بین المللی^{۸۰} به شمول متخصصین مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده و خنثی سازی مواد منفلقه در سطح ولسوالی، ولایت و کشور مشورت نموده تا نوعیت مواد منفجره تعبیه شده به منظور انفجار^{۸۱} به شمول مواد منفجره تعبیه شده که توسط قربانی فعال می شود، مواد منفجره تعبیه شده کنترل از راه دور و مواد منفجره تعبیه شده در بدن انسان^{۸۲} را تشخیص نماید. در افغانستان معمول ترین نوع مواد منفجره تعبیه شده که توسط قربانی فعال می شود، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری می باشد.^{۸۳} هر چند یوناما مواد منفجره تعبیه شده نوع مقناطیسی را به گونه جداگانه ثبت می کند، این نوع مواد منفجره از لحاظ تاکتیکی شامل کتگوری مواد منفجره تعبیه شده کنترل از راه دور می گردد. برای تعریف هر نوع مواد منفجره تعبیه به بخش "اصطلاحات" مراجعه شود.

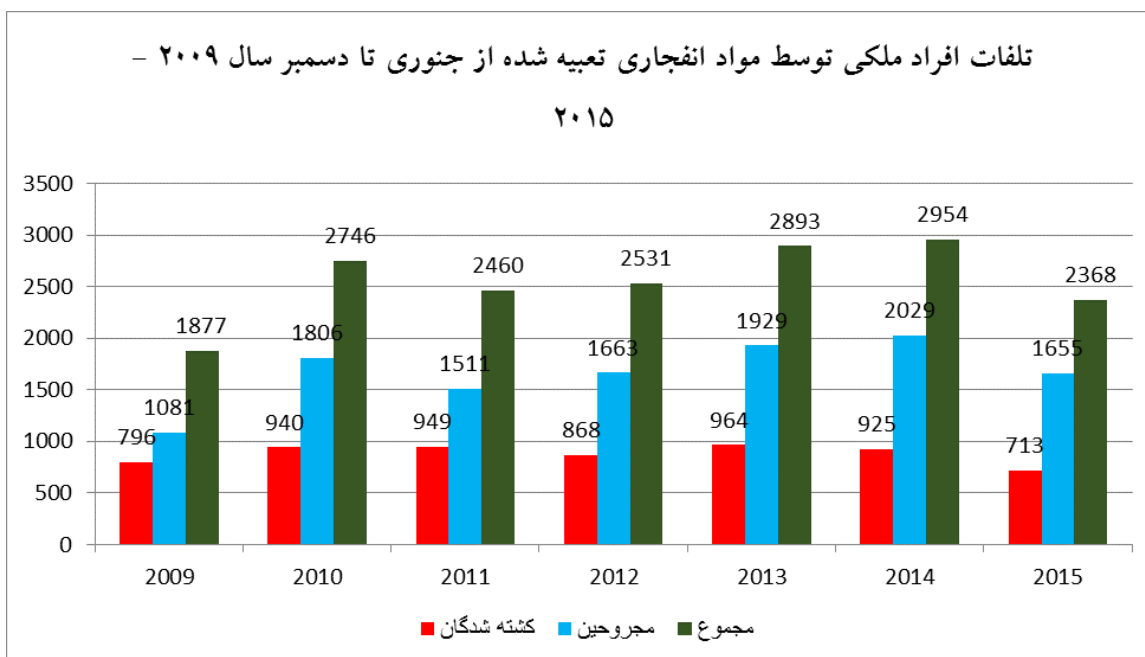
^{۸۰} به اضافه سایر جلسات، یوناما با رئیس مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده در شهر کابل نیز ملاقات نموده است. ولایت کابل، ۴ جون ۲۰۱۵.

^{۸۱} مواد منفجره تعبیه شده از طریق سیستم فعال سازی مشخص فعال میگردد که این سیستم ممکن فشاری، فعال سازی از طریق تلفون موبایل یا مخابره یا وقت معین، و یا سیم دار باشد. به مسئول بخش مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده، مرکز مشترک نظامی - ملکی، آگاهی در مورد اساسات مواد منفجره تعبیه شده، سپتامبر ۲۰۱۱ که در وب سایت ذیل قابل دسترس است و برای آخرین بار به تاریخ ۸ جون ۲۰۱۴ به آن مراجعه شده بود، مراجعه شود:

https://www.cimicweb.org/CounterIED/20110912_C-IED_Topical_Report_Introduction_to_IEDs%20-%20draft%20final%5B1%5D.pdf

^{۸۲} برای تعریف و توضیحات در مورد انواع مواد منفجره تعبیه شده به بخش "اصطلاحات" مراجعه شود.

^{۸۳} مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری اساساً بم های اند که توسط قربانی فعال می شوند و زمانی منفجر می شوند که یک شخص یا واسطه نقلیه از روی آن بگذرد. به همین ترتیب، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری سلاح بدون تفکیک و غیرقانونی می باشد. مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در افغانستان زمانی منفجر می شوند که شخص یا واسطه نقلیه از بالای آن بگذرد و حاوی تقریباً ۲۵-۲۰ کیلوگرام مواد منفجره (که اکثراً در خانه تولید می شوند) بوده که بیش از دو برابر موادی است که برای یک ماین معمولی ضد تانک به کار می رود ولی حساسیت انفجار آن به اندازه ماین ضد پرسونل می باشد. این بدان معنی است که مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری به عنوان یک ماین ضد پرسونل بسیار قوی عمل می کند (که حد اقل در افغانستان که عضو کنوانسیون منع ماین های ضد پرسونل است، غیر قانونی می باشد) و قابلیت تخریب و وارد کردن خسارات زیان بار به افراد و وسایط نقلیه را دارد. زمانیکه افراد ملکی یا وسایط نقلیه غیر زرهی که هیچ نوع وسیله دفاعی ندارند، بالای مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری قرار می گیرند، شانس بسیار اندک برای زنده ماندن دارند. به صفحه ۴۷ گزارش شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه مراجعه شود.

مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری

"آن روز من و پسر ۱۵ ساله ام از محل بودوباش مؤقتی خود به سوی خانه در قریه ما سفر می کردیم تا یک اندازه لباس و مواد غذایی با خود بگیریم. ناامنی قبلاً باعث شده بود تا خانواده ما از خانه مهاجر شوند. ما همه کالاهای مورد نیاز را بالای یک کراچی بار کردیم و به مجردیکه پسر ما از دروازه خانه بیرون گذاشت، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری منفجر شد و پسر ما را مجروح ساخت. زمانیکه چند دقیقه قبل از انفجار ما داخل شدیم، هیچ اتفاقی رخ نداد ولی هنگامیکه خارج شدیم شاید به دلیل اینکه کراچی پر از بار بود و وزن کراچی باعث انفجار مواد منفجره شد. نمیدانم چرا ما باید رنج بکشیم. ما هیچ چیزی برای خوردن نداریم، هر کدام ما فقط یک جوهره لباس داریم و هیچ جای برای زندگی نداریم.

-- پدر یک پسر ۱۵ ساله که به تاریخ ۲۹ اکتوبر ۲۰۱۵ از اثر مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در ولسوالی موسی قلعه ولایت هلمند مجروح شد.^{۸۴}

هر چند تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده در کل کاهش یافته است، یوناما از افزایش تلفات افراد ملکی ناشی از استفاده مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری و غیرقانونی^{۸۵} در سال ۲۰۱۵ شدیداً نگران

^{۸۴} مصاحبه تلفونی یوناما، شهر کندهار، ۱ نوامبر ۲۰۱۵.

^{۸۵} افغانستان کنوانسیون سال ۱۹۹۷ در مورد منع استفاده، ذخیره، تولید و انتقال ماین ضد پرسونل و تخریب آنها (کنوانسیون اوتاوا یا میثاق منع ماین) را امضا کرده است. این میثاق استفاده از ماین ضد پرسونل که در کارخانه ها تولید می شود و همچنان مواد منفجره تعبیه شده که توسط قربانی فعال می شود مانند مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را منع قرار داده است. تعریف "ماین" در کنوانسیون متذکره شامل آن مواد منفجره تعبیه شده می گردد که در تحت یا روی

است.^{۸۶} مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری توسط قربانی فعال می شود. این سلاح بدون تفکیک طوری تنظیم شده که زمانی منفجر می شود که شخص یا واسطه نقلیه بالای آن قرار گرفته و آن را فعال سازد. یوناما ۱۰۵۱ مورد تلفات افراد ملکی (۴۵۹ کشته و ۵۹۲ مجروح) ناشی از استفاده چنین مواد توسط عناصر ضد دولت را ثبت نموده که ۳۵ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۴ را نشان می دهد.

افزایش تلفات افراد ملکی برخاسته از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در نتیجه استفاده روز افزون چنین مواد توسط عناصر ضد دولت به عنوان سپر دفاعی جهت کند ساختن یا جلوگیری از پیشروی نیروهای امنیتی افغان؛ قبل، در جریان و بعد از درگیری های زمینی می باشد. یوناما موارد متعددی انفجار مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را در ساحات زراعتی، ملکی، پیاده رو ها، جاده های عمومی و سایر مناطق عامه که افراد ملکی در آن عبور و مرور دارند، ثبت کرده است.^{۸۷} این نوع مواد منفجره تعبیه شده زمانی باعث کشته و مجروحیت افراد ملکی شدند که آنان در حال گذراندن زندگی روزمره و سفر به قریه جات و چراندن مواشی شان بودند. چنین استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در افغانستان^{۸۸} غیرقانونی بوده و ممکن نقض حقوق بشردوستانه بین المللی محسوب شود. زیرا تأثیرات چنین مواد طوری که حقوق بشردوستانه بین المللی تقاضا می کند، محدود نیست.

در ذیل مثال های از تلفات افراد ملکی ناشی از انفجار های مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری ارائه می گردد:

- به تاریخ ۲۰ نوامبر، یک موترسایکل که چهار تن بالای آن سوار بودند، در ولسوالی مارجه ولایت هلمند با مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برخورد کرد. این انفجار باعث کشته شدن دو جوان ملکی (خانم و شوهر) و مجروحیت دو طفل شد.

زمین یا سایر سطوح هموار جاسازی می شود و زمانی منفجر می شود که شخص یا واسطه نقلیه به آن تماس نماید، در آنجا قدم بگذارد یا در حوالی آن ساحه قرار بگیرد.

^{۸۶} از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴، یوناما ۷۷۵ مورد تلفات افراد ملکی (۴۱۷ کشته و ۳۵۸ مجروح) را ثبت نموده که ۳۹ درصد افزایش نسبت به تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در سال ۲۰۱۳ را نشان می دهد. به صفحه ۴۸ گزارش سالانه یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه (سال ۲۰۱۴) مراجعه شود.
^{۸۷} عناصر ضد دولت مواد منفجره تعبیه شده به ویژه موادی که مجهز با سیستم فعال سازی فشاری است را در محلات عبور و مرور به شمول پیاده روهای کوچک و جاده های بزرگ جاسازی کردند که باعث کشته و مجروح شدن افراد ملکی که پیاده، سوار بر بایسکل، موتر یا بس بودند، گردید.

^{۸۸} افغانستان کنوانسیون سال ۱۹۹۷ در مورد منع استفاده، ذخیره، تولید و انتقال ماین ضد پرسونل و تخریب آنها (کنوانسیون اوتاوا یا میثاق منع ماین) را امضا کرده است. این میثاق استفاده از ماین ضد پرسونل که در کارخانه ها تولید می شود و همچنان مواد منفجره تعبیه شده که توسط قربانی فعال می شود مانند مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را منع قرار داده است. تعریف "ماین" در کنوانسیون متذکره شامل آن مواد منفجره تعبیه شده می گردد که در تحت یا روی زمین یا سایر سطوح هموار جاسازی می شود و زمانی منفجر می شود که شخص یا واسطه نقلیه به آن تماس نماید، در آنجا قدم بگذارد یا در حوالی آن ساحه قرار بگیرد.

- به تاریخ ۱۶ جولای، در ولسوالی سیدآباد ولایت وردک، ۵ غیرنظامی عضو یک خانواده سوار بر یک موتر در حال بازگشت به خانه بودند که روی یک بمب جاسازی شده از نوع فشاری قرار گرفتند و در نتیجه ۲ تن کشته و ۳ تن دیگر زخمی شدند.

مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از راه دور

حوالی ساعت ۶ صبح در حال بازکردن دوکان خود بودم. ناگهان متوجه یک بشکه در برابر دوکانم شدم، اما توجهی به آن نکردم. یک پسر با برادرش که در حال رفتن به محل کارشان در یک ناوایی بودند، ایستادند و آن بشکه را خوب بررسی نمودند. به محضی که یکی از آنها بشکه را از جا تکان داد، ناگهان منفجر شد. انفجار آن بشکه باعث مرگ پسرک و جراحت جدی به تمام قسمت های بدن برادرش گردید. من با چند تن دیگر به سوی آن دو پسر شتافتیم و فرد زخمی را به شفاخانه ولایتی فراه انتقال دادیم. این رویداد باعث ناراحتی من و ایجاد ترس و وحشت در میان مردم محل گردید.^{۸۹}

--- صحبت های یک شاهد رویداد انفجار یک بمب تعبیه شده کنترل از راه دور در شهر فراه ولایت فراه به تاریخ ۵ اپریل ۲۰۱۵. این انفجار باعث مرگ یک پسر و زخمی شدن یک تن دیگر گردید.

یوناما از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر توانسته ۷۶۳ مورد تلفات ملکی (۱۴۴ کشته و ۶۱۹ زخمی) از اثر مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از راه دور را ثبت نماید. این رقم در مقایسه با سال ۲۰۱۴^{۹۰} میلادی ۳۰ درصد کاهش را نشان می دهد. به رغم کاهش قابل ملاحظه، مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از راه دور ۳۲ درصد تلفات ملکی ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده و ۷ درصد کل تلفات ملکی در سال ۲۰۱۵ را تشکیل می دهد.^{۹۱}

بمب های تعبیه شده کنترل از راه دور در واقع بمب های انفجاری هدایت شونده اند که به شخص انفجار دهنده امکان می دهد تا در زمان مورد نظر آن را انفجار دهد. استفاده دوامدار از این گونه بمب ها در مناطق مزدحم ملکی باعث خطر جدی برای افراد و اهداف ملکی می گردد. بنابراین، از استفاده این گونه مواد منفجره جلوگیری شود تا با پیروی از حقوق بشردوستانه بین المللی هرگونه اقدامات لازم^{۹۲} برای جلوگیری

^{۸۹} مصاحبه یوناما با یک شاهد در ولایت فراه، ۱۲ اپریل ۲۰۱۵.

^{۹۰} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۱۰۹۱ مورد تلفات ملکی (۲۳۳ کشته و ۸۵۸ زخمی) ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از راه دور را ثبت نموده است.

^{۹۱} مواد انفجاری تعبیه شده با کنترل از راه دور به عنوان یک روش جهت کشتار هدفمند منجمله در مواردی که شخص مورد هدف یک فرد ملکی بوده استفاده می شود و این موضوع در بخش جنایات جنگی ناشی از قتل عمد آمده است: کشتار هدفمند افراد ملکی در بخش های بعدی.

^{۹۲} به بخش ۱۵ مطالعه حقوق عرفی کمیته بین المللی صلیب سرخ مراجعه شود. در انجام هرگونه عملیات نظامی باید دقت لازم و همیشگی صورت گیرد تا جمعیت ملکی، افراد ملکی و اهداف غیر نظامی تفکیک شود. باید هرگونه احتیاط

آن صورت گیرد و یا در زمان عملیات ها "خسارات جانبی" به کمترین حد کاهش یابد و در ضمن از حملاتی که باعث تلفات نامتناسب به افراد ملکی می گردد، نیز خود داری شود.

چند نمونه از تلفات افراد ملکی از اثر حملات توسط مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از راه دور:

- به تاریخ ۲۹ جنوری، عناصر ضد دولت با هدف گرفتن موتر شخصی فرمانده پولیس مردمی در شهر مهترلام ولایت لغمان یک بمب تعبیه شده ی کنترل از راه دور را منفجر ساختند. این انفجار باعث مرگ سه فرد ملکی بشمول یک پسر و زخمی شدن یک مرد گردید.
- به تاریخ ۱۵ جولای، عناصر ضد دولت مواد انفجاری تعبیه شده در یک موتر سایکل را با هدف قراردادن موتر پولیس محلی در شهر میمنه ولایت فاریاب منفجر نمودند. در اثر این انفجار ۲۳ فرد ملکی بشمول یک پسر و یک دختر زخمی شدند.

مواد انفجاری تعبیه شده مقناطیسی

" دیروز صبح موترم را برداشتم و به سمت شفاخانه رفتم تا مسافر کشی نمایم که ناگهان انفجار صورت گرفت و من بی هوش شدم. وقتی به هوش آمدم خود را در همان شفاخانه یافتم. شب قبل اش، موترم را مقابل خانه پارک نموده بودم و اصلاً متوجه نشدم که کسی شب چیزی را به آن چسپانده باشد. در زمان انفجار من تنها بودم. نفهمیدم چگونه اتفاق افتاد و من اصلاً با کسی مشکل نداشتم. هنوز از درد آن انفجار رنج میبرم."^{۹۳}

--- صحبت های قربانی یک انفجار توسط مواد انفجاری تعبیه شده مقناطیسی که با هدف پولیس محلی در شهر کندز به تاریخ ۲۹ جولای منفجر گردیده بود. این انفجار باعث مرگ ۲ فرد ملکی و زخمی شدن ۹ تن دیگر بشمول ۲ پسر گردید.

یوناما ۱۵۷ مورد تلفات ملکی (۱۴ کشته و ۱۴۳ زخمی) در اثر مواد انفجاری تعبیه شده مقناطیسی را در سال ۲۰۱۵ ثبت نموده که ۳۵ درصد کاهش را در مقایسه با همین دوره سال ۲۰۱۴ میلادی^{۹۴} نشان می دهد. در اکثر این رویداد ها، این عناصر ضد دولت می باشند که مواد انفجاری تعبیه شده مقناطیسی را به موتر نیروهای امنیتی افغان نصب می کنند، بنابر این یوناما به شکل دوام دار تلفات افراد ملکی ناشی از این حملات را ثبت می نماید.

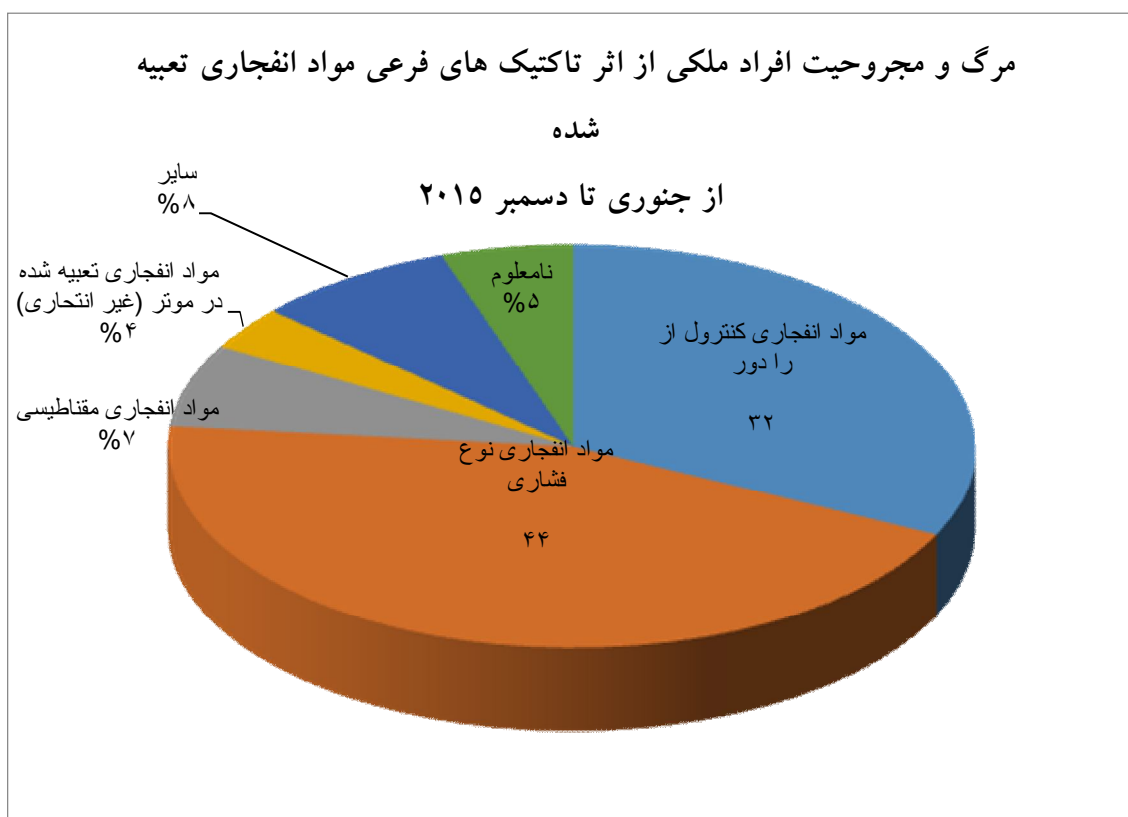
ممکن صورت گیرد تا از هرگونه تلفات احتمالی، مرگ یا حراجت افراد ملکی و یا خسارات به اهداف ملکی جلوگیری شود یا به کمترین حد کاهش یابد.

^{۹۳} مصاحبه یوناما با یک قربانی، شهر کندز، ۳۰ جولای ۲۰۱۵.

^{۹۴} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۲۴۱ مورد تلفات ملکی (۲۰ کشته و ۲۲۱ زخمی) از اثر مواد تعبیه شده مقناطیسی را ثبت نموده است.

چند نمونه از تلفات ملکی از اثر حملات توسط مواد انفجاری تعبیه شده مغناطیسی:

- به تاریخ ۲۰ سپتمبر، عناصر ضد دولت یک بمب تعبیه شده مغناطیسی را در نزدیکی مرکز جلب و جذب اردوی ملی در شهر اسد آباد ولایت کتر منفجر نمودند. این انفجار باعث زخمی شدن ۳۴ فرد ملکی بشمول ۴ کودک گردید.
- به تاریخ ۱۵ اکتوبر، عناصر ضد دولت یک بمب تعبیه شده را به یک موتر کرولا نصب نموده و آن را در مقابل یک مغازه تلفن موبایل فروشی در کابل انفجار دادند. این انفجار باعث مرگ یک فرد ملکی و زخمی شدن ۶ تن دیگر گردید.

حملات انتحاری و پیچیده^{۹۵}

"حوالی ساعت ۷ عصر بود و من در مغازه خود بودم که ناگهان انفجار رخ داد. خیلی ها به سمت مسجد امام باره با عجله شتافتند و من نیز به آنجا رفتم. مسجد در محلی قرار دارد که پولیس ملی اغلب موترهای خود را آنجا پارک می کنند و بیشتر شبیه یک پوسته تلاشی پولیس می باشد. در میان موترهای تخریب شده پولیس ملی چندین زن، مرد و پرسونل پولیس را دیدم و سراسر منطقه را دود سفیدی فرا گرفته بود. خون جاری در زمین باعث ناراحتی شدید من شد. با خود گفتم، چرا موترسایکل سوار خود را منفجر ساخت و این همه انسان بی گناه را کشت؟ اما آنجا چیزی نبود تا کاری بتوانم و آنها را از آنجا بیرون بکشم. یک موتر پولیس و دو موتر شخصی، قربانیان زخمی را به شفاخانه انتقال دادند.^{۹۶}

-- گفته های شاهد یک حمله انتحاری بر پولیس ملی در شهر کندهار به تاریخ ۵ جولای. این انفجار انتحاری باعث مرگ ۵ فرد ملکی و زخمی شدن ۲۲ تن دیگر گردیده بود.

حملات پیچیده و حملات انتحاری باعث تلفات سنگینی بر جمعیت ملکی در سال ۲۰۱۵ گردیده و با ایجاد ۱۸۴۰ مورد تلفات ملکی (۳۰۸ کشته و ۱۵۳۲ زخمی) ۱۶ درصد افزایش را در شمار قربانیان در مقایسه با سال ۲۰۱۴ نشان می دهد. از میان ۷۴ مورد^{۹۷} حمله پیچیده و حمله انتحاری ثبت شده، طالبان مسئولیت ۴۱ مورد آن را به عهده گرفتند که باعث ۷۰۶ مورت تلفات ملکی (۱۱۰ کشته و ۵۹۶ زخمی) شده و این ۱۴ درصد کاهش در میزان حملات پیچیده و انتحاری توسط طالبان را نشان می دهد.^{۹۸}

حملات انتحاری و پیچیده باعث صدمات سنگین بخصوص در مناطق شهری و عمدتاً در شهرهای کابل، لشکرگاه و جلال آباد گردیده است. به تاریخ ۱۷ اگست ۲۰۱۵ دو حمله انتحاری در شهر کابل باعث تلفات ۳۵۵ فرد ملکی (۴۲ کشته و ۳۱۳ زخمی) گردید و این حمله از زمان آغاز ثبت منظم تلفات ملکی در سال ۲۰۰۹ توسط یوناما، بالاترین رقم قتل و جرح افراد ملکی را در یک روز نشان می دهد. در یکی از این دو حمله، فرد انتحاری موتر مملو از بمب خویش را در منطقه شاه شهید کابل منفجر ساخت که باعث مرگ ۱۵ فرد ملکی و زخمی شدن ۲۸۳ تن دیگر گردید. طالبان با انتشار یک اعلامیه در سایت انترنتی خویش، مسئولیت حمله در ساحه شاه شهید را با صراحت رد نمودند.

^{۹۵} در تعریف یوناما از حملات پیچیده به آن گونه حمله عمدی و هماهنگ شده گفته می شود که شامل نوعی از حمله انتحاری (یعنی مواد انفجاری تعبیه شده در بدن یا در موتر) باشد و نیز در صورتی که حمله کننده بیشتر از یک نفر باشد یا بیشتر از یک نوع وسیله باشد (یعنی مواد انفجاری تعبیه شده در بدن و هواوان). تمامی این سه عنصر باید در یک حمله موجود باشد تا بتوان آن را حمله پیچیده نامید.

^{۹۶} مصاحبه یوناما با یک شاهد، شهر کندهار، ۵ جولای ۲۰۱۵.

^{۹۷} ۷۴ حمله تنها شامل حملاتی می شود که به مرگ و جراحت افراد ملکی منجر گردیده است.

^{۹۸} در سال ۲۰۱۴، طالبان مسئولیت ۵۶ حمله پیچیده و انتحاری را به عهده گرفتند که منجر به ۸۱۷ مورد تلفات ملکی (۱۷۲ کشته و ۶۴۵ زخمی) گردیده است.

حملات انجام شده در میان جمعیت ملکی و همچنین حملات انتحاری بدون تفکیک با استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده به معنی نقض جدی حقوق بشردوستانه بین المللی بوده که طرف های درگیر در جنگ افغانستان ملزم به رعایت آن می باشند و نقض آن جرایم جنگی شمرده می شود. در ضمن حقوق بشر دوستانه بین المللی هرگونه حملاتی را که می تواند باعث تلفات احتمالی به افراد ملکی و یا صدمه به افراد یا اهداف ملکی و یا هر دوی آن در حدی گردد که نسبت به هدف مشخص و یا سود پیش بینی شده نظامی بیشتر باشد، منع قرار داده است.^{۹۹}

چند نمونه از حملات انتحاری که باعث تلفات افراد ملکی گردیده است:

- به تاریخ ۱۲ جولای، یک بمبگذار انتحاری مواد انفجاری جاسازی شده در موتر خود را در برابر یک پوسته نیروهای محافظتی خوست در نزدیکی یک بازار در بیرون از کمپ چپمن در روستای کاروان سرای ولسوالی متون ولایت خوست منفجر ساخت. این حمله باعث مرگ ۲۸ فرد ملکی بشمول ۳ زن و ۱۲ کودک و زخمی شدن ۹ تن دیگر و همچنین باعث تلفات سنگینی بر اموال مردم گردید. این حمله باعث مرگ ۶ عضو نیروهای محافظتی ولایت خوست و زخمی شدن ۱۲ تن دیگر آنها نیز گردید.
- به تاریخ ۲۸ دسمبر، یک بمبگذار انتحاری طالب مواد انفجاری جاسازی شده در موتر خود را در نزدیکی چهاراهی میدان هوایی کابل منفجر ساخت که باعث مرگ ۱ فرد ملکی و زخمی شدن ۳۲ تن دیگر بشمول ۲ زن و ۱۹ کودک گردید. طالبان با پذیرفتن مسئولیت این حمله در سایت خویش ادعا نمودند که باعث "مرگ و جراحت شمار زیادی از اشغالگران خارجی" شده اند.^{۱۰۰}

^{۹۹} حقوق عرفی بین المللی، جلد ۱، قواعد، جان ماری هینکارتس و لویس دوسوالد- بک (، CU P/ICRC کامبریج ۲۰۰۵)، {مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ، تناسب در حملات.
^{۱۰۰} به بخش "۱۰ خارجی، ۳ مزدور در حمله شهادت طلبانه کابل کشته شدند" در اعلامیه طالبان در ۲۸ دسمبر ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه نمایید: <http://shahamat-english.com/10-foreigners-3-hirelings-killed-in-kabul-martyr-attack> نشر آخرین مطلب ۱۴ جنوری ۲۰۱۶.

جنایت جنگی ناشی از قتل: کشتار هدفمند افراد ملکی

"در روز حادثه از وظیفه بیرون شدم و سوار با بایسکل به مرکز شهر رفتم. در راه از بایسکل پیاده شدم و با یک محصل صحبت می کردم که ناگهان انفجار رخ داد. فکر کردم کسی زیر سیت بایسکل من بمب جاسازی نموده و از راه دور آن را کنترل نموده است. این انفجار به شکم، پای چپ و صورتم جراحت جدی وارد نمود و آن محصل نیز زخمی گردید. من مطمئن هستم که حمله کار طالبان بوده، زیرا یک محصل که با طالبان ارتباط داشت بخاطر کار کردنم با یک مؤسسه غیر دولتی به من هشدار داده بود. این کار باعث ترس من نشد و من به کار خود ادامه می دهم."^{۱۱}

--- گفته های قربانی یک حمله هدفمند توسط بمب جاسازی شده کنترل از راه دور در شهر پل علم ولایت لوگر، به تاریخ ۶ دسمبر ۲۰۱۵. این انفجار باعث زخمی شدن ۲ فرد ملکی گردید.

تلفات ملکی در اثر کشتار هدفمند در سال ۲۰۱۵ تا ۲۷ درصد افزایش داشته که به ۱۴۲۲ مورد تلفات ملکی (۸۵۰ کشته و ۵۷۲ زخمی) میرسد و این رقم نشان دهنده ۱۳ درصد کل تلفات ملکی می باشد. اگر چه در سال ۲۰۱۵ درگیری های زمینی، مواد انفجاری تعبیه شده، حملات پیچیده و انتحاری باعث تلفات بیشتر افراد ملکی (کشته و زخمی) شده اند، اما کشتار هدفمند و عمدی بعد از درگیری های زمینی دومین عامل پر تلفات برای افراد ملکی و نشان دهنده ۲۴ درصد از کل ۳۵۴۵ مورد کشتار ملکی ثبت شده در سال ۲۰۱۵ می باشد.

یوناما ۱۳۳۵ مورد تلفات ملکی (۷۹۰ کشته و ۵۴۵ زخمی) ناشی از کشتار هدفمند یعنی ۹۴ درصد تاکتیک متذکره را به عناصر ضد دولت نسبت می دهد. این گونه کشتار دربرگیرنده کشتار عمدی کارمندان مدد رسان، رهبران قومی، مسئولین ملکی دولت، ملا ها و کارمندان ملکی بخش عدلی را شامل می شود. از جمله ۷۲۵ مورد کشتار هدفمند ثبت شده که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده، طالبان مسئولیت ۱۳۹ مورد رویداد جداگانه را به عهده گرفته اند که منجر به ۳۳۶ مورد تلفات ملکی (۱۶۸ کشته و ۱۶۸ زخمی) شده و در واقع ۵۹ درصد افزایش را در کشتار هدفمند توسط طالبان در مقایسه سال ۲۰۱۴ نشان می دهد.^{۱۲}

چند نمونه از تلفات افراد ملکی در اثر کشتار هدفمندی که طالبان مسئولیت آنها را به عهده گرفته اند:

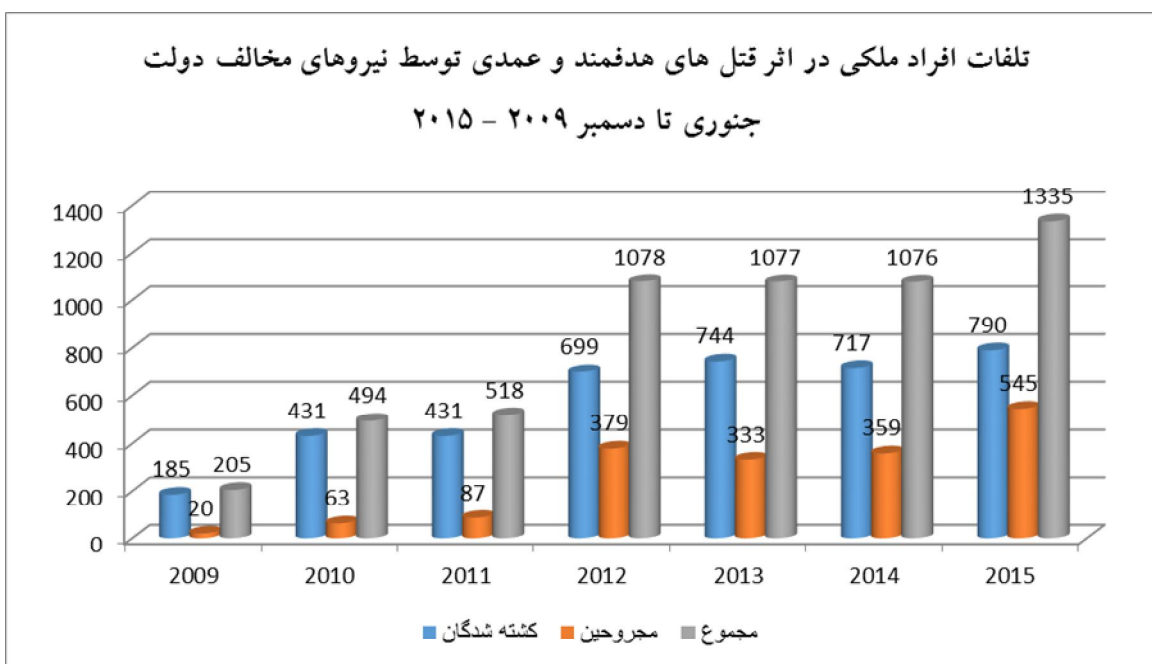
- به تاریخ ۲۴ اپریل، طالبان یک بمب تعبیه شده مغناطیسی نصب شده به موتر رئیس سرحدات و قبایل ولایت پکتیکا را که در راه بازگشت از دفتر به خانه اش در ولسوالی احمد آباد ولایت

^{۱۱} مصاحبه یوناما با یک قربانی، در شهر کابل، ۷ دسمبر ۲۰۱۵.

^{۱۲} در سال ۲۰۱۴، طالبان مسئولیت ۱۰۳ مورد کشتار هدفمند را که باعث ۲۱۱ مورد تلفات ملکی (۱۳۸ کشته و ۷۳ زخمی) گردیده به عهده گرفتند.

پکتیا بود، منفجر ساختند. این انفجار باعث مرگ یک مرد ملکی و زخمی شدن شخص رئیس گردید. طالبان مسئولیت این رویداد را به عهده گرفتند.^{۱۰۳}

● به تاریخ ۲۸ جون، طالبان یک بزرگ قومی را به اتهام ترغیب مردم برای مقابله با عناصر ضد دولت در ولسوالی بل چراغ ولایت فاریاب به ضرب گلوله کشتند. طالبان مسئولیت این رویداد را به عهده گرفتند.^{۱۰۴}

حمله بر کارمندان ملکی دولت

یوناما در سال ۲۰۱۵ افزایش حملات بر کارمندان ملکی دولت بشمول قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی را ثبت نموده است. طالبان مسئولیت بیشترین حملات بر قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی و همچنین حملات بر دیگر کارمندان ملکی دولت را که باعث تلفات صدها فرد ملکی شده به عهده گرفته اند.

هدف قرار دادن کارمندان ملکی بخشی از پالیسی طالبان می باشد. طوری که یوناما در گزارش شش ماهه اول ۲۰۱۵ خود تحت عنوان محافظت افراد ملکی در منازعات ثبت نموده، طالبان با صدور یک اعلامیه به تاریخ ۲۲ اپریل ۲۰۱۵ از تهاجم بهاری شان بنام "عزم" خبر دادند و گفتند که "مسئولین رژیم دست نشانده

^{۱۰۳} به اعلامیه طالبان در این آدرس مراجعه نمایید:

<http://shahamat-english.com/index.php/news/54258-enemy-losses-in-paktia-amid-operation-azm-on-day-one>.
(صرفنظر از نوع محرک اش) را در بخش کشتار هدفمند قرار داده و نه در بخش مواد انفجاری تعبیه شده.

^{۱۰۴} به اعلامیه طالبان در این آدرس مراجعه نمایید: <http://shahamat-farsi.com/?p=3675015/6/29>.

و دیگر افراد مضر" در جریان فصل جنگ در سال ۲۰۱۵ مورد هدف قرار می گیرند.^{۱۰۵} طالبان با نشر اعلامیه مورخ ۱۹ می برای پذیرفتن مسئولیت حمله بر وزارت عدلیه در کابل (در زیر ببینید)، اعلام نمودند، ما باز هم "قضات، سارنوالان و کارمندان وزارت عدلیه" را هدف قرار می دهیم.^{۱۰۶} یوناما بار دیگر تأکید می نماید حملات مستقیم بر افراد یا اهداف غیرنظامی - که شامل مسئولین قضایی، کارمندان ملکی دولت و همچنین محاکم می گردد - نقض جدی قانون بشردوستانه بین المللی بوده و جرایم جنگی محسوب شود.^{۱۰۷}

برای این بخش یوناما یادآور می شود تلفاتی که بر هر فرد به وسیله یک تاکتیک مشخص وارد شده در این گزارش زیر همان بخش یا عنوان آمده است. به گونه مثال، در بخش مواد انفجاری تعبیه شده یا بخش حملات انتحاری. هدف این بخش جلب توجه به الگوهای حملات عمدی می باشد که کارمندان ملکی دولت (بشمول تلفات افراد ملکی ناشی از حملات مختلف) را هدف قرار می دهند.

حملات علیه قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی و قضائی

در سال ۲۰۱۴ تلفات افراد ملکی در اثر هدف گیری عمدی قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی از سوی عناصر ضد دولت بخصوص به شیوه حملات پیچیده و انتحاری، قتل هدفمند، مواد انفجاری تعبیه شده و اختطاف دو برابر شده است. این گونه حملات باعث تلفات ۱۸۸ فرد ملکی (۴۶ کشته و ۱۴۲ زخمی) - یا ۱۰۹ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۳^{۱۰۸} شده است. یوناما بخش عمده این گونه مرگ و جراحت ها را به طالبان نسبت داده است. اما طالبان مسئولیت ۲۱ مورد حمله این چنینی را به عهده گرفته اند که از میان ۱۸۸ مورد تلفات باعث ۱۷۹ مورد تلفات شده و در واقع ۹۵ درصد کل تلفات ملکی ثبت شده از اثر چنین حملات را نشان می دهد.

^{۱۰۵} اعلامیه شورای عالی امارت اسلامی در ارتباط به آغاز عملیات های تهاجمی بهاری بنام «عزم»؛ به این آدرس مراجعه کنید: <http://www.shahamat-english.com/index.php/paighamoon/54149-statementby-the-leading-council-of-the-islamic-emirate-regarding-the-inauguration-operations-called-%E2%80%98azm%99-resolve>.

^{۱۰۶} ایضاً

^{۱۰۷} به ماده های ۴۸ و ۵۲ پرتوکول الحاقی ۱ به کنوانسیون ژنو ۱۹۴۹ مراجعه کنید. همچنین به ماده های ۸ (e) و ۸ (i) و ۸ (xii) اساسنامه رم مراجعه کنید. همچنین به ماده ۷ قانون کمیته بین المللی صلیب سرخ، قانون عرفی بشردوستانه بین المللی، جلد ۱، نوشته جان ماری هینکایرتس و لوئیس دوسوالد بیک مراجعه کنید (CU P/ICRC, Cambridge {ICRC Study} 2005).

^{۱۰۸} در سال ۲۰۱۴، یوناما توانسته ۴۰ مورد هدف گیری قضات، سارنوالان و نهاد های قضایی را که باعث ۹۰ مورد تلفات افراد ملکی (۳۷ کشته و ۵۳ زخمی) گردید، ثبت نماید. این رقم باید با رقم سال ۲۰۱۳ نیز مقایسه شود که در جریان آن یوناما ۲۳۳ مورد تلفات افراد ملکی (۵۹ کشته و ۱۷۴ زخمی) از اثر هدف گیری عمدی این گروه های ملکی را ثبت نماید و این نشان دهند روش مداوم حملات طالبان بر اهداف مشخص ملکی می باشد که بر اساس قانون بشردوستانه بین المللی منع می باشد.

بیشترین تلفات افراد ملکی در ماه های اپریل و می ۲۰۱۵ از اثر موجی از کشتار هدفمند، حملات پیچیده یا انتحاری بر قضات، سارنوالان و کارمندان عدلی می باشد. در جریان این دو ماه حملات انجام شده از سوی طالبان باعث ۱۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۳۳ کشته و ۱۲۸ زخمی) شده است. این حملات شامل موارد ذیل می گردد: حمله ۹ اپریل بر دفتر سارنوالی ولایت بلخ در شهر مزار شریف که باعث مرگ ۱۴ فرد ملکی و زخمی شدن ۴۷ تن^{۱۰۹} دیگر گردید؛ حمله انتحاری ۴ می بر موتر کارمندان لوی سارنوالی که باعث مرگ ۲ فرد ملکی و زخمی شدن ۱۵ تن^{۱۱۰} گردید؛ حمله انتحاری ۱۰ می بر موتر کارمندان لوی سارنوالی که باعث مرگ ۵ فرد ملکی و زخمی شدن ۱۹ تن^{۱۱۱} دیگر گردید؛ و حمله انتحاری موتر بمب به تاریخ ۱۹ می بر وزارت عدلیه که باعث مرگ ۵ و زخمی شدن ۴۷ فرد^{۱۱۲} ملکی گردید.

چند نمونه از حملات پیچیده بر قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی:

- به تاریخ ۱۰ جنوری، طالبان رئیس دفتر مبارزه با فساد محکمه استیناف ننگرهار را که در حال رفتن به محل کارش در ولسوالی بهسود بود به ضرب گلوله کشتند. طالبان با نشر اعلامیه ای در صفحه انترنتی شان مسئولیت این حمله را به عهده گرفته.^{۱۱۳}
- به تاریخ ۲۷ می، طالبان سارنوال ولایت تخار را با پسر بزرگ اش در ولسوالی اشکمش به ضرب گلوله کشتند. طالبان با انتشار یک اعلامیه برای پذیرفتن مسئولیت حمله در بخش پشتوی صفحه انترنتی شان گفتند که سارنوال و محافظ او را کشتند.^{۱۱۴}

به تاریخ ۱۹ می، یک حمله کننده انتحاری مواد انفجاری جاسازی شده در موتر خود را مقابل ورودی پارکینگ وزارت عدلیه در شهر کابل منفجر ساخت و باعث مرگ ۵ غیر نظامی و زخمی شدن ۴۷ تن دیگر گردید. طالبان در صفحات تویتر مربوط به آنها مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.^{۱۱۵}

^{۱۰۹} به اعلامیه طالبان در این آدرس مراجعه کنید: <http://shahamat-english.com/index.php/news/53897-martyr-attack-hits-blkh-several-court-staff-killed>
^{۱۱۰} به اعلامیه طالبان در این آدرس مراجعه کنید:

<http://shahamat-english.com/index.php/news/54461-martyr-attack-kills-20-in-kabul-city> اما این مطالب سریعاً از سایت برداشته شد، ولی یوناما فایل آن را دارد.

^{۱۱۱} اعلامیه طالبان در این آدرس <http://justpaste.it/11tg>، که سریعاً از سایت طالبان برداشته شده بود، ولی فایل آن نزد یوناما می باشد.

^{۱۱۲} به اعلامیه طالبان به این آدرس مراجعه کنید <http://justpaste.it/11tg> آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است.

^{۱۱۳} به این آدرس مراجعه شود: <http://shahamat-farsi.com/index.php/news/55751> اما بعداً از سایت این مطلب برداشته شده بود، ولی فایل آن نزد یوناما موجود می باشد.

^{۱۱۴} به این آدرس مراجعه کنید: <http://alerma1.org/?p=14160> آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است.

حمله بر دیگر کارمندان ملکی دولت

در سال ۲۰۱۵ یوناما یک افزایش سریع در شمار تلفات افراد ملکی ناشی از حملات عمدی عناصر ضد دولت بر محلات و کارمندان ملکی دولت (به غیر از قضات، سارنوالان و نهاد های عدلی) را به ثبت رسانیده است. یوناما توانسته ۹۶۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۵۶ کشته و ۸۰۶ زخمی) در اثر حملات انتحاری و پیچیده، قتل هدفمند و عمدی، درگیری های زمینی و بمب گذاری ها که نهاد ها و کارمندان ملکی دولت را هدف قرار داده ثبت نموده است که شمار چنین تلفات در مقایسه با تلفات سال ۲۰۱۴ را دو برابر نشان می دهد.^{۱۱۶} طالبان مسئولیت ۴۸ مورد از این حملات را که باعث ۲۹۲ مورد تلفات افراد ملکی (۴۹ کشته و ۲۴۳ زخمی) شده به عهده گرفته اند.

چند نمونه از حملات پیچیده بر کارمندان ملکی دولت:

- به تاریخ ۲۶ جنوری، طالبان رئیس اداره زراعت ولسوالی قلعه کاه در ولایت فراه را در زمان بازگشت از دفتر به منزل اش به ضرب گلوله کشتند. طالبان با نشر اعلامیه ای در صفحه انترنتی شان مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.^{۱۱۷}

- به تاریخ ۲۳ می، طالبان با انفجار یک بمب جاسازی شده کنترل از راه دور در نزدیکی مرکز ولایت شهید حساس در ولایت ارزگان ولسوال این منطقه را کشته و محافظ او را زخمی نمودند. طالبان مسئولیت این حمله را در صفحه انترنتی شان به عهده گرفتند.^{۱۱۸}

حملات بر شخصیت های مذهبی و عبادتگاه ها

در سال ۲۰۱۵ عناصر ضد دولت به تهدید و کشتار رهبران دینی و تخریب امکان مقدس و عبادتگاه ها ادامه دادند. حملات عمدی علیه ملا ها و عبادتگاه ها در سال ۲۰۱۵ اندکی کاهش یافت و یوناما ۵۶ مورد تلفات افراد ملکی (۴۲ کشته و ۱۴ زخمی) را ثبت نمود که در مقایسه با سال ۲۰۱۴، این رقم ۸ درصد کاهش را

^{۱۱۵} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۴۷۸ مورد تلفات افراد ملکی (۱۲۴ کشته و ۳۵۴ زخمی) ناشی از این گونه حملات را ثبت نموده است

^{۱۱۶} به اعلامیه طالبان به این آدرس مراجعه کنید:

<http://shahamat-english.com/index.php/news/52623-government-worker-killed-in-pusht-koh> اما بعداً این مطلب از سایت برداشته شده بود، ولی فایل آن نزد یوناما می باشد.

^{۱۱۷} به اعلامیه طالبان به این آدرس مراجعه کنید:

<http://shahamat-english.com/index.php/news/54811-char-chino-district-governor-killed> اما بعداً این مطلب از سایت برداشته شده بود، ولی فایل آن نزد یوناما می باشد

^{۱۱۸} در سال ۲۰۱۴ یوناما، یوناما ۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۱۹ کشته و ۴۲ زخمی) ناشی از حملات بر ملا ها و عبادتگاه ها را ثبت نموده است.

نشان می دهد.^{۱۱۹} یوناما یاد آور می شود؛ با این که رقم کلی تلفات افراد ملکی ناشی از حملات عمدی بر شخصیت های دینی کاهش یافته، اما شمار کشته شده گان از این گونه حملات دو برابر شده که از ۱۹ مورد مرگ در سال ۲۰۱۴ به ۴۲ مورد در سال ۲۰۱۵ رسیده است.

هدف قرار دادن عمدی افراد و ملکیت های غیر نظامی بشمول عبادتگاه ها بطور کلی بر اساس قانون بشردوستانه بین المللی منع می باشد. این مسئله حملات مستقیم بر مردم و عبادتگاه هایی را که جزو میراث فرهنگی و معنوی مردم شمرده می شوند نیز شامل می شود.^{۱۲۰} یوناما یاد آور می شود که بر اساس پرتوکول الحاقی ۲ کنوانسیون ژنو، دولت افغانستان بر مبنای قانون بشردوستانه بین المللی مکلف است تا شخصیت های دینی و عبادتگاه ها را در برابر حملات محافظت کند.^{۱۲۱}

یوناما بار دیگر بر نگرانی هایش در مورد شیوه های مداوم کشتار هدفمند ملاهایی که دیدگاه های طرفدار دولت داشته و یا تلفات افراد ملکی را محکوم نموده اند و از سوی عناصر ضد دولت کشته شده اند تأکید می نماید.^{۱۲۲} بر اساس قانون بین المللی دولت افغانستان و عناصر ضد دولت مکلف اند تا از حق آزادی بیان، اندیشه، اجتماع و مذهب محافظت کنند.^{۱۲۳}

^{۱۱۹} "افراد دینی و کارمندان صحی باید حفاظت و احترام شوند و برای انجام وظایف شان هرگونه شرایط موجود فراهم گردد" ماده ۹ در خصوص حفاظت از افراد دینی و کارمندان صحی، پرتوکول الحاقی به کنوانسیون های ژنو از تاریخ ۱۲ اگست ۱۹۴۹ و پرتوکول های مرتبط به حفاظت قربانیان درگیری های داخلی (پروتوکول ۲)، ۸ جون ۱۹۷۷. ماده ۱۸ میثاق بین المللی در خصوص حقوق سیاسی و مدنی چنین می نگارد: ۱. "هر کس از حق آزادی اندیشه، فکر و مذهب برخوردار می باشد." در ماده ۲۴، "هیچ تخلفی از مواد ۶، ۷، ۸ (پاراگراف اول و ۲)، ۱۱، ۱۵، ۱۶ و ۱۸ ممکن نیست تحت این ماده قرار بگیرد." به قانون عرفی بشردوستانه بین المللی کمیته بین المللی صلیب سرخ، جلد ۱ مراجعه شود. جان ماری هینکیرتس و لوئیس دوسوالد بک (CU P/ICRC، کامبریج ۲۰۰۵) {مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ}. به ماده ۱۶ پرتوکول الحاقی ۲ مراجعه شود.

^{۱۲۰} ایضاً

^{۱۲۱} تعهدات برای احترام و حفاظت افراد مذهبی در ماده ۹ پرتوکول الحاقی ۲ آماده است. حملات عمدی و مستقیم بر ساختمان هایی که به دین اختصاص یافته (زیرا اهداف نظامی نمی باشند)، جرایم جنگی محسوب می شود. به ماده ۸ (e)(iv) اساسنامه رم مراجعه شود. احترام و حفاظت از افراد مذهبی جزو نرم های عرفی قانون بشردوستانه بین المللی محسوب می شود. کمیته بین المللی صلیب سرخ، قانون عرفی بشردوستانه بین المللی، جلد ۱، جان ماری هینکیرتس و لوئیس دوسوالد بک (CU P/ICRC، کامبریج ۲۰۰۵) {مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ} قاعده ۲۷ - افراد مذهبی.

^{۱۲۲} عناصر ضد دولت نیز در همان حدی تعهدات حقوق بشری دارند که صلاحیت غیر رسمی محسوب گردد یا بر همان منطقه کنترل موثر داشته باشند، طوریکه در بعضی از نقاط افغانستان صدق می کند.

^{۱۲۳} ایضاً و پاورقی شماره ۹۹.

چند نمونه از حملات بر ضد ملاها و عبادتگاه ها:

- به تاریخ ۱۲ جنوری، طالبان یک عضو شورای علما را حین بازگشت از مسجد به سمت منزل در ولسوالی لشکرگاه ولایت هلمند به ضرب گلوله کشتند. طالبان مسئولیت قتل او را در سایت انترنی شان به عهده گرفتند.^{۱۲۴}
- به تاریخ ۱۸ اپریل، داعش یا گروه دولت اسلامی یک بمب جاسازی شده در داخل یک زیارتگاه در شهر جلال آباد ولایت ننگرهار را انفجار دادند. این انفجار باعث زخمی شدن ۳ فرد ملکی بشمول ۲ پسر گردید. سخنگوی گروه داعش از طریق تماس تلفنی با یک رسانه محلی مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.

اختطاف افراد ملکی مرتبط به جنگ

"صبح زود روز شنبه بود. من به همراه چهار همکارم در یک مأموریت ارزیابی به سمت مرکز ولسوالی روانه شدم. در مسیر راه طالبان موتر ما را متوقف نموده و ما را به یک محل ناشناخته در یک ولسوالی دیگر بردند. طالبان با ما برخورد بدی نداشتند، اما طی ۱۲ روز اسارت محل نگهداری ما را ۴ بار تغییر دادند. در نهایت با وساطت بزرگان قومی - و پرداخت باج بزرگ از سوی خانواده های ما گرفتن تعهد از ما که دیگر با دولت کار نکنیم، طالبان ما را رها نمودند. دو روز قبل، اختطاف کننده به من زنگ زد و از من دوا و دارو خواست. من خیلی ترسیده بودم و نمی دانستم چی کار کنم."^{۱۲۵}

— گفته های قربانی یک اختطاف که در جنوری ۲۰۱۵ (بدون ذکر ولسوالی و ولایت) اتفاق افتاد. طالبان ۵ کارمند یک موسسه غیر دولتی را اختطاف نمودند و ۱۲ روز بعد رها نمودند.

یوناما توانسته ۴۱۰ مورد اختطاف را که عمدتاً توسط عناصر ضد دولت صورت گرفته ثبت نماید که شمار تلفات افراد ملکی ناشی از آن به ۱۷۲ مورد (۱۴۵ کشته و ۲۷ زخمی) میرسد. این رقم در واقع ۳۹ درصد افزایش در شمار چنین رویدادها را نشان می دهد، که در مقایسه با سال ۲۰۱۴^{۱۲۶} تلفات افراد ملکی ناشی از اختطاف ها به ۱۱۲ درصد افزایش یافته است. از میان ۴۱۰ مورد اختطاف افراد ملکی ثبت شده توسط یوناما، ۴۰۰ مورد آن از سوی عناصر ضد دولت بوده که نشان دهنده ۱۶۹ مورد تلفات افراد ملکی از میان

^{۱۲۴} به اعلامیه طالبان به این آدرس مراجعه کنید: <http://shahamat-english.com/index.php/news/52213-police-officer-kills-nawzad-governor-and-intelligence-director>

^{۱۲۵} مصاحبه تلفنی یوناما با یک قربانی (بدون ذکر محل) به تاریخ ۸ فبروری ۲۰۱۵.

^{۱۲۶} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۲۹۴ مورد اختطاف را ثبت نمود که منجر به ۸۱ تلفات افراد ملکی (۶۵ کشته و ۱۶ زخمی) گردیده بود.

کل ۱۷۲ مورد تلفات افراد ملکی ناشی از اختطاف می باشد. یوناما ۴ مورد دیگر را که باعث مرگ یک فرد ملکی گردید به نیروهای طرفدار دولت نسبت می دهد.^{۱۲۷}

اختطاف های ثبت شده توسط یوناما نشان می دهد که عناصر ضد دولت بیشتر بخاطر بدست آوردن پول، ارباب افراد ملکی، یا امتیاز گیری از طرف های مقابل جنگ، منجمله بخاطر تبادل گروگان ها دست به چنین کار زده اند. شبیه مثال بالا، بیشتر قربانیان آزاد شده از سوی عناصر ضد دولت گفته اند؛ اختطاف کنندگان هنوز هم با خانواده آنها تماس می گیرند و درخواست پول و یا نوع دیگر حمایت را می نمایند این نشان می دهد که کابوس برای این افراد با رهایی شان از اسارت هنوز تمام نشده است.

علاوه بر آن، یوناما شمار رو به افزایش کشتار افراد اختطاف شده توسط اختطاف کنندگان را به ثبت رسانیده است که دلیل آن، برآورده نشدن خواست های اختطاف چیان و حفظ سلطه و کنترل بالای سایر افراد اختطاف شده بوده است و یا هم هدف اختطاف از همان آغاز، کشتن فرد اختطاف شده بوده است.

از زمان آغاز ثبت اختطاف ها توسط یوناما در سال ۲۰۰۹، شمار اختطاف ها و همچنین تلفات افراد ملکی ناشی این رویداد ها تا کنون بالاترین رقم ثبت شده را نشان می دهد. شمار این گونه تلفات نشان دهنده ۲ درصد از کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ می باشد.

چند نمونه از اختطاف و آدم ربایی های مرتبط به جنگ:

- به تاریخ ۱۰ دسمبر، عناصر ضد دولت یک فرد ملکی را در جریان بازدید از خانواده نامزدش در ولسوالی دولت یار ولایت غور اختطاف نمودند. قربانی این رویداد اقارب یک عضو نیروهای امنیتی افغان بود که در قتل فرمانده طالبان در جریان یک عملیات در دو سال قبل دست داشت. به تاریخ ۱۳ دسمبر، عناصر ضد دولت شخص اختطاف شده را کشتند و بعد جسد مثله شده او را به تاریخ ۱۵ دسمبر به اقوام او تسلیم نمودند.

- به تاریخ ۵ نومبر، عناصر ضد دولت یک فرد ملکی را در شهر میمنه ولایت فاریاب اختطاف نمودند و بعد با خانواده اش تماس گرفتند و در بدل رهایی او یک میل کلاشینکوف درخواست نمودند. خانواده این فرد نتوانست یک میل اسحله بخرد تا او آزاد شود. به رغم میانجیگری از سوی بزرگان قومی، عناصر ضد دولت به تاریخ ۷ نومبر شخص اختطاف شده را به ضرب گلوله کشتند. روستائیان بعد ها جسد او را یافتند و به یک مرکز صحنی در محل انتقال دادند.

^{۱۲۷} در دو رویداد دیگر، یوناما نتوانست اختطاف ها را به هیچ یک از طرف ها نسبت بدهد.

اختطاف و قتل افراد ملکی از ملیت هزاره

در سال ۲۰۱۵، یوناما شاهد یک افزایش سریع در شمار اختطاف و کشتار هزاره ها از سوی عناصر ضد دولت بوده است. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر، عناصر ضد دولت حد اقل ۱۴۶ فرد ملکی هزاره را در ۲۰ رویداد جداگانه اختطاف نمودند. به استثنای یک رویداد، بقیه تمام رویداد های دیگر در ساحاتی اتفاق افتاده که در آن جمعیت هزاره و غیر هزاره مشترکاً زندگی می کنند مثل غزنی، بلخ، سرپل، فاریاب، ارزگان و غور.

یوناما تثبیت نموده است که از جمله ۱۴۶ هزاره ربوده شده ۱۱۸ تن آنها آزاد شده اند، در حالیکه عناصر ضد دولت ۱۳ تن آنها را کشتند و ۲ تن دیگر آنها در جریان مدت اسارت فوت نموده بودند. یوناما نتوانست محل نگهداری باقی اسیران را شناسایی نماید. انگیزه برای این اختطاف ها مختلف بوده که شامل گرفتن پول، تبادل با زندانیان و ظن اینکه اعضای نیروهای امنیتی افغان بوده اند، اما در بعضی موارد انگیزه اختطاف مشخص نشده است.

چند نمونه از اختطاف و کشتار هزاره ها توسط عناصر ضد دولت:

- به تاریخ ۲۳ فبروری، در یک رویداد که افکار عامه را تسخیر نموده بودند، عناصر ضد دولت ۳۰ مسافر را از دو موتر بس که از هرات به سمت کابل روان بودند، در ولسوالی شاه جوی ولایت زابل اختطاف نمودند. در جریان اسارت ۳ اختطاف شده کشته و ۲ تن دیگر به دلایل طبیعی مردند. گفته شده بین ماه می و اگست ۲۰۱۵، اسرای باقی مانده در بدل رهایی یک گروه از زندانیان از سوی دولت رها شدند.

- به تاریخ ۱۳ اکتوبر ۲۰۱۵، عناصر ضد دولت ۷ هزاره ملکی شامل ۲ زن، ۲ کودک و ۱ دختر را در شاهراه کابل - کندهار، که به سمت ولسوالی جاغوری ولایت غزنی روان بودند، اختطاف کردند. بزرگان قومی تلاش نمودند تا با میانجیگری آزاد شان کنند، اما نتیجه ی در پی نداشت. این افراد در ولسوالی ارغنداب ولایت زابل تا زمانی در اسارت باقی مانده بودند که میان عناصر ضد دولت بشمول گروه گروگانگیر درگیری رخ داد. بین ۶ تا ۸ نومبر عناصر ضد دولت قبل این که محل را ترک کنند، گلوی هر ۷ اسیر بشمول کودکان را بریدند و این باعث تظاهرات گسترده در کابل شدند که خواهان حسابدهی و حفاظت بیشتر از مردم هزاره شدند.

مجازات از طریق ساختارهای عدلی و قضایی موازی

"من در راه رفتن به سوی روستای خود بودم که صدای شلیک را شنیدم. من دیدم که طالبان سه نفر را با دستان بسته به داخل روستا می کشانیدند. مردم محل پیش من آمدند و گفتند "تو یک بزرگ هستی. برو و از طالبان خواهش کن تا پولیس ملی و انجنیر را رها کنند". من هم چنین کردم، اما طالبان به من هشدار دادند که نباید دخالت کنم. حتی وقتی اسیران را با خود می بردند، به دنبال شان رفتم، اما یک طالب با توهین مرا تهدید کرد. انجنیر اسیر آب خواست، اما طالبان به او آب ندادند. سپس طالبان انجنیر را از دو پولیس ملی جدا ساخته و به دو جهت مختلف بردند. یکتن از طالبان به من گفت: "اگر دنبال ما بیایی، تو هم سرنوشت ات چنین خواهد شد." من سپس به دنبال گروهی رفتم که انجنیر را با خود می بردند. انجنیر باز آب خواست، اما کسی به او آب نداد. دو طالب دستان بسته انجنیر را محکم تر بستند. با آن که خیلی ترسیده بودم، اما ماجرا را دنبال می کردم. سپس فرمانده طالبان دستور داد تا سر انجنیر را ببرند. دو طالب بیدرنگ سر آن انجنیر اسیر را در مقابل چشمانم بردند. فرمانده به یک طالب دستور داده بود تا این اتفاق را ثبت کند، زیرا ثبوتی باشد برای سرزنش افرادی که دولت را حمایت می کنند. او این متن را روی کاغذی نوشت و بر روی جسد انجنیر گذاشت. من با ترس و وحشت به روستا برگشتم و ماجرا را به همه گفتم. هرگز نمی توانم آن صحنه را فراموش کنم."^{۱۲۸}

— گفته های شاهد عینی از سر بردن یک انجنیر توسط طالبان در جریان یک عدالت موازی که در ماه می ۲۰۱۵ رخ داد. (نام ولسوالی و ولایت ذکر نشده)

در سال ۲۰۱۵ یوناما ۴۴ رویداد را به ثبت رسانیده که در اثر آن عناصر ضد دولت بشمول طالبان افراد ملکی را به اتهام نقض قانون شریعت، اتهام جرایم و جاسوسی مجازات کردند. یوناما موارد اعدام های صحرائی (از طریق سنگسار، سربردن، شلیک با گلوله، اعدام و یا تخریب یک دیوار بر سرم مجرم) شلاق زدن و بازداشت های غیر قانونی از سوی عناصر ضد دولت را به ثبت رسانیده است.^{۱۲۹} هرچند ساختارهای قضایی موازی غیر قانونی در سال ۲۰۱۵ توجه جدی مردم را به خود جلب نموده بود، ولی یوناما توانسته ۲۲ درصد

^{۱۲۸} مصاحبه تلفنی یوناما با یک شاهد (بدون ذکر محل) در تاریخ ۵ دسمبر ۲۰۱۵.

^{۱۲۹} تمامی رویداد های تلفات افراد ملکی از اثر مجازات در سیستم های قضایی موازی که عناصر ضد دولت انجام داده اند، توسط یوناما ثبت شده است. یوناما موارد مرگ و جراحت این اقدامات، صرفنظر از اینکه مجازات مستقیماً به جنگ ارتباط داشته (مثلاً اعدام پدر یک سرباز اردوی ملی) یا بر علیه یک فرد ملکی در ارتباط به تخلفات غیر جنگی (مثلاً شلاق زدن بخاطر زنا) که توسط عناصر ضد دولت صورت گرفته را ثبت نموده است. ماده ۳ مشترک کنوانسیون ژنو افراد ملکی را با منع نمودن صریح قتل، خشونت، گذراندن حبس و یا اعدام کردن بدون رعایت معیار های محاکمه عادلانه، شکنجه، قطع عضو و دیگر اشکال خشونت محافظت می نماید. این گونه اقدامات در هر زمان و در هر مکان ممنوع می باشد. برای جزئیات بیشتر در خصوص امکان کاربرد ماده ۳ مشترک در افغانستان به بخش چهارچوب حقوقی این گزارش مراجعه شود.

کاهش تلفات افراد ملکی از اثر استفاده از این میکانیزم ها را ثبت نماید. مجازات مرگ^{۱۳۰} و شلاق زدن از سوی عناصر ضد دولت منجر به ۷۶ مورد تلفات افراد ملکی شامل ۶۰ کشته و ۱۶ زخمی گردیده است.^{۱۳۱}

یوناما یکبار دیگر تکرار می نماید که ساختار های قضایی موازی غیر قانونی بوده و بر اساس قوانین افغانستان هیچ مشروعیت و پایه ای ندارد. اجرای مجازات از سوی چنین ساختار ها، نقض حقوق بشر و بر اساس قوانین افغانستان جرایم جنایی بوده و در بعضی موارد بر اساس قوانین بشردوستانه بین المللی جرایم جنگی محسوب می شوند.^{۱۳۲}

در اکثر مواردی ثبت شده در سال ۲۰۱۵، عناصر ضد دولت افراد ملکی را به اتهام جرایم جنایی تعریف شده توسط خود عناصر ضد دولت - منجمله به اتهام "جرایم اخلاقی"، به ظن جاسوسی برای دولت و کار برای دولت اعدام نموده اند.

با توجه به این واقعیت که این گونه مکانیزم ها ذاتاً خلاف قانون می باشند، از نظر یوناما استفاده از چنین ساختار ها و مجازات ها نقض حقوق بشر می باشد.^{۱۳۳}

چند نمونه از مجازات اجرا شده در ساختار های قضایی موازی:

- به تاریخ ۱۴ اگست، در تیوره در ولایت غور یک محکمه قضایی موازی دو مرد و یک پسر ۱۷ ساله را به اتهام هم جنسگرایی با سقوط دیوار بر سر آنها محکوم به مرگ نمود. در نتیجه سقوط دیوار دو مرد کشته و پسر زخمی شد، که طالبان اجازه دادند تا او زنده بماند.
- به تاریخ ۶ مارچ، طالبان در ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار چهار مرد را به اتهام دزدی زندانی نمودند. یک "محکمه" طالبان هر یک را با ۲۸ ضرب شلاق مجازات نمود. طالبان این حکم را

^{۱۳۰} یوناما به علت گنجاندن این گونه کشتار عمدی، با قصد قبلی و خودسر افراد که در بازداشتگاه عاملین در حبس بودند (برخلاف کشتار هدفمند که طبق آن قربانی در بازداشتگاه عاملین قرار ندارد) و قتل هایی که بخاطر تنبیه یا مجازات انجام می شوند، مثل قتل رهبران مذهبی که با وجود هشدار ها، نماز جنازه یا فاتحه یک عضو نیروهای امنیتی افغان را خوانده، همه را از اجراءات سیستم قضایی موازی می داند. یوناما این گونه رویداد ها را "قتل" می داند، زیرا بر اساس قانون قابل اجرای بشردوستانه بین المللی در درگیری های داخلی افغانستان "قتل" تعریف شده است.

^{۱۳۱} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۹۸ مورد تلفات افراد ملکی (۸۳ کشته و ۱۵ زخمی) ناشی از مجازات در سیستم های قضایی موازی را ثبت نموده است.

^{۱۳۲} برای جزئیات بیشتر در خصوص "جرایم جنگی" به بخش چهارچوب حقوقی این گزارش مراجعه شود.

^{۱۳۳} به دلیل مشابه، تحلیل های یوناما به آن عده از عناصر نسبت داده شده منتج نمی شود که در مطابقت با معیار های معتبر حقوق بشر بین المللی می باشد، به گونه مثال معیار های محاکمه عادلانه.

بعد از ختم نماز جمعه در ملاء عام اجرا نمودند. سپس با انتشار یک اعلامیه در سایت اینترنتی شان مسئولیت این کار را به عهده گرفتند.^{۱۳۴}

پذیرفتن مسئولیت از سوی طالبان در خصوص حملاتی که افراد ملکی را متأثر ساخته

از میان ۶۸۵۹ مورد تلفات افراد ملکی که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده، طالبان مسئولیت ۲۳۹ مورد حمله را که باعث تلفات ۱۴۹۰ فرد ملکی (۴۳۷ کشته و ۱۰۵۳ زخمی) گردیده بود، به عهده گرفتند. این تلفات فقط شامل کشته و زخمی شدن افراد ملکی در نتیجه همان حملاتی می باشد که طالبان مسئولیت آنها را بصورت علنی در سایت اینترنتی یا تویتر خود به عهده گرفته اند.^{۱۳۵} در مقایسه با سال ۲۰۱۴،^{۱۳۶} این رقم نشان دهنده ۱۱ درصد کاهش در شمار حملاتی می باشد که باعث کشته و زخمی شدن افراد ملکی شده و طالبان مسئولیت آنها را به عهده گرفته اند. تلفات افراد ملکی در اثر حملاتی که طالبان مسئولیت آنها را پذیرفته ۱۴ درصد کل تلفات افراد ملکی را دربر می گیرد.

از جمله ۳۵۲ مورد حمله که طالبان مسئولیت آنها را پذیرفته، ۱۹۹ مورد آن علیه نیروهای امنیتی افغان، نیروهای نظامی بین المللی و گروه های مسلح طرفدار دولت بوده، در حالیکه طالبان در ۱۵۳ مورد دیگر مکان ها و افراد ملکی بشمول بزرگان قومی، کارمندان ملکی دولت و سکتور عدلی را عمداً هدف قرار داده اند. برای جزئیات و تفکیک حملات بشمول انواع اهداف به ضمیمه ۱ این گزارش مراجعه کنید.

همانند روش و شیوه ای که از سوی یوناما در نیمه اول سال ۲۰۱۵ ثبت شده، تقریباً نصف یا (۴۷ درصد) تلفات افراد ملکی که طالبان مسئولیت آنها را پذیرفته اند، در نتیجه حملات پیچیده و انتحاری بوده که بر اهداف ملکی یا اهداف نظامی در مناطق مزدحم غیر نظامی صورت گرفته است. مسئولیت حملاتی را که طالبان به عهده گرفته اند، شامل حملات عمدی بر افراد ملکی، حملات بدون تفکیک (تفکیک هدف) به وسیله مواد انفجاری تعبیه شده و حملات بر نیروهای امنیتی افغان می باشد که باعث کشته و زخمی شدن افراد ملکی شده، می باشد.

^{۱۳۴} به این آدرس مراجعه نمایید: <http://shahamat-english.com/index.php/news/53349-4-robbers-captured-in-eastern-afghanistan> آن را نزد خود دارد.

^{۱۳۵} آنچه از تلفات افراد ملکی را که یوناما به طالبان نسبت داده و طالبان هم مسئولیت آن را به عهده نگرفته اند، تحت اصطلاح عناصر ضد دولتی قرار گرفته است.

^{۱۳۶} کاهش در میزان حوادثی که طالبان مسئولیت آنها را به عهده گرفته و باعث تلفات افراد ملکی شده، به معنی این نیست که مرگ و جراحت های بوجود آمده توسط طالبان کاهش یافته است. آمار بدست آمده بازتاب دهنده تعداد حملاتی است که باعث تلفات افراد ملکی گردیده و طالبان علناً مسئولیت آن را به عهده گرفته اند.

تهدید های طالبان علیه رسانه ها و مدافعین حقوق بشر

به تاریخ ۱۲ اکتوبر، کمیسیون نظامی طالبان در یک تلاش آشکار برای تهدید و ارعاب خبرنگاران، با صدور یک اعلامیه گزارش دهی از سوی دو شبکه تلویزیونی افغان (تلویزیون طلوع و تلویزیون ۱) را محکوم نموده و اظهار داشتند: این دو شبکه "اهداف نظامی" می باشند و کارمندان آنها نیز "افراد دشمن" تلقی می شوند. این اعلامیه به دنبال نشر گزارش از سوی این دو شبکه در مورد تجاوز جنسی طالبان بر زنان در کندز می باشد. به تاریخ ۱۶ اکتوبر، طالبان با نشر یک متن در سایت اینترنتی خویش آشکارا خواهان حمله بر این دو رسانه و خبرنگارانی شد که "برای غرب یا با حمایت مالی غرب کار می کنند" و همچنین علاوه نمودند که این ها "باید اهداف نظامی جدی شمرده شده و باید محو گردند". یوناما از تلاش آشکار برای انجام این گونه تهدیدها به تاریخ ۲۰ جنوری ۲۰۱۶ یاد آور می شود که در واقع بعد از مدت زمان تهیه این گزارش می باشد.^{۱۳۷}

بر اساس قانون بشر دوستانه بین المللی، خبرنگاران از جمله اشتراک کنندگان در جنگ نمی باشند و تحت این قانون موقف ملکی خود را به عنوان افراد ملکی از دست نمی دهند.^{۱۳۸} در ضمن، قانون بین المللی حقوق بشر حق زندگی، امنیت و آزادی بیان برای خبرنگاران را محفوظ می داند.^{۱۳۹} هر گونه اقدام و تهدید خبرنگاران از سوی طالبان نقض جدی حقوق بشر محسوب می گردد.

^{۱۳۷} به دنبال تهدید شبکه های طلوع و شبکه یک، طالبان به تاریخ ۲۰ جنوری ۲۰۱۶ به وسیله موتر انتحاری تعبیه شده با مواد منفجره، موتر حامل کارمندان موبی گروپ (کمپنی مادر برای شبکه تلویزیونی طلوع) را در شهر کابل مورد هدف قرار دادند و باعث کشته شدن ۸ فرد ملکی (بشمول ۳ زن) و زخمی شدن ۳۰ تن دیگر (بشمول ۲ زن و ۳ پسر) گردیدند. طالبان مسئولیت این حمله را در سایت اینترنتی شان به عهده گرفتند و در ارتباط با تلویزیون طلوع بیان کردند: "به دلیل جنگ شدید علیه اسلام" و به دلیل این که تلویزیون طلوع "به عنوان یک دستگاه یا ماشین تبلیغاتی امریکا" کار می کند و به خاطر "بی حرمتی در برابر شهروندان کندز و اتهام دروغین اعدام، چپاول، اختطاف و دیگر بدرفتاری هایی که به طالبان نسبت داده اند" آنها را مورد حمله قرار دادند. اظهارات کامل طالبان در این مورد در این آدرس موجود می باشد:

<http://shahamat-english.com/many-killed-as-martyr-attack-hits-invaders-run-media-vehicle/>
<http://shahamat-english.com/remarks-by-spoesman-of-islamic-emirate-concerning-attack-on-tolo-intelligence-network/> و
<http://shahamat-azan.com/?p=20603>

^{۱۳۸} ماده ۱۳(۲) پروتکول ۲ الحاقی کنوانسیون های ژنو و قانون عرفی بشردوستانه بین المللی با صراحت هرگونه حمله بر افراد ملکی و هرنوع رفتار یا تهدید خشونت آمیز با هدف ارعاب جمعیت ملکی را منع می نمایند.
^{۱۳۹} اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق بین المللی حقوق سیاسی و مدنی هر دو حق آزادی بیان را در ماده ۱۹ تضمین نموده اند.

تهدید ها علیه خبرنگاران و نهاد های رسانه ای شرایط یا فضایی را ایجاد می نماید که خبرنگاران را از استفاده حقوق شان برای جستجو و نشر اطلاعات باز می دارد. کار خبرنگاران برای تأمین معلومات مستقل در مورد درگیری های جاری بسیار مهم می باشد. دولت ها و فعالین غیر دولتی بشمول طالبان باید حفاظت خبرنگاران را در بالاترین سطح تضمین نمایند و به عنوان افراد ملکی نباید این افراد مورد حمله قرار بگیرند. یوناما یکبار دیگر تأکید می نماید هر گونه حمله و تهدید علیه کار رسانه ها هر چه زودتر باید متوقف گردد.

حمله بر کمیسیون مستقل حقوق بشر در شهر جلال آباد

به تاریخ ۱۵ اکتوبر، کمیسیون مستقل حقوق بشر گزارشی را در مورد وضعیت حقوق بشر بشمول معلومات اولیه در باره اتهام بد رفتاری جنسی علیه زنان توسط افراد مسلح در زمان اشغال کندز توسط طالبان بین ۲۸ سپتمبر تا ۱۳ اکتوبر ۲۰۱۵ نشر نمود. به تاریخ ۱۶ اکتوبر، طالبان با صدور یک اعلامیه گزارش کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را رد نموده و در آن کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را یک "شبکه استخباراتی" نامیدند. در ادامه این اعلامیه گفته شده؛ "چنین سازمان ها در ساختار اداره کابل برای اهداف نظامی فعالیت می نمایند و نشر چنین گزارش ها به درخواست گروه های فاسد و در جهت تلاش برای بد نام سازی مجاهدین می باشد."

به تاریخ ۲۶ اکتوبر، انفجار یک بمب جاسازی شده کنترل از راه دور در شهر جلال آباد ولایت ننگرهار در برابر موتر حامل کارمندان کمیسیون مستقل حقوق بشر باعث مرگ ۲ کارمند و زخمی شدن ۴ کارمند دیگر این کمیسیون گردید. مسئولیت این حمله را هیچ گروهی در هیچ سایت انترنتی یا در رسانه های اجتماعی به عهده نگرفت، اما یک رادیوی محلی ادعا نمود که جنگجویان داعش پیامی را به دفتر این شبکه فرستاده و طی آن مسئولیت حمله را به عهده گرفته اند.

یوناما یادآور می شود؛ این گونه حملات، تهدید و ارعاب علیه مدافعین حقوق بشر، صرف نظر از عاملین آن؛ فضایی از ترس و وحشت را به بار می آورد و باعث تضعیف کار مدافعین حقوق بشر می گردد. در ضمن این چنین اقدامات به معنی نقض حق زندگی و امنیتی جسمی و همچنین نقض آزادی بیان می باشد.

اعلامیه های طالبان در ارتباط با حفاظت افراد ملکی

در جریان سال ۲۰۱۵، طالبان ۸۴ اعلامیه عمومی را در مورد حفاظت افراد ملکی و دارائی های عامه در درگیری های نظامی منتشر نمودند. به گونه مثال بعد از تهاجم طالبان به شهر کندز در اواخر ماه سپتمبر

۲۰۱۵،^{۱۴۰} این گروه با انتشار یک اعلامیه از تمام موسسات غیر دولتی، شرکت های خصوصی و شبکه های مخابراتی خواستند تا بشکل معمول به کار خود ادامه بدهند.

طالبان از طریق نشر اعلامیه ها در سایت انترنتی شان، بار ها گفته اند که حفاظت از افراد ملکی یکی از اهداف محوری آنها بوده و در چنین اعلامیه ها، کتگوری های افراد محافظت شده را نیز بر شمرده اند.^{۱۴۱} در یک تغییر مشخص، طالبان بصورت علنی تلفات افراد ملکی در دو مورد حملات در سال ۲۰۱۵ را پذیرفتند ولی در نهایت بشکل آشکار اثرات واقعی بر افراد ملکی را کم نشان دادند. به گونه مثال به تاریخ ۱۷ می طالبان در مورد حمله موثر انتحاری شان بر پولیس اتحادیه اروپا در شهر کابل که باعث کشته شدن ۳ فرد ملکی و زخمی شدن ۳۰ تن دیگر گردید،^{۱۴۲} اذعان داشتند: "ممکن چند فرد ملکی با برخورد تکه و پارچه های ناشی از انفجار بصورت سطحی زخم برداشته باشند". در یک رویداد مشابه دیگر به تاریخ ۱۶ نومبر، یک موثر بمب گذاری شده انتحاری کاروانی از نیروهای نظامی را در شهر لشکرگاه ولایت هلمند هدف قرار داد که در نتیجه ۲ فرد ملکی کشته و ۱۲ تن دیگر زخمی شدند. طالبان با پذیرفتن مسئولیت این حمله ادعا نمودند که فقط ۳ فرد ملکی بصورت جزئی زخم برداشته اند.^{۱۴۳}

به رغم اعلامیه های علنی طالبان در مورد اقدامات پیشگیرانه،^{۱۴۴} یوناما هنوز هم حملات طالبان در مراکز عمومی را که بشکل نامتناسب و بدون تفکیک هدف باعث تلفات افراد ملکی گردیده، ثبت می نماید. بیشتر از آن، طالبان هنوز هم از یک تعریف "ملکی" استفاده می نماید که با قانون بشردوستانه بین المللی مغایرت دارد و حتی در عملیات شان نتوانستند بر اساس همان تعریف محدود، از "افراد ملکی" محافظت کنند.^{۱۴۵}

^{۱۴۰} اعلامیه طالبان از تاریخ ۲۸ سپتمبر ۲۰۱۵ به این آدرس موجود می باشد: <http://shahamat-english.com/statement-by-commission-for-control-and-administration-of-ngos-and-companies/> آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ مراجعه شده است.

^{۱۴۱} به گزارش سالانه ۲۰۱۴ دفتر کمشنری عالی حقوق بشر و یوناما، صفحات ۷۰ تا ۷۴، گزارش شش ماه نخست ۲۰۱۵ در مورد حفاظت افراد ملکی، صفحات ۶۲ تا ۶۶ و به اعلامیه طالبان "رهنمود ویژه رهبری امارت اسلامی در ارتباط به اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی در جهاد امروزی به این آدرس مراجعه کنید: <http://shahamat-english.com/index.php/paighamoona/51926-special-instruction-of-the-islamic-emirate's-leadership-regarding-precautionary-means-to-prevent-civilian-casualties-in-the-ongoing-jihad> اما سریعاً این مطلب از سایت برداشته شده بود، ولی یوناما فایل آن را دارد.

^{۱۴۲} به "گزارش دهی علمپاتی" طالبان از ۱۷ می ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید: justpaste.it/l6sy اما این مطلب از سایت سریعاً برداشته شده بود، ولی یوناما فایل آن را دارد.

^{۱۴۳} به اعلامیه طالبان به این آدرس مراجعه کنید: <http://shahamat-english.com/lashkargah-martyr-attack-hits-3-apcs-kills-us-generals/> اما آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ مراجعه شده است.

^{۱۴۴} ایضاً و پاورقی ۱۲۱

^{۱۴۵} ایضاً

در سال ۲۰۱۵، طالبان با انتشار اعلامیه های علنی تعهد نمودند تا فعالیت "موسسات غیر دولتی و دیگر افراد خیرخواه"^{۱۴۶} را تسهیل می نمایند، اما در حین حال مدافعین حقوق بشر را تهدید کردند.^{۱۴۷} در یک اعلامیه دیگر در مورد حفاظت افراد ملکی در درگیری های نظامی، طالبان با اشاره به یک حدیث^{۱۴۸} و اصول اسلامی برای حفاظت از زنان، کودکان، بزرگسالان و روحانیان در برابر آسیب های ناشی از جنگ، کشتن افرادی را که در جنگ سهم ندارند و یا وارد کننده سلاح^{۱۴۹} نمی باشند، منع نمودند. به رغم صدور این اعلامیه، طالبان به هدف قرار دادن افراد ملکی و پذیرفتن مسئولیت حملات ادامه دادند. (به گونه مثال به فصل حملات بر مسئولین ملکی دولت مراجعه نمایید)

مانند سال گذشته و به رغم ارجاع مکرر جنگجویان طالب به حسابدهی، طالبان هیچ گونه معلومات علنی را نشر نمودند که نشان دهد آن عده از اعضای گروه طالبان که نتوانستند اقدامات لازم برای حفاظت افراد ملکی را تطبیق کنند، حسابده و مسئول می باشند. طالبان به رد نمودن مسئولیت حملات و رویداد هایی که باعث تلفات شمار زیادی از افراد ملکی گردیده، ادامه دادند.^{۱۵۰}

هرچند طالبان مسئولیت صدماتی را که از اثر حملات شان بر افراد ملکی وارد می شود، نمی پذیرند و یا اذعان نمی کنند، یوناما طالبان را ترغیب می نماید تا بصورت علنی صدماتی را که در جریان عملیات شان بر افراد ملکی وارد نموده اند، بپذیرند. یوناما تصدیق می نماید هرچند این گونه اعلامیه ها در کل یک

^{۱۴۶} پیام رهبری طالبان در زمان عید الضحی به تاریخ ۲۲ سپتمبر ۲۰۱۵ اعلامیه -<http://shahamat-english.com/message-of-felicitation-of-the-esteemed-amir-ul-momineen-mullah-akhtar-mohammad-mansoor-may-allah-protect-him-on-the-eve-of-eid-ul-odha/>

^{۱۴۷} به گزارش ویژه کمشنری عالی حقوق بشر و یوناما در مورد حفاظت افراد ملکی در درگیری های نظامی در ولایت کندز، ۱۲ دسمبر ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید:

http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/civcas/Special%20Report%20on%20Kunduz%20province_12%20December%202015.pdf صفحات ۱۵ و ۱۶

^{۱۴۸} حدیث مجموعه ای از گفته های پیامبر اسلام با در نظر داشت رفتار روزانه او (سنت) می باشد که در واقع منبع عمده رهنموده ها برای مسلمین جدا از قرآن می باشد.

^{۱۴۹} به اعلامیه طالبان در تاریخ ۲۴ اگست ۲۰۱۵ "حفاظت افراد ملکی جزو مسئولیت دینی و ملی ماست" به این آدرس مراجعه کنید: <http://alemara1.org/?p=25288> آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است.

^{۱۵۰} به گونه مثال به اعلامیه طالبان تحت عنوان "گزارش تیم تحقیقاتی امارت اسلامی در ارتباط به رویداد شاه شهید کابل" در خصوص رد یا انکار مسئولیت حمله انتحاری به وسیله موتر تعبیه شده با مواد منفجره به تاریخ ۱۷ اگست در شهر کابل مراجعه کنید که باعث تلفات ۲۹۸ فرد ملکی (۱۵ کشته و ۲۸۳ زخمی) گردید: <http://shahamat-english.com/report-by-investigation-team-of-islamic-emirate-regarding-the-incident-in-kabul-shah-shaheed> آخرین بار آخر به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده. همچنین به اعلامیه دیگر طالبان "حمله امروز کابل هیچ ربطی به ما ندارد" در مورد رد مسئولیت حمله انتحاری مورخ ۲۲ اگست به وسیله موتر انتحاری مملو از مواد انفجاری در شهر کابل مراجعه کنید که باعث تلفات ۱۰۰ فرد ملکی (۱۲ کشته و ۸۸ زخمی) گردید: <http://shahamat-english.com/todays-attack-in-kabul-has-nothing-to-do-with-us-mujahid> آخرین بار به تاریخ ۲۵ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است.

پیشرفت مثبت تلقی می شود، ولی تأکید می گردد تا چنین اعلامیه ها بشکل درونی و در میان کسانی پخش شود که مسئولیت اقدامات در میدان های جنگ را به عهده دارند و نه فقط در حد یک اعلامیه عمومی و بدون تأثیر بر رفتار طالبان در صحنه جنگ باشد. در ضمن از طالبان خواسته می شود تا بخاطر کاهش تلفاتی که در اثر عملیات شان بر افراد ملکی وارد می شود، اقدامات و گام های مؤثر بردارند.

اعلامیه های طالبان که در آن حفاظت از حقوق زنان و دختران تعهد شده است

به رغم صدور یک اعلامیه از سوی طالبان در تعهد از حفاظت حقوق بشر بشمول حقوق زنان در کنفرانس بین المللی قطر در سال ۲۰۱۵،^{۱۵۱} یوناما چندین مورد را ثبت نموده که طی آن عناصر ضد دولت بشکل عمدی گشت و گذار زنان و دختران و یا دسترسی آنها به مراقبت های صحی را محدود نموده و مانع دسترسی زنان به آموزش در سطح بالاتر از ابتدائی شده اند (به فصل زنان و درگیری های نظامی مراجعه کنید).

یوناما بار دیگر مؤکداً از طالبان می خواهد تا با اقدامات مشخص و مساعدی که امکان استفاده کامل زنان از حقوقشان را به آنها می دهد، تعهد شان را نشان دهند. یوناما طالبان را ترغیب می نماید تا اطمینان دهند که فرماندهان نظامی شان بشکل کامل و درست به این تعهدات پایبند بوده و حقوق انسانی و بنیادی زنان را رعایت می کنند. همچنین باید اطمینان دهند آن عده از جنگجویان که از حقوق زنان و دختران حفاظت نموده و یا با آنان بدرفتاری نموده اند، مورد بازخواست قرار می گیرند.

دولت اسلامی عراق و شام/داعش^{۱۵۲}

همانگونه که در گزارش شش ماهه نخست سال ۲۰۱۵ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه دیده شده، گروه هایی که با سازمان تروریستی و خود خوانده دولت اسلامی که در افغانستان بنام داعش نیز مشهور است، بیعت نموده اند، در سال ۲۰۱۵ در ولایت شرقی ننگرهار باعث تلفات افراد ملکی

^{۱۵۱} به گزارش شش ماهه نخست ۲۰۱۵ کمشنری عالی حقوق بشر و یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های نظامی، صفحه ۶۶ تحت عنوان اعلامیه طالبان "متن کامل اعلامیه صادر شده از سوی هیئت دفتر سیاسی امارت اسلامی در کنفرانس بین المللی پگواش" ۵ می ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید: <http://shahamat-english.com/full-text-of-the-statement-delivered-by-the-delegation-of-political-office-of-the-islamic-emirate-in-the-international-pugwash-research-conference/>.

^{۱۵۲} در افغانستان، گروه هایی که دولت اسلامی که در عربی "داعش" نیز نامیده می شود پیوسته اند. در بعضی از بخش های افغانستان این اصطلاح برای اشاره به هرنوع جنگجوی خارجی صرفنظر از تابعیت شان گفته می شود. کلمه "داعش" به معنی کامل "دولت اسلامی عراق و شام" می باشد.

شدند. این گروه ها از روش های رسانه ای دولت اسلامی^{۱۵۳} در دیگر کشور ها تقلید می کنند و به گونه مثال اعدام و بریدن سر افراد را در رسانه های جمعی منتشر می نمایند. داعش یا دولت اسلامی در نخست در اثر درگیری زمینی با طالبان در سال ۲۰۱۵ باعث تلفات افراد ملکی شدند، هرچند یوناما توانسته تلفات افراد ملکی ناشی از کشتار هدفمند و عمدی و به وسیله مواد انفجاری تعبیه شده را ثبت نماید که به داعش نسبت داده می شود.

در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵، یوناما ۱۳ مورد تلفات افراد ملکی را ثبت نموده که به گروه داعش نسبت داده می شود. در نیمه دوم سال، این گروه عملیات های فزاینده را انجام دادند و یوناما نیز ۶۹ مورد تلفات افراد ملکی (۳۰ کشته و ۳۹ زخمی) را ثبت نموده که در ولایت ننگرهار به گروه داعش نسبت داده می شود. یوناما توانسته ۲۶ مورد تلفات افراد ملکی (۱۷ کشته و ۹ زخمی) از اثر ۱۷ مورد کشتار هدفمند و عمدی، ۲۶ مورد تلفات افراد ملکی (۴ کشته و ۲۲ زخمی) در نتیجه مواد انفجاری تعبیه شده، ۲۳ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱ کشته و ۱۲ زخمی) از اثر ۵ مورد درگیری نظامی و ۷ کشته در اثر ۶ مورد اختطاف را ثبت نماید.

جنگجویان داعش یا دولت خود خوانده اسلامی در ولایت ننگرهار باعث اثرات مخرب جدی بر دسترسی کودکان به آموزش و دسترسی افراد ملکی به مراقبت های صحی-طوریکه در فصل کودکان و منازعات مسلحانه آمده- گردیده اند. به اساس یافته های یوناما، از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۱۵، یک سوم حملات از سوی جنگجویان داعش مراکز آموزشی، مراکز صحی و کارکنان آنها را هدف قرار داده است. احتمال می رود این گونه رویکرد که باعث تلفات بر افراد ملکی و بیجا شدن موقت مردم گردیده در مناطق تحت کنترل داعش ادامه یابد.

چند نمونه از تلفات افراد ملکی که به گروه های وابسته به دولت اسلامی نسبت داده می شود:

- به تاریخ ۲ سپتمبر، داعش با استفاده از سلاح های سبک و راکت انداز بر محل طالبان در ولسوالی پچیرآگام در ولایت ننگرهار حمله نمودند. جنگجویان داعش ۹ فرد ملکی را کشتند (منجمله ۳ تن را در یک خانه آتش زدند) و ۸ تن دیگر بشمول ۲ زن را زخمی ساختند. منابع مختلف گزارش دادند که داعش بر افراد ملکی به جرم حمایت از طالبان عمداً حمله نمودند. در همان

^{۱۵۳} یوناما اعدام ۱۰ مرد بزرگسال وابسته به گروه طالبان از سوی داعش را به وسیله مواد انفجاری تعبیه شده در ولسوالی آچین ولایت ننگرهار به تاریخ ۲۵ جولای ۲۰۱۵ ثبت نموده است. ویدیوی این رویداد اعدام بشکل گسترده از تاریخ ۱۰ اگست ۲۰۱۵ در رسانه ها پخش گردید. یوناما یکبار دیگر یادآور می شود که ماده ۳ مشترک کنوانسیون های ژنو افرادی را که در خشونت ها فعالیت ندارند، بشمول جنگجویان خارج شده از میدان جنگ محافظت نموده و هرگونه قتل سریع، خشونت، تعیین مجازات، انجام هرگونه اعدام بدون در نظر داشت معیار های محاکمه عادلانه، شکنجه، قطع عضو و دیگر اشکال خشونت را منع قرار داده است. این گونه اقدامات در هر زمان، صرفنظر از محل آن منع می باشد. برای جزئیات بیشتر در خصوص عملی بودن ماده ۳ مشترک در افغانستان به بخش چهارچوب حقوقی این گزارش مراجعه کنید.

روز، گروه داعش ۲۶ فرد ملکی بشمول ۱ زن را اختطاف کردند. سپس بعد از گرفتن تعهد از این افراد مبنی بر عدم حمایت از طالبان و یا هرگونه جنبش مردمی، در ماه نومبر ۲۰۱۵ آنها را رها کردند.

- در ۳۰ سپتمبر، یک گروه افراد ملکی که با پای پیاده از محل درگیری میان گروه داعش و نیروهای امنیتی افغان در ولسوالی آچین ولایت ننگرهار در حال فرار بودند روی یک مین جاسازی شده از نوع فشاری پا گذاشتند که گروه داعش سر راه نیروهای امنیتی افغان کار گذاشته بودند. این انفجار باعث مرگ ۱ دختر و زخمی شدن ۷ فرد ملکی بشمول ۶ کودک و ۱ زن گردید.

۴. نیروهای طرفدار دولت

در سال ۲۰۱۵، نیروهای طرفدار دولت باعث تلفات ۱۸۵۴ فرد ملکی (۶۲۱ کشته و ۱۲۳۳ زخمی) گردیدند که در مقایسه با سال ۲۰۱۴ این رقم ۲۸ درصد افزایش را نشان می دهد و در ضمن ۱۷ درصد کل تلفات افراد ملکی را شامل می گردد.

یوناما تقریباً نصف کل تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت (۴۷ درصد) را به اردوی ملی افغانستان نسبت می دهد (۸۶۸ مورد تلفات افراد ملکی: ۲۵۸ کشته و ۶۱۰ مجروح) که اکثراً در زمان درگیری های زمینی اتفاق افتاده است. نیروهای بین المللی هم دومین رقم بالای تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به نیروهای طرفدار دولت را باعث شده اند که در واقع ۱۰ درصد یا ۱۷۹ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۶ کشته و ۷۳ زخمی) می باشد. گروه های مسلح طرفدار دولت نیز باعث ۷ درصد از کل تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به نیروهای طرفدار دولت بوده اند؛ در حالیکه پولیس محلی افغان ۷ درصد تلفات و پولیس ملی افغان هم ۴ درصد تلفات را بوجود آورده اند. اما ۲۵ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به نیروهای طرفدار دولت در اثر عملیات های مشترک نیروهای طرفدار دولت یا عملیات هایی بوده که یوناما نتوانسته عاملین این تلفات را از بین قوای طرفدار دولت مشخص نماید.

چند نمونه از تلفات افراد ملکی که به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شده است:

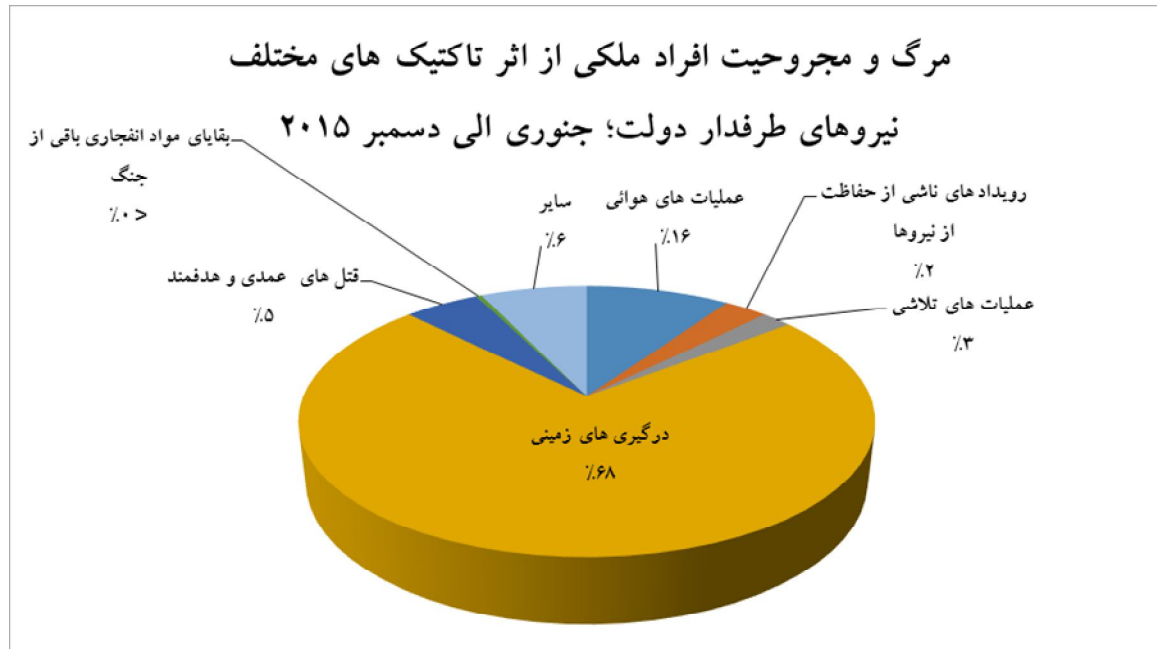
- به تاریخ ۲۰ اکتوبر، اردوی ملی یک هاوان را به سمت موقعیت عناصر ضد دولت در ولسوالی نادعلی ولایت هلمند پرتاب نمود. اما این هاوان بر منزل یک فرد ملکی برخورد نمود و باعث کشته شدن ۴ کودک و ۱ زن گردید.

- به تاریخ ۴ دسمبر، اردوی ملی دو فیر مرمی انفجاری توپ را شلیک نمود که بر یک مسجد در ولسوالی سیدآباد ولایت وردک برخورد نمود و باعث کشته شدن ۹ فرد ملکی بشمول ۴ پسر و زخمی شدن ۳ تن دیگر گردید. گفته شده که اردوی ملی در ارتباط به این حادثه ۳ سرباز را بازداشت نمود. در زمان تهیه این گزارش تحقیقات در این مورد جریان داشت.

تاکتیک ها و حوادثی که بیشترین صدمه را به افراد ملکی وارد نموده اند

در سال ۲۰۱۵، نیروهای طرفدار دولت در جریان درگیری های زمینی (در صفحات قبل به فصل تلفات افراد ملکی در جریان درگیری های زمینی، نسبت داده شده به نیروهای طرفدار دولت، مراجعه کنید) بیشترین تلفات را باعث شده اند که ۶۸ درصد کل تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به این نیروها را نشان می دهد. عملیات هوایی دومین عامل پر تلفات از سوی نیروهای طرفدار دولت بوده که ۱۶ درصد تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به این نیروها را نشان می دهد. کشتار هدفمند توسط نیروهای طرفدار دولت سومین میزان

بالای تلفات افراد ملکی را نشان می دهد که ۵ درصد تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به این گروه ها را شامل می گردد. اما ۱۱ درصد تلفات باقی مانده در نتیجه تهدید های مرتبط به جنگ، آزار و اذیت و ارباب،^{۱۵۴} تشدید قوه و عملیات های تلاشی منازل می باشد.

^{۱۵۴} تهدیدات، ارباب و آزار و اذیت شامل بخشی از تاکتیک هایی می باشد که یوناما برای ثبت رویداد های تهدید به مرگ یا صدمه، ارباب و آزار و اذیت استفاده نموده است و این گونه اقدامات صرف نظر از این که کدام یک از یک طرفین درگیر در جنگ در برابر افراد ملکی انجام دهد برابر به نقض حقوق بشر یا بدرفتاری در برابر افراد ملکی تلقی می شود. این کتگوری همچنین محدودیت های غیر قانونی بر تردد یا منع آزادی بیان، محروم نمودن غیر قانونی از ملکیت ها را نیز شامل می شود. همچنین بدرفتاری جسمی در زمانی که هدف آن تهدید، ارباب یا آزار افراد ملکی باشد مانند مجازات، انتقام یا دیگر اشکال تهاجم عمدی نیز شامل این کتگوری می گردد.

عملیات های هوایی

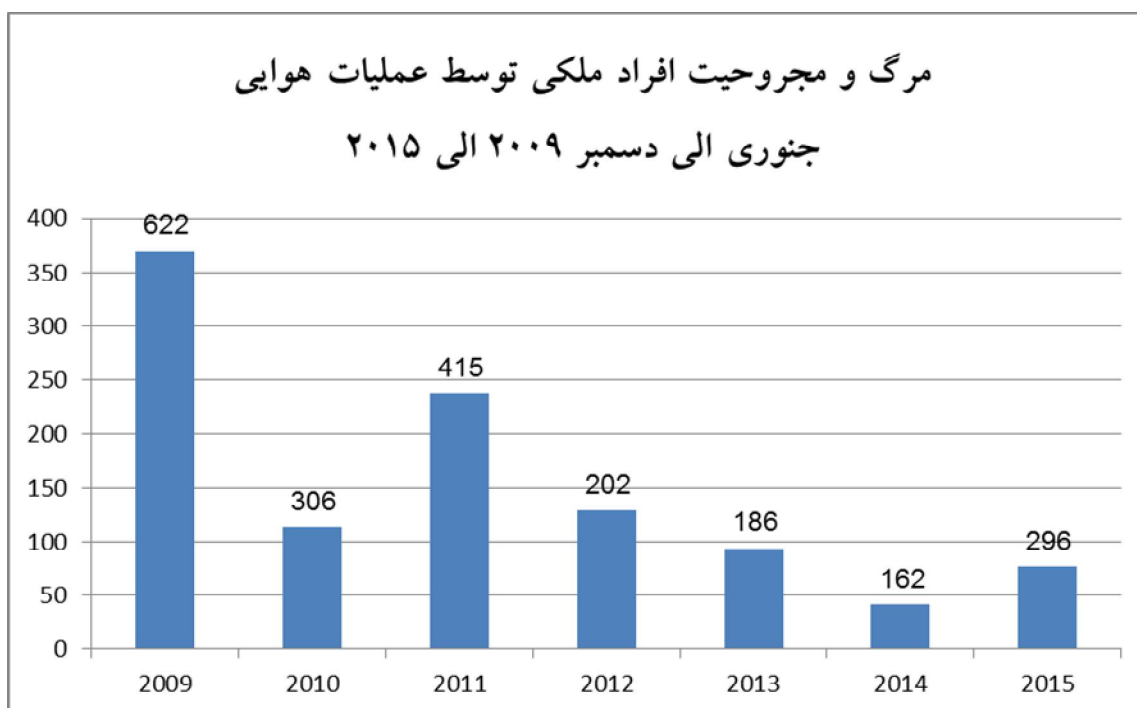
همه مشغول خوردن نان چاشت داخل خیمه در کنار جنگل پسته بودیم. یک دفعه صدای یک هلیکوپتر را بالای سرم شنیدم و رفتم تا نگاهی بیندازم. ناگهان هلیکوپتر به شلیک کردن شروع کرد. چندین فیر راکت شلیک نمود تا یکی از آن به خیمه خانواده من برخورد کرد. با سرعت به سمت خیمه شتافتم و دیدم زنم کشته و ۲ برادر و ۱ خواهرم زخمی شده اند. بعد ها چند تن از اردوی ملی و معاون والی از خانواده من در شفاخانه بازدید نمودند. آنها گفتند که اردوی ملی بخاطر این حادثه از شما معذرت می خواهد. من خودم را در ریاست کار و امور اجتماعی ثبت نام کردم تا شاید جبران خسارت نمایند.^{۱۵۵}

-- گفته های شاهد و عضو خانواده چند قربانی در اثر حمله هوایی اردوی ملی در ولسوالی آب کمری ولایت بادغیس در ۱۴ سپتمبر ۲۰۱۵. این حمله باعث مرگ ۱ زن و زخمی شدن ۱ مرد، ۱ پسر و ۱ دختر گردید.^{۱۵۶}

با برعکس شدن میزان کاهش بین سالهای ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴، سطح تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های هوایی - نیروهای بین المللی، نیروهای هوایی افغان (یا شاخه ای از اردوی ملی)، در سال ۲۰۱۵ میلادی ۸۳ درصد افزایش یافته که نشان دهنده ۲۹۶ مورد تلفات افراد ملکی (۱۴۹ کشته و ۱۴۷ زخمی) می باشد. نیروهای بین المللی باعث ۵۷ درصد این تلفات شده اند و نیروهای هوایی افغان هم باعث ۴۳ درصد تلفات شده اند.

^{۱۵۵} مصاحبه تلفنی یوناما در شهر هرات به تاریخ ۲۱ سپتمبر ۲۰۱۵.

^{۱۵۶} به اعلامیه طالبان تحت عنوان "شهادت یک زن و زخمی شدن ۳ فرد ملکی دیگر در اثر حمله دشمن" در بادغیس به تاریخ ۱۵ سپتمبر با این شرح مراجعه کنید: هلیکوپتر های دشمن امروز در منطقه سنگ آتش ولسوالی آب کمری حمله نمود که باعث شهادت یک زن بیگناه و زخمی شدن سه تن دیگر گردید، انالله و انا الیه راجعون". <http://shahamat-english.com/enemy-airstrike-martyrs-woman-wounds-3-civilians/>.

عملیات های هوایی نیروهای نظامی بین المللی

عملیات های هوایی نیروهای بین المللی که در حمایت از نیروهای امنیتی افغان و یا در جریان عملیات های مستقلانه مبارزه با تروریسم انجام شده ۱۷۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۳ کشته و ۶۷ زخمی) را در سال ۲۰۱۵ موجب شده است. این رقم در مقایسه با سال ۲۰۱۴^{۱۵۷} میلادی ۹ درصد افزایش را نشان می دهد. یوناما یادآور می شود که افزایش در میزان تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به این نیروها عمدتاً در اثر حمله هوایی بر شفاخانه داکتران بدون سرحد در شهر کندز به تاریخ ۱۳ اکتوبر بوده که باعث تلفات ۸۵ فرد ملکی (۴۲ کشته و ۴۳ زخمی) گردید.

^{۱۵۷} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۱۵۶ مورد تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های هوایی نیروهای بین المللی را که باعث (مرگ ۱۰۱ و زخمی شدن ۵۵ تن) دیگر گردید، ثبت نموده است.

حمله بر شفاخانه داکتران بدون سرحد در شهر کندز به تاریخ ۱۳ اکتوبر ۲۰۱۵^{۱۵۸}

در جریان وضعیت جنگی درازمدت در شهر کندز از ۲۸ سپتمبر تا ۱۳ اکتوبر (به فصل درگیری های زمینی در فصل های قبل مراجعه کنید)، شفاخانه داکتران بدون سرحد تنها شفاخانه جراحی فعال در شمال کشور بود که به زخمی های ملکی و جنگجویان بدون امتیاز یا تفاوت مراقبت های صحی حیات بخش ارایه می داد. در اوایل صبح ۱۳ اکتوبر، حد اقل ۲۴۹ نفر بشمول ۱۱۹ بیمار و مراقبت کننده و ۱۳۰ کارمند در شفاخانه موجود بودند.^{۱۵۹}

بین ساعت ۲ و ۳ بامداد، یک هواپیمای AC-130 بال ثابت نیروهای امریکایی یک رشته حمله هوایی را بر ساختمان شفاخانه انجام داد که در نتیجه کشته و زخمی شدن ۸۵ فرد ملکی شد (۴۲ تن کشته و ۴۳ تن دیگر زخمی) و در ضمن ساختمان اصلی شفاخانه آتش گرفت و تخریب شد. شاهدین عینی گزارش دادند: قربانیان حین فرار از ساختمان سوخته با شلیک ماشیندار هواپیما از پای درآمده بودند. داکتران، پرستاران، بیماران، مراقبت کنندگان، محافظین و تمیزکاران شفاخانه از جمله کشته شدگان و زخمی شدگان این رویداد بودند. اثرات منفی این حمله فراتر از کشته و زخمی شدن آنی افراد ملکی بود، زیرا در نتیجه تخریب شفاخانه موجودیت خدمات صحی در شهر کندز و در کل منطقه کاهش چشمگیری پیدا کرد.

ایالات متحده و مسئولین افغان بعد از این رویداد سریعاً یک سلسله اعلامیه های متناقض را بصورت عمومی نشر نمودند. به تاریخ ۲۵ نومبر، فرمانده نیروهای امریکایی - افغانستان یک اعلامیه در مورد یافته های تحقیقات نیروهای ایالات متحده را صادر نمود که در آن گفته شده این حمله هوایی "در نتیجه مستقیم خطای انسانی همراه با خطاهای سیستم و طرز العمل" می باشد.^{۱۶۰} به تاریخ ۲۸ نومبر، فرمانده ارشد ائتلاف ناتو - اروپا خلاصه اجرایی گزارش کار تیم تحقیقاتی تلفات افراد ملکی عملیات مشترک حمایت قاطع در مورد این حمله هوایی را نشر ساخت که در آن نیز به "یک سلسله خطاهای انسانی همراه با خطاهای سیستم و طرز العمل ها و نقص تجهیزات تکنیکی" اشاره شده است.^{۱۶۱} یافته های تحقیق دولت افغانستان در مورد این حمله هنوز علنی نشده است.

^{۱۵۸} برای جزئیات حملات هوایی و پیامد های آن به گزارش ویژه کمشنری عالی حقوق بشر، یوناما تحت عنوان حفاظت افراد ملکی در درگیری های نظامی در ولایت کندز، ۱۲ دسمبر ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید: http://unama.unmissions.org/Portal/UNAMA/civcas/Special%20Report%20on%Kunduz%20province_12%20December%202015.pdf صفحات ۷ تا ۱۲.

^{۱۵۹} اطلاعات از طریق ایمیل از داکتران بدون سرحد به تاریخ ۸ فبروری ۲۰۱۶ دریافت گردید.
^{۱۶۰} به "اعلامیه تحقیقات شفاخانه داکتران بدون سرحد در کندز" از سوی ماموریت حمایت قاطع، ۲۸ نومبر ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید: <http://www.rs.nato.int/article/press-releases/statement-on-the-kunduz-msf-hospital-investigation.html> آخرین بار به تاریخ ۸=۲۹ نومبر ۲۰۱۵ به آن مراجعه شده است.

^{۱۶۱} اعدام خودسرانه. تلفات افراد ملکی مرکب (CIVCAS) ارزیابی و تحقیق در مورد یک حمله هوایی بر مرکز صحی در شهر کندز به تاریخ ۳۰ اکتوبر ۲۰۱۵ به این آدرس مراجعه کنید:

یوناما با وجود استقبال از نتایج نشر شده تحقیقات داخلی به رهبری امریکا و از نشر یافته های کلیدی گزارش تیم تحقیقاتی تلفات افراد ملکی عملیات حمایت قاطع، باز هم پیشنهاد می کند که یک تحقیق موثر و شفاف، بی طرف و مستقلانه در مورد حمله هوایی بر شفاخانه داکتران بدون سرحد صورت گیرد. یافته های این تحقیق باید علنی شود. موجودیت اطلاعات بصورت علنی نشان دهنده این نیست که تحقیقات انجام شده همه معیار های پیشنهاد شده توسط یوناما، مخصوصاً در رابطه به بی طرفی و موثریت آن را دارا می باشد. دولت هایی که بر پرسونل دخیل شان در این واقعه صلاحیت قضایی دارند، باید مطمئن گردند که افراد مسئول که این حمله را جواز داده و اجراء کردند در طی یک روند شفاف، غیر جانبدارانه، موثر و سریع مورد تحقیق قرار می گیرند. افراد که دالالتاً مظنون به دست داشتن در جرایم جنگی اند و اراده لازم را در آن داشته اند، باید توسط یک محکمه قانونی با حفظ حقوق متهم مورد تعقیب عدلی قرار گیرند. و همچنان قدم های لازم را برای اطمینان از جبران خسارت بردارند.^{۱۶۲}

عملیات های هوایی نیروهای افغان

در مطابقت با رویکرد هایی که در گزارش شش ماهه ۲۰۱۵ یوناما تحت عنوان محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه ثبت نموده، اعزام هواپیما های دارای توان حملات هوایی از سوی نیرو های هوایی افغان باعث افزایش صدمه به افراد ملکی شده و ۱۲۶ مورد تلفات افراد ملکی (۴۶ کشته و ۸۰ زخمی) را به بار آورده بود.

تا تاریخ ۳۱ دسمبر، نیروی هوایی افغان حداقل ۲۸ فروند هواپیما بشمول ۱ فروند هلیکوپتر تهاجمی Mi-35، ۳ فروند هلیکوپتر تهاجمی Mi-24، ۱۰ فروند^{۱۶۳} هلیکوپتر سبک MD-530، ۱۴ فروند هلیکوپتر ترانسپورتی Mi-17 مجهز شده به ماشیندار پیش رو^{۱۶۴} را در اختیار داشتند.

http://www.aco.nato.int/resources/3/images/2015/saceur/exec_sum.pdf آخرین بار به

تاریخ ۲۸ نومبر ۲۰۱۵ به آن مراجعه شده است.

^{۱۶۲} در یک پاسخ کتبی که به تاریخ ۴ فبروری ۲۰۱۶ در اختیار یوناما قرار داده شده (ضمیمه ۳ را بنگرید)، مأموریت حمایت قاطع ناتو چنین نوشته: "بعد از حادثه شهر کندز، فرمانده حمایت قاطع دستور داد تا یک گام جدید در پروسه هدف گیری ها- ارزیابی لیست عدم حمله، اضافه شود. این گام ها قبل از هر حمله بر هر مکان ارزیابی می گردد. در ضمن، نیروها در مورد نیاز برای حفاظت نهاد های درج شده در لیست عدم حمله، مجدداً آموزش دیده اند. همچنین رهنمود برای فرمانده مجدداً نوشته شده که در آن این بررسی مجدد براهمیت "لیست عدم حمله" به عنوان یک وسیله برای اجتناب از تلفات افراد ملکی تأکید شده و مطالعه آن برای هر فرد مأموریت قاطع ضروری می باشد."

^{۱۶۳} هلیکوپتر های نوع Mi-35، Mi-24 و MD-530 و هفت هلیکوپتر تغییر یافته دیگر Mi-17 توانایی حمل سیستم موشک های بدون راهنمایی را دارند.

^{۱۶۴} وزارت دفاع ایالات متحده امریکا "گزارش توسعه امنیتی و ثبات در افغانستان"، صفحات ۴۹ تا ۵۵، دسمبر ۲۰۱۵ به این ادرس موجود می باشد:

چند نمونه از رویداد های ناشی از عملیات هوایی که به نیروهای امنیتی افغان نسبت داده شده:

- به تاریخ ۲ اگست، یک فروند هلیکوپتر اردوی ملی بر یک گروه از عناصر ضد دولت که در بازار شاخ ولسوالی قیصار ولایت فاریاب جمع شده بودند، آتش گشود که در نتیجه تعدادی از جنگجویان کشته و زخمی شدند. این حمله باعث مرگ ۲ پسر و زخمی شدن ۶ مرد ملکی دیگر و تخریب ۲ دوکان تیل فروشی گردید.

- به تاریخ ۳ نومبر، در جریان یک تهاجم از سوی نیروهای امنیتی افغان برای بازپس گیری مرکز ولسوالی دشت ارچی ولایت کندز از دست طالبان، یک فروند هلیکوپتر اردوی ملی چندین مرتبه یک منطقه مسکونی را هدف قرار دارد و باعث کشته شدن ۱ مرد ملکی و زخمی شدن ۴ تن دیگر بشمول ۲ کودک و ۱ زن گردید. طبق گزارش ها، اردوی ملی به علت خطا در سیستم موقعیت یابی جغرافیایی (GPS) هلیکوپتر این منطقه را هدف قرار داده بود.

با توجه به احتمال ادامه جنگ در مناطق مزدحم ملکی و استفاده از تجهیزات نیروی هوایی افغان در جریان عملیات ها،^{۱۶۵} یوناما از حمایت دوامدار نیروهای نظامی بین المللی در تقویت ظرفیت نیروهای هوایی افغان برای کاهش تلفات افراد ملکی در این عملیات ها بخصوص با آموزش دهی و کمک به تقویت قواعد درگیری استقبال می نماید.

یوناما تأکید می نماید که قانون بشردوستانه بین المللی از طرف های درگیر در جنگ می خواهد تا بخاطر کاهش و اجتناب از تلفات افراد ملکی، زخمی شدن و ایجاد خسارت بر اهداف ملکی بخصوص در جریان عملیات های هوایی^{۱۶۶} از هر گونه احتیاط و اقدامات پیشگیرانه ممکن کار بگیرند.

http://www.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/1225_Report_Dec_2015_Final_20151210.pdf آخرین بار به تاریخ ۲۶ جنوری ۲۰۱۶ به آن مراجعه شده است. در ضمن یک هلیکوپتر 30 Mi-5VS وجود دارد که وزارت دفاع افغانستان در مأموریت ویژه از آن استفاده می کند، هرچند توانایی های جنگ افزار تهاجمی آن مشخص نمی باشد. ایضاً به صفحات ۵۹ تا ۶۰ نیز مراجعه شود.

^{۱۶۵} به تاریخ ۱۵ جنوری ۲۰۱۶، نیروهای هوایی افغان ۴ فروند هواپیمای تهاجمی سبک از نوع "سوپر توکانو" بال ثابت A-29 را جهت برنامه ریزی برای اعزام در درگیری های بیشتر در سال ۲۰۱۶ دریافت نمود. یوناما یاد آور می شود که با انتقال هواپیمای A-29، نیروهای هوایی افغان برای اولین بار از سال ۲۰۰۱ بدینسو توانایی پرتاب "بمب" ۲۵۰ تا ۵۰۰ پوندی را از طریق هواپیما خواهد داشت. منبع: وزارت دفاع ایالات متحده امریکا "گزارش توسعه امنیتی و ثبات در افغانستان" صفحات ۵۳ تا ۵۵.

^{۱۶۶} قاعده ۱- تفکیک میان جنگجویان و غیرنظامیان و قاعده ۲۵ پیشگیری ها در زمان حمله. قانون عرفی بشردوستانه بین المللی، جلد ۱، قواعد. جین-ماری هینکاریتز و لوئیس دوسوالک-بک، کمیته بین المللی صلیب سرخ، کمبریج ۲۰۰۵.

عملیات های مشترک نیروهای امنیتی افغان و نیروهای نظامی بین المللی

در نیمه دوم سال ۲۰۱۵، یوناما یک افزایش در میزان تلفات افراد ملکی را ثبت نموده که در نتیجه عملیات مشترک میان نیروهای امنیتی افغان و نیروهای نظامی بین المللی در ولایات خوست، کندز، لوگر و هلمند بوده است. یوناما توانسته ۳۰ مورد تلفات افراد ملکی (۲۳ کشته و ۷ زخمی) را ثبت نماید که در جریان ۹ عملیات مشترک تلاشی و یک عملیات مشترک درگیری زمینی بوده است.

هرچند تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های مشترک در مقایسه با سال ۲۰۱۴^{۱۶۷} کاهش یافته، اما در خصوص افزایش سریع این گونه حوادث در آخر سال ۲۰۱۵ نگران می باشد و به نیروهای نظامی بین المللی و نیروهای امنیتی افغان توصیه می نماید تا بخاطر اقدامات پیشگیرانه ممکن در زمان انجام این گونه عملیات تلاش های شان را دوبرابر نمایند تا افراد ملکی محافظت شوند و همچنین در صورت بروز تلفات افراد ملکی که از سوی این نیروها، باید تحقیقات سریع، بیطرفانه و کامل انجام شود.

یوناما همچنین دو عملیات مشترک تلاشی در دسامبر ۲۰۱۵ را ثبت نموده که هدف آنها مراکز صحنی متعلق به یک موسسه غیر دولتی در ولسوالی چرخ ولایت لوگر و در ولسوالی سنگین ولایت هلمند بود. در نتیجه این دو عملیات کارمندان صحنی دستگیر و تجهیزات کلینیک تخریب گردید، اما هیچ گونه تلفات افراد ملکی را در پی نداشت. یوناما بار دیگر تأکید می نماید که تمام طرف های درگیر در جنگ مکلف اند تا موقف کارمندان صحنی را حفاظت نموده و هر گونه عملیات تلاشی در چنین مراکز را در کمترین حد انجام دهند و در ضمن اطمینان دهند که هرگونه عملیات در نزدیکی مراکز صحنی طوری انجام شود که اثرات آن بر کارمندان صحنی، بیماران، تجهیزات و زیرساخت های این مراکز محدود باشد.^{۱۶۸}

^{۱۶۷} در سال ۲۰۱۴، یوناما ۱۸۵ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۲ کشته و ۸۳ زخمی) ناشی از عملیات های مشترک یا عملیات از سوی نیروهای امنیتی افغان با جابجایی نیروهای بین المللی را ثبت نموده است.

^{۱۶۸} حفاظت هایی که برای مراکز صحنی تحت قانون بشردوستانه بین المللی فراهم شده قاطع نمی باشد و اگر یک شفاخانه با هدف انجام اقدامات خطرناک برای دشمن بکار گرفته شود، می تواند موقف حفاظتی خویش را از دست دهد، هرچند قبل از هرگونه اقدام به چنین مراکز هشدار و زمان کافی برای اقدام داده می شود، ولی در عمل به هشدارها توجه نشده است. به قانون عرفی بشردوستانه بین المللی قواعد، ۱۵، ۲۲، ۲۵، ۲۶ و ۲۸ به این آدرس مراجعه کنید:

http://www.icrc.org/customary-ihl/eng/docs/v1_rul

گروه های مسلح طرفدار دولت

"ناوقت بعد از ظهر بود و من همراه با نواسه ام در صحن حویلی خانه بودیم که دو گروه مسلح طرفدار دولت در نزدیکی ما در برابر یک دیگر شروع به تیراندازی کردند. از هر طرف مرمی میبارید. یکی از این مرمی ها در پشت سر نواسه ام و دیگرش در پای من اصابت نمود. وقتی که خون را در جان نواسه ام دیدم، کنترل ام را از دست دادم و به گیریه کردن شروع کردم. همسایگان ما آمدند و ما را به شفاخانه انتقال دادند اما نواسه ام را نجات داده نتوانستند. تحمل و برداشت همچو یک درد را میتوانید تصور کنید؟"^{۱۶۹}

--قربانی درگیری زمینی میان دو گروه مسلح طرفدار دولت در ولسوالی گرزویان ولایت فاریاب، مورخ ۱۸ جنوری. این حادثه منجر به قتل یک طفل و زخمی شدن یک زن گردید.

طی سال ۲۰۱۵، دفتر یوناما تخطی های حقوق بشری به دست گروه های مسلح طرفدار دولت به شمول قتل های هدفمند، حمله، اخاذی، ارباب و سرقت که با معافیت مرتکب شده اند را به ثبت رسانیده است. بین ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر سال ۲۰۱۵، یوناما ۱۳۶ مورد تلفات افراد ملکی (۵۴ کشته و ۸۲ مجروحیت) به دست گروه های مسلح طرفدار دولت را به ثبت رسانیده که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۴، ۴۲ درصد افزایش را نشان میدهد.^{۱۷۰}

اکثریت تلفات افراد ملکی (۸۳ مورد تلفات، مشمول ۲۱ کشته و ۶۲ مجروحیت-افزایش ۵۱ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۴)^{۱۷۱} از سوی گروه های مسلح طرفدار دولت در جریان درگیری های مسلحانه، به شمول جنگ در برابر عناصر مخالف دولت و درگیری میان گروه های مسلح رقیب طرفدار دولت ارتکاب یافته اند.

در سال ۲۰۱۵، یوناما استفاده فزاینده نیروهای امنیتی افغان از گروه های مسلح طرفدار دولت در عملیات ها را مشاهده نموده است. علیرغم غیرقانونی بودن اجرای عملیات های موازی توسط این گروه ها یکجا یا با حمایت نیروهای دولتی، گروه های مسلح طرفدار دولت فاقد آموزش و دسپلین نیروهای منظم اند و حین اجرای عملیات ها تجهیزات کافی و لازم برای حفاظت از افراد ملکی را در اختیار ندارند. علاوه بر آن، این گروه ها خطوط روشن قومانده را نمیدانند، و در این راستا مقامات امنیتی ولایتی همواره به یوناما خبر دادند که آنها توانایی کنترل و مسئول قراردادن این گروه ها بخاطر تخطی های شان را ندارند.

^{۱۶۹} مصاحبه یوناما، شفاخانه شهر میمنه، ۲۰ جنوری ۲۰۱۵.

^{۱۷۰} در سال ۲۰۱۴، دفتر یوناما ۹۶ مورد تلفات افراد ملکی (۴۶ قتل و ۵۰ مجروح) را به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۷۱} در سال ۲۰۱۴، گروه های مسلح طرفدار دولت موجب تلفات ۵۵ فرد ملکی (۲۵ کشته و ۳۰ زخمی) طی درگیری های زمینی گردیدند.

در سال ۲۰۱۵، گروه های مسلح طرفدار دولت در چندین مورد دست به قتل های هدفمند و عمدی در برابر افراد ملکی زده اند. دفتر یوناما در مقایسه با سال ۲۰۱۴ که ۱۰ مورد تلفات افراد ملکی (نه کشته و یک زخمی) به ثبت رسیده بود در سال ۲۰۱۵ ۲۵ مورد تلفات افراد ملکی (۲۲ کشته و سه مجروح) در نتیجه قتل های هدفمند افراد ملکی به دست گروه های مسلح طرفدار دولت را به ثبت رسانیده است.

یوناما ۳۱ حادثه ی تهدید، ارباب یا آزار و اذیت افراد ملکی در سال ۲۰۱۵ به دست گروه های مسلح طرفدار دولت را نیز به ثبت رسانیده است. مثلاً، به تاریخ ۴ جولای یک فرمانده گروه مسلح طرفدار دولت پنج فرد ملکی را بطور غیرقانونی در ولسوالی خان آباد ولایت کندز پس از حمله عناصر ضد دولت بازداشت و مورد استنطاق قرار داد. فرمانده مذکور این افراد را در یک توقیفخانه غیرقانونی نگهداری نمود و در جریان استنطاق آنها را بخاطر اطلاع نرساند از گشت و گذار عناصر ضد دولت به فرمانده مذکور با چوب مورد لت و کوب قرار داد. بنابر گزارش ها، این افراد پس از مداخله یک عضو پارلمان ناوقت همان روز رها گردیدند و به آنها اخطار داده شد تا ساحه را ترک کنند.

یوناما از دولت میخواهد تا مسئولیت اش در قبال حفاظت از جان افراد ملکی و تامین امنیت در افغانستان را اداء نماید و یک بار دیگر از دولت میخواهد تا تمامی گروه های مسلح طرفدار دولت را منحل و مرتکبین تخطی ها را مورد بازخواست قرار دهند.

نمونه هایی از تلفات افراد ملکی که به نیروهای طرفدار دولت نسبت یافتند:

- به تاریخ ۷ سپتمبر، یک گروه مسلح طرفدار دولت یک گروه مسلح دیگر را مورد حمله قرار داد. این حمله در مرکز خان آباد ولایت کندز به دلیل یک اختلاف دیرینه میان فرماندهان گروه های مذکور بوقوع پیوست. در نتیجه شلیک سلاح سبک میان این گروه ها چهار فرد ملکی، به شمول یک زن کشته شدند و چهار تن دیگر، به شمول دو زن زخم برداشتند.
- به تاریخ ۳۰ آگست، یک گروه مسلح طرفدار دولت در ولسوالی پشتون کوت ولایت فاریاب داخل یک منزل مسکونی گردیده و دو مرد ملکی را به اتهام حمایت از طالبان محل به قتل رسانیدند. بنابر گزارش ها، یک روز قبل از آن دو عضو این گروه مسلح از سوی عناصر ضد دولت حین یک حمله به قتل رسیده بودند.

استراتژی حمایت از خیزش های مردمی توسط دولت افغانستان

در سال ۲۰۱۵، حکومت افغانستان "استراتژی حمایت از خیزش های مردمی" را به منظور ایجاد گروه های مسلح به طرفداری از دولت در ۲۵ ولایت در^{۱۷۲} ساحاتیکه نیروهای امنیتی افغان حضور کمتر دارند، ایجاد

^{۱۷۲} اصطلاح "گروه مسلح طرفدار دولت" نیروهای مسلح سازمان یافته غیر دولتی را گویند که در منازعات دخیل می باشند و از نیروهای دولتی متمایز هستند. این گروه ها تحت قوانین افغانستان دارای هیچ مبنای حقوقی نمی باشند این

نمود. الی اخیر سال ۲۰۱۵، دفتر یوناما تشکیل گروه های مسلح طرفدار دولت را در ۲۳ ولسوالی ۱۰ ولایت به ثبت رسانید.^{۱۷۳} مقامات حکومتی حین نشست ها با دفتر یوناما اظهار داشتند که گروه های "خیزش مردمی" وابسته به افراد قدرتمند یا جنگ سالاران نیستند بلکه یک ابتکار موقتی است و اینها پس از سه ماه جذب برنامه پولیس محلی افغان خواهند گردید.^{۱۷۴} مقامات امنیتی به دفتر یوناما اطلاع دادند که ریاست عمومی امنیت ملی بزرگان قریه یا قومی را استخدام مینمایند تا اعضای "گروه خیزش مردمی" را به آنها پیشنهاد نمایند که بعداً از طرف این ریاست گماشته می شوند.^{۱۷۵} ریاست عمومی ارگان های محل این ها را مورد حمایت مالی قرار میدهد، این در حالیست که وزارت امور داخله مسئولیت تسلیح آنها را به عهده دارد.^{۱۷۶} منابع محلی به یوناما خبر دادند که افراد محل و عناصر که قبلاً در مخالفت با دولت قرار داشتند شامل این گروه ها می شوند. تعداد پرسونل این گروه های مسلح طرفدار دولت از ۲۲ تا ۵۰۰ نفر میرسد که تحت فرماندهی ریاست عمومی امنیت ملی و پولیس ملی فعالیت مینمایند.

ایجاد گروه های مسلح به طرفداری از دولت خطر بیشتری را متوجه افراد ملکی نموده است. علیرغم اینکه گروه های ملیشه موازی که از سوی دولت مسلح می گردند غیرقانونی اند، مثل گروه های "خیزش مردمی" که شامل افراد ملکی و عناصر قبلی مخالف دولت می باشد، نبود یک چارچوب قانونی برای این گروه ها خطرات جدی تخطی و معافیت را بوجود میآورد. علاوه بر آن، اعضای اینگونه گروه ها فاقد آموزش رسمی استعمال اسلحه و همچنین از اصول قوانین بشردوستانه بین المللی و قانون بین المللی حقوق بشر، و قوانین داخلی افغانستان آگاهی ندارند و از این جهت افراد ملکی را با خطر جدی مواجه می سازند.

گروه های پتانسیل بکارگیری اسلحه در استفاده قوه را به منظور دست یافتن به اهداف سیاسی، عقیدتی، یا اقتصادی دارند، شامل تشکیلات نظامی دولتی، اتحادیه های دولتی یا سازمان های بین الحکومتی نمی باشند؛ این گروه ها تحت امر دولت میزبان یا دیگر دولت ها که در آن فعالیت می نمایند نمی باشند. این تعریف شامل موارد زیرین بوده و به آن محدود نمی شود: گروه های مخالف شورشی، شبه نظامیان محلی (که اساس ملیتی، قبیله ای یا طور دیگر) دارند، شورشیان، تروریست ها، پارتیزان ها، و نیرو های دفاع ملکی و گروه های شبه نظامی (زمانی که چنین گروه ها بصورت واضح تحت کنترل دولت نباشند)

^{۱۷۳} دفتر یوناما در سپتمبر ۲۰۱۵ به منظور تایید تشکیلات این گروه ها با پولیس ملی افغان، ریاست امنیت ملی، و والی ها و ولسوال ها دیدار نمود. مقامات محلی تشکیلات گروه های مسلح طرفدار دولت را در ولسوالی های ذیل تایید نمودند: ولسوالی جلریز وردک، ولسوالی کوت ننگرهار، ولسوالی دولت شاه لغمان، ولسوالی های راغستان، ارغنج خواه، بهارک، شهدا، زیباک و تگاب ولایت بدخشان، ولسوالی بورکه ولایت بغلان، ولسوالی های المار و قیصار ولایت فاریاب، ولسوالی های کوهستانات و سوزمی قلعه سرپل، ولسوالی های خماب، آقچه، منگجک، فیض آباد و قرقین ولایت جوزجان، ولسوالی ایبک ولایت سمنگان، و ولسوالی های چمتال، چهار بولک ولایت بلخ.

^{۱۷۴} نشست یوناما با رئیس عملیات های وزارت امور داخله، شهر کابل، مورخ ۱۰ جنوری سال ۲۰۱۶. نشست یوناما با ریاست پولیس محلی افغان، کابل، مورخ ۱۳ جنوری ۲۰۱۶، دیدار یوناما با دفتر شورای امنیت ملی، شهر کابل، مورخ ۱۱ جنوری سال ۲۰۱۶.

^{۱۷۵} پانوشت فوق.

^{۱۷۶} پانوشت فوق.

همانطوریکه در فوق ذکر گردید، یوناما همواره قضایای استفاده نادرست از اسلحه به دست گروه های مسلح طرفدار دولت و تخطی های حقوق بشری را که با استفاده از روابط شخصی با مقامات حکومتی با معافیت انجام میدهند، ثبت نموده است. ایجاد گروه های مسلح خارج از چوکات رسمی نیروهای امنیت ملی احتمال افزایش اینگونه حادثات را به وجود می آورد. طرح هایی که برای جذب جنگجویان "خیزش ملی" در برنامه پولیس محلی افغان می باشد برنامه ای که تا حال جنجال برانگیز بوده، کمتر به نگرانی های افراد ملکی در رابطه با حفاظت شان می پردازد.

یوناما همواره انحلال گروه های مسلح طرفدار دولت را پیشنهاد نموده چون مبنای قانونی ندارند و با مردم که سر و کار دارند خود را حسابده نمی پندارند، و در اکثر موارد که از سوی یوناما به ثبت رسیده این گروه ها برای تخطی ها و جرایم که در برابر افراد ملکی مرتکب شده اند، از معافیت برخوردار بوده اند.

یوناما یک بار دیگر پیشنهاد مینماید تا گروه های مسلح طرفدار دولت، به شمول گروه های "خیزش مردمی" هرچه عاجل منحل گردند و از مقامات می خواهد تا گام های موثر را جهت تامین حسابدهی تمامی مرتکبین تخطی های حقوق بشر بردارند.

پولیس محلی افغان

"یک گروه ۱۵ نفری پولیس محلی به منظور جستجوی طالبان داخل قریه ما گردیدند. ما سعی کردیم تا به آنها بگوییم که طالبان در اینجا نیستند. در واکنش به این عمل، آنها من و پدر کلانم را با قنداق تفنگ های شان مورد لت و کوب قرار دادند، به سوی خانه های ما شلیک کردند، و طفل هفت ساله ام را زخمی نمودند."^{۱۷۷}

قربانی تخطی های پولیس محلی افغان در ولایت تخار، مورخ ۱۳ اگست سال ۲۰۱۵.

در سال ۲۰۱۵، پولیس محلی افغان به مثابه نیروی دفاعی خط نخست نبرد در نقاط دوردست افغانستان فعالیت نمودند. الی ۱۶ جنوری سال ۲۰۱۶، مجموع رقم اعضای پولیس محلی به ۲۸۲۳۱ تن میرسید و ۱۷۵ ولسوالی در ۲۸ ولایت را تحت پوشش داشتند.^{۱۷۸}

با آنکه تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به پولیس محلی افغان در مقایسه با سال ۲۰۱۴ کاهش پیدا نموده، یوناما ثبت تخطی های شدید ارتکاب یافته از سوی این نیروها که جدی ترین این رویداد ها در ولایات کندز، بدخشان، سرپل و کندهار بوقوع پیوست را به ثبت رسانیده است. دفتر یوناما ۱۳۴ مورد تلفات افراد

^{۱۷۷} مصاحبه یوناما (موقعیت و تاریخ نامبرده نشد).

^{۱۷۸} ملاقات یوناما با ریاست پولیس محلی افغان، مورخ ۱۳ جنوری سال ۲۰۱۶، شهر کابل. برنامه پولیس محلی افغان در ولایات بامیان، دایکندی، خوست، نیمروز، پنجشیر و سمنگان موجود نیست.

ملکی (۳۵ کشته و ۹۹ جراحت) را از ۶۳ حادثه که پولیس محلی در آن دخیل بوده را به ثبت رسانیده که در مقایسه با سال ۲۰۱۴ نه (۹) درصد کاهش را نشان میدهد.

عمده ترین تخطی های که به پولیس محلی نسبت داده شده است عبارتند از لت و کوب شدید، تخریب اموال، سرقت، تهدیدات، ارباب و آزار اذیت. موارد قتل های هدفمند با بازداشت غیرقانونی افراد ملکی به دست این پولیس نیز از سوی یوناما به ثبت رسید. طی سال ۲۰۱۵، یوناما به ثبت تلفات افراد ملکی که در جریان درگیری های زمینی به پولیس محلی نسبت یافته اند نیز ادامه داد.

در حالیکه کاهش در رقم تلفات افراد ملکی که به پولیس محلی نسبت داده می شود شاید قسمی در نتیجه حساسه قراردادن اینها از سوی دولت باشد،^{۱۷۹} کاهش در تعداد شان در میدان های نبرد نیز میتواند دلیل دیگری برای کاهش تلفات افراد ملکی باشد. ریاست پولیس محلی افغان طی یک نشست با یوناما در دسامبر سال ۲۰۱۵، اظهار داشت که پولیس محلی افغان ماهانه نزدیک به ۵۰۰ عضو خود را در نتیجه تلفات، جراحت یا فرار از دست میدهد.^{۱۸۰} مثلاً، این ریاست گزارش داد که از جمله ۳۲۵ عضو در تشکیل در ولسوالی شیندند ولایت هرات تنها ۳۶ عضو آن به ساحه اعزام شدند.^{۱۸۱}

نمونه هایی از تلفات افراد ملکی که به پولیس محلی افغان نسبت داده شدند:

- به تاریخ ۵ اگست، یک فرمانده پولیس محلی افغان یکجا با چهار تن دیگر از افراد پولیس محلی، دو فرد ملکی را در هنگام مسافرت در یک موتر در ولسوالی علی آباد ولایت کندز متوقف نمودند. یکی از آنها را به یک درخت بسته نمودند و هر دوی آنها را به اتهام جاسوسی برای طالبان مورد لت و کوب قرار دادند. همچنان یک موتر دیگر را که بطرف مقابل آن در حرکت بود متوقف، سه فرد ملکی را به زور پایین نمودند و به لت و کوب آنها پرداختند. یک کارمند دولتی مربوط به ولسوالی که از راه میگذشت سعی نمود تا مداخله نماید که موفق نشد. سپس، مقامات ولایتی شکایت نمودند که این افراد باید مورد بازپرس قرار بگیرند که آنها خود از طریق تلفون از سوی فرمانده پولیس محلی مورد تهدید قرار گرفتند. مقامات هم در زمینه هیچ اقدامی انجام داده نتوانستند.

^{۱۷۹} در جریان یک نشست با ریاست عمومی امور پولیس به تاریخ ۱۲ جنوری سال ۲۰۱۶ در کابل، رئیس این اداره به یوناما خبر داد که این ریاست ۱۴۸ عضو پولیس محلی را به دفتر لوی سارنوالی معرفی نموده، و نزدیک به یک سوم متهمین را دستگیر نموده است. طبق اظهارات این مقام، در مورد بقیه افراد یا اطلاع در دست نیست یا این افراد تحت حمایت زورمندان با معافیت فعالیت مینمایند.

^{۱۸۰} ملاقات یوناما با ریاست پولیس محلی افغان، مورخ ۷ دسامبر سال ۲۰۱۵، شهر کابل.

^{۱۸۱} پانوش فوق.

- به تاریخ ۱۸ اگست، پولیس محلی افغان یک هاوان را در پاسخ به حمله عناصر ضد دولت در ولسوالی پل علم ولایت لوگر شلیک نمودند که بر یک منزل مسکونی اصابت نمود و در نتیجه سه طفل کشته و سه تن دیگر، به شمول یک زن و دختر زخم برداشتند.

نظارت و حسابدگی پولیس محلی افغان

ریاست پولیس محلی ارگان اصلی نظارت بر برنامه پولیس محلی می باشد. طی سال ۲۰۱۵، یوناما اتهامات کتبی علیه اعضای پولیس محلی را بطور منظم با این ریاست شریک ساخته و از اقدامات تعقیبی ریاست متذکره و مقامات وزارت امور داخله در این راستا نظارت به عمل آورد.

ریاست پولیس محلی افغان که گام های محکمی را به منظور ترویج حسابدگی پولیس محلی برداشته بود پس از تغییراتی که در سال ۲۰۱۵^{۱۸۲} در تشکیل این ریاست بوجود آمد از صلاحیت هایش کاسته شد. رهبری این ریاست از ریاست عمومی که بدوش یک تورن جنرال بود و طبق گزارش ها مستقیماً تحت چتر معین وزارت امور داخله قرار داشت حالا به یک برید جنرال سپرده شده که تحت چتر ریاست عمومی امور پولیس قرار دارد. در حال حاضر، رئیس پولیس محلی افغان از لحاظ رتبه و صلاحیت همانند قوماندان های امنیه می باشد و بنابر گزارش ها حالا نمی تواند به قوماندان های امنیه در ولایات جهت بازداشت و تحقیق اعضای پولیس محلی اوامر مرعی الاجرا صادر نماید.^{۱۸۳}

تغییرات در ساختار باعث لغو تشکیلات واحد نظارت و تحقیق در ریاست پولیس محلی گردید، با آنهم یک تشکیل تازه که واحد نظارت و تحقیق را در خود دارد بنابر گزارش ها تا حال از سوی وزارت امور داخله به تصویب نرسیده است.^{۱۸۴} در حالیکه دفتر یوناما روند اصلاحات در ساختار ریاست پولیس محلی وزارت داخله را درک مینماید، چنین یک روند اصلاحات باید باعث حفظ و تقویت حسابدگی و قوماندانده و کنترل گردد.

بنابر گزارش ها در حالیکه حکم ماه جون سال ۲۰۱۵ رئیس جمهور غنی مبنی بر بررسی برنامه پولیس محلی افغان باعث شناسایی ۲۲۰۰ پولیس محلی که تحت کنترل زورمندان فعالیت مینمودند گردید،^{۱۸۵} یوناما مشاهده نمود که این حکم نه منجر به اقدامات بیشتر جهت ترویج حسابدگی در پولیس محلی گردیده و نه این پولیس را در تشکیلات نیروهای امنیتی افغان تنظیم نموده است. دفتر یوناما درک میکند که در این

^{۱۸۲} به صفحات ۷۱ الی ۷۲ گزارش نیمه اول سال ۲۰۱۵ یوناما پیرامون حفاظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه مراجعه شود.

^{۱۸۳} ملاقات یوناما با ریاست عمومی پولیس محلی افغان، مورخ ۱۷ دسامبر سال ۲۰۱۵، شهر کابل.

^{۱۸۴} ملاقات یوناما با ریاست عمومی امور پولیس، مورخ ۱۲ جنوری سال ۲۰۱۶، کابل.

^{۱۸۵} پانوش فوق، پاورقی ۱۴۴، صفحات ۷۳ الی ۷۴.

بررسی پیشنهاد گردیده بود که ۶۰۰۰ عضو پولیس محلی باید آموزش های اساسی را فرا بگیرند که انتظار می رود الی مارچ سال ۲۰۱۶ به پایان برسد.^{۱۸۶}

معافیت از مجازات پولیس محلی افغان در ولایت پروان

به تاریخ ۵ جولای، یک گروه پولیس محلی پس از یک حمله مواد انفجاری تعبیه شده در برابر شان در ساحه شورخی بازار ولسوالی سیاه گرد ولایت پروان یک دوکاندار را به قتل رسانیدند و دو فرد ملکی دیگر را شدیداً مورد لٹ و کوب قرار دادند. به تاریخ ۶ جولای، مردم محل تظاهراتی را براه انداختند و از دولت خواستند تا یک کمیسیون حقیقت یاب را جهت بررسی این رویداد ایجاد نماید. در جریان تظاهرات، پولیس محلی افغان که مسئولیت تامین امنیت را دارند بالای جمعیت شلیک کردند که در نتیجه یک فرد ملکی کشته و شش تن دیگر زخم برداشتند. پولیس محلی که در هر دو قضیه دخیل بودند تحت فرماندهی یک فرمانده پولیس محلی قرار داشتند.

در پی تظاهرات، دولت یک هیئت حقیقت یاب را با اشتراک نمایندگان از دفتر والی، ریاست معارف، شورای ولایتی، ریاست عمومی امنیت ملی و پولیس محلی افغان ایجاد نمود که با بزرگان محل ملاقات نمودند و از ساحه دیدن نمودند. با آنکه هیئت گزارش خود را نشر ننمودند، بنابر گزارش های منابع یوناما، نتیجه گیری هیئت این بود که تلفات افراد ملکی در جریان درگیری زمینی میان طالبان و پولیس محلی افغان پس از حمله مواد انفجاری تعبیه شده به عمل آمده، و ادعاها در برابر پولیس محلی را تبلیغات علیه این پولیس عنوان نمودند. هیئت مذکور در رابطه با کشته و زخمی شدن افراد در جریان تظاهرات اظهار نظر نکردند.

در ماه نومبر سال ۲۰۱۵، وزارت داخله فرمانده پولیس محلی را برطرف نمود و نام او را از تشکیل و لست حقوق پولیس محلی حذف نمود. هرچند، الی تحریر این گزارش طبق گزارشات منابع یوناما این فرد هنوز هم به عنوان فرمانده پولیس محلی ایفای وظیفه مینماید و از پولیس محلی ولایت حمایت مالی دریافت مینماید.

این حادثات بر لزوم تداوم نظارت و حسابدگی برای پولیس محلی، به شمول نیاز انحلال شبکه های غیر رسمی که اعضای پولیس محلی را در برابر حسابدگی پوشش مینمایند، تاکید مینماید. دفتر یوناما از دولت میخواهد تا تحقیقات جامع، مستقل، بیطرف و به موقع را در ارتباط با این حادثات انجام دهد و عاملین آن را مسئول بشمارند.

^{۱۸۶} پانوشت فوق.

ایجاد پالیسی ملی برای کاهش تلفات افراد ملکی

یوناما در گزارش نیمه اول سال ۲۰۱۵ این دفتر پیرامون حفاظت از افراد ملکی در درگیری های مسلحانه به دولت افغانستان پیشنهاد نمود تا یک پالیسی ملی در رابطه به کاهش تلفات افراد ملکی ایجاد کند که تمامی وزارتخانه ها، ریاست ها و نیروهای مسلح را متعهد گرداند و جامعه بین المللی، به ویژه مأموریت حمایت قاطع، دولت را در این راستا کمک کند. یوناما همچنان پیشنهاد نمود که این پالیسی ملی از سوی یک گروه کاری بین الوزارتی تهیه شود، در مطابقت با قوانین افغانستان باشد و با یک پلان عملی با اهداف قابل سنجش و قوی عملی گردد.

دولت در پی یک نشت شورای امنیت ملی به تاریخ ۲۶ اگست سال ۲۰۱۵ تعهد نمود تا چنین یک طرح را انکشاف و عملی نماید و رئیس جمهور به شورای امنیت ملی هدایت داد تا "طرحی را پیرامون کاهش تلفات افراد ملکی و راه اندازی کمپاین برای بالابردن آگاهی عامه در پیوند با حفاظت از افراد ملکی" آماده نماید.^{۱۸۷}

دفتر شورای امنیت ملی از تصمیم دولت مبنی بر نهایی سازی استراتژی ملی الی فبروری سال ۲۰۱۶ خبر داد.^{۱۸۸}

یوناما یک بار دیگر از دولت میخواهد تصویب و عملی نمودن این پالیسی و برنامه عملیاتی آن را در اولویت کاری خود قرار دهد، و از جامعه بین المللی میخواهد تا برای توانمند سازی این روند حمایت کافی فراهم نمایند. یافته های شامل در گزارش موجود نیاز دولت برای تشدید تلاش ها را در جهت کاهش تلفات افراد ملکی تقویت می کند. یوناما آماده است تا در این راستا کمک های تخریکی خود را فراهم نماید.

همزمان با این، وزارت دفاع ملی، پالیسی وزارت خود در ارتباط با کاهش تلفات افراد ملکی را انکشاف داد و این پالیسی در حال حاضر نیاز به امضاء سرپرست وزارت دفاع دارد.^{۱۸۹}

^{۱۸۷} به صفحه انترنتی ذیل مراجعه شود: <http://president.gov.af/en/news/51701>.

^{۱۸۸} ملاقات یوناما با دفتر شورای امنیت ملی، مورخ ۱۱ جنوری ۲۰۱۶، کابل. نخستین نشست گروپ کاری تلفات افراد ملکی با دفتر شورای امنیت ملی (ONSC) به تاریخ ۶ سپتمبر سال ۲۰۱۵ برگزار گردید. در جریان این نشست، دفتر شورای امنیت ملی گزارش داد که شورای امنیت ملی مسوده نخست را که تحت بررسی وزارت ها قرار داشت، به پایان رسانده است. دفتر شورای امنیت ملی پلان نمود تا یک نشست مشورتی را به تاریخ فبروری سال ۲۰۱۶ قبل از تصویب نهایی پالیسی ملی با همتایان خارجی برگزار نماید. یوناما در جنوری ۲۰۱۶ نظریات خود را در ارتباط با مسوده پالیسی ارائه نمود.

انتقال مورد جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی به دولت افغانستان

همزمان با انتقال مسئولیت های امنیتی به نیروهای امنیتی افغان مورد جلوگیری و کاهش از تلفات افراد ملکی (CAMB)^{۱۹۰} نیز از ناتو به دولت افغانستان واگذار گردید که نشست افتتاحیه آن به تاریخ ۲۶ جنوری سال ۲۰۱۶ برگزار می گردد.^{۱۹۱}

این مورد که دولت افغانستان رهبری آن را به عهده دارد هر سه ماه جلسه خواهد داشت و ریاست آن را معاون مشاور امنیت ملی به عهده دارد و نمایندگان وزارت های دفاع، داخله و ریاست امنیت ملی و ریاست عمومی اداره مستقل ارگان های محل عضویت آن را دارند. اعضای این مورد عنقریب طی فرمانی از سوی ریاست جمهوری نهایی خواهد گردید، که بنابر گزارش ها یک نهاد اختصاصی را به هدف بررسی سیستماتیک ادعاهای تلفات افراد ملکی ایجاد خواهد کرد^{۱۹۲}، پیشنهادی که مدت ها قبل از سوی یوناما مطرح گردیده بود.^{۱۹۳} یوناما از این انکشاف استقبال مینماید و دولت را تشویق میکند تا اطمینان حاصل کند که مورد یاد شده به مثابه یک ابزار جهت کاهش رقم تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت مورد استفاده قرار می گیرد.

^{۱۸۹} ملاقات با مشاورین مأموریت حمایت قاطع ناتو، مورخ ۲۹ نومبر سال ۲۰۱۵. مشاورین مأموریت حمایت قاطع ناتو به یوناما اطلاع داد که وزارت دفاع پالیسی داخلی خود را به تاریخ ۲۲ اکتوبر نهایی نمود، اما الی تحریر این گزارش پالیسی یاد شده تا حال از سوی سرپرست وزارت دفاع به امضاء نرسیده است.

^{۱۹۰} به صفحات ۳۷ الی ۳۹ گزارش سال ۲۰۱۲ یوناما/کمیساریای عالی ملل متحد در امور حقوق بشر در ارتباط با حفاظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه، و صفحه ۳۷ گزارش نیمه اول سال ۲۰۱۲ یوناما/کمیساریای عالی ملل متحد در امور حقوق بشر پیرامون حفاظت از افراد ملکی در گیری های مسلحانه مراجعه شود که در صفحه انترنتی ذیل قابل دسترس می باشد: <http://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

^{۱۹۱} یوناما به تاریخ ۲۶ جنوری سال ۲۰۱۶ در نشست افتتاحیه به مثابه ناظر اشتراک ورزید.

^{۱۹۲} ملاقات یوناما دفتر شورای امنیت ملی، مورخ ۱۱ جنوری سال ۲۰۱۶، کابل. دفتر شورای امنیت ملی گزارش داد که نشست نخست مورد جلوگیری و کاهش از تلفات افراد ملکی که رهبری آن بدوش افغان ها است در اخیر جنوری سال ۲۰۱۶ در پی توشیح فرمان رئیس جمهور که لایحه وظایف این مورد را بوجود میآورد، برگزار خواهد گردید.

^{۱۹۳} به صفحات ۳۷ الی ۳۹ گزارش سال ۲۰۱۲ یوناما/اوپچار در ارتباط با حفاظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه، مراجعه شود.

۵. چارچوب حقوقی

چارچوب حقوقی که برای این گزارش استفاده گردیده است شامل قانون حقوق بشر بین المللی، حقوق بشر دوستانه بین المللی، حقوق جزای بین الملل و قطعنامه های نافذ شورای امنیت سازمان ملل متحد در مورد افغانستان، می گردد^{۱۹۴}. تمام اسناد فوق الذکر مکلفیت محافظت افراد ملکی در جریان درگیری ها در افغانستان را الزامی می سازد که این مکلفیت ها در بخش بعدی تشریح می گردند.

مسئولیت های حقوقی طرف های درگیر در جنگ مسلحانه

یوناما بر این نظر است که جنگ افغانستان یک نبرد داخلی بوده که در آن دولت افغانستان و نیروهای امنیتی آن (نیروهای امنیتی ملی افغان تحت حمایت نیروهای نظامی بین المللی که در این گزارش و در داخل افغانستان از آن به عنوان "نیروهای طرفدار حکومت" یاد می شود) علیه گروه های مسلح غیر دولتی (که در این گزارش و در داخل افغانستان از آن به عنوان "عناصر ضد دولت" یاد می شود) مصروف جنگ می باشند. برای تعریف نیروهای طرفدار حکومت و عناصر ضد دولت به بخش اصطلاحات مراجعه شود.

تمام طرف های دخیل در جنگ های مسلحانه (نیروهای نظامی افغان، نیروهای نظامی بین المللی و گروه های مسلح غیر دولتی) به اساس قانون بین المللی مکلف به محافظت افراد ملکی می باشند.

شورای امنیت در قطعنامه شماره ۱۳۲۵ (سال ۲۰۰۰) تذکر داده که تمامی کشور ها مکلف هستند تا نورم های بین المللی حقوق بشری و انسانی مربوط به زنان و دختران را رعایت و اقدامات ویژه را به منظور حفاظت آنها در برابر خشونت های جنسیتی در جریان درگیری های مسلحانه روی دست گیرند^{۱۹۵}.

(i) مکلفیت ها بر اساس حقوق بشر دوستانه بین المللی

افغانستان عضو کنوانسیونهای چهارگانه ۱۹۴۹ ژنیو و عضو پروتوکول الحاقی دوم ۱۹۷۷^{۱۹۶} می باشد که در آن به حفاظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه داخلی پرداخته شده است. این پروتوکول حمله علیه افراد ملکی و بر اهدافی که موجودیتش برای نجات جمعیت غیرنظامی ضروری است را منع قرار می دهد.

^{۱۹۴}. قطعنامه شماره ۲۲۱۰ سال ۲۰۱۵ شورای امنیت ملل متحد مسئولیت های تمام طرفهای درگیر در افغانستان را جهت رعایت حقوق بین المللی "به شمول حقوق بشری و حقوق بشردوستانه بین المللی" برجسته ساخته و نیز از طرفهای درگیر می خواهد که اقدامات مناسبی را روی دست گیرد تا از محافظت افراد ملکی اطمینان حاصل گردد.

^{۱۹۵} S/RES/1325 سال ۲۰۰۰؛ همچنان به S/RES/1820 سال ۲۰۰۸، S/RES/1888 سال ۲۰۰۹، S/RES/1889 سال ۲۰۰۹، و S/RES/1960 سال ۲۰۱۰ مراجعه شود.

^{۱۹۶} افغانستان، پروتوکول الحاقی دوم ۱۹۷۷ را به تاریخ ۱۰ نومبر ۲۰۰۹ تصویب نمود که پروتوکول مذکور به تاریخ ۲۴ دسمبر ۲۰۰۹ نافذ گردید.

ماده ۳ مشترک در کنوانسیونهای چهارگانه ۱۹۴۹ ژنیو، حداقل معیارهایی را مشخص می سازد که طرف های درگیر به شمول دولت و طرفهای غیر دولتی باید آن ها را رعایت کنند. ماده ۳ مشترک، قتل،^{۱۹۷} خشونت، قتل های فرا قضائی، تعذیب، قطع اعضاء و سایر انواع خشونت^{۱۹۸} را در هر زمان و مکان صراحتاً ممنوع قرار می دهد.

محتویات کنوانسیون های چهارگانه ۱۹۴۹ و سایر قواعد متعدد مشابه به آن در پروتوکول های الحاقی، بخشی از حقوق عرفی بین المللی را تشکیل می دهد.^{۱۹۹} مرتبط ترین اصولی که بر اعمال طرفین درگیر در جنگ داخلی افغانستان قابل اعمال می باشد، به شرح ذیل می باشند:

- اصل تشخیص یا تفکیک: جمعیت غیر نظامی و همچنین افراد ملکی نباید مورد حمله قرار گیرند.^{۲۰۰}
- اصل تناسب: "حمله ای که طی آن احتمال تلفات غیر عمدی افراد ملکی، جراحت به غیرنظامیان، صدمه به اهداف ملکی و یا ترکیبی از آنها وجود داشته باشد، که این خسارات از دست آورد محسوس و مستقیمی که از بُعد نظامی به دست می آید، فراتر باشد، منع گردیده است".^{۲۰۱}

۱۹۷. در مورد جرم جنگی قتل، طوریکه در اساسنامه روم در مورد محکمه جنائی بین المللی، تعریف گردیده است، یوناما اصطلاح "قتل عمدی افراد ملکی" را طوری استفاده می نماید که اصطلاح متذکره شامل قتل های هدفمند شود تا عملی را توصیف کند که به حد جرایم جنگی ناشی از قتل میرسد و طوریکه از جنایت ناشی از قتل توسط افراد خصوصی خارج از حیطه منازعات مسلحانه، متمایز گردد. اصطلاحاتی چون "قتل های هدفمند"، "قتل های فرا قضائی" و "قتل عمدی" بعضی موقع به این خاطر استفاده می گردد که قتل عمدی افراد ملکی توسط طرفهای جنگ مسلحانه در حیطه منازعات مسلحانه داخلی در افغانستان، را توضیح دهد. قتل هدفمند محدود به افراد ملکی نیست، بلکه یک نیروی رزمنده نیز می تواند هدف یک قتل هدفمند قرار گیرد.

۱۹۸. ماده ۳ مشترک در کنوانسیون چهارگانه ۱۲ اگست ۱۹۴۹ بر جنگی که خصیصه بین المللی ندارد، قابل اعمال می باشد. در صورت بروز جنگ مسلحانه داخلی در قلمروی یکی از دولت های عضو کنوانسیون، هر یک از طرف های درگیر باید بر اعمال حداقل معیارهای ذیل ملزم باشد: (۱) اشخاصی که به شکل فعال در جنگ سهم نمی گیرند، بشمول اعضای نیروهای مسلحی که سلاح های شان را به زمین گذاشته اند و کسانی که بخاطری مریضی، جراحت، توقیف شدن یا سایر عوامل، غیر نظامی تلقی می گردند؛ باید با آنها در تمام حالات برخورد انسانی صورت بگیرد، بدون اینکه تمایزی از لحاظ نژاد، زنگ، مذهب، دین، جنس، تولد یا سرمایه یا سایر معیارهای مشابه، قایل گردد. بدین لحاظ رفتارهای ذیل باید همیشه و در هر زمان و مکانی بخاطر احترام به افراد فوق الذکر، ممنوع تلقی گردد: الف) خشونت علیه حیات و تمامیت افراد، و بطور مشخص تمام انواع قتل ها، قطع عضو، رفتار ظالمانه و شکنجه؛ ب) گروگان گیری؛ ج) تخطی علیه کرامت انسانی، و بطور مشخص تحقیر و توهین کردن؛ د) تعیین مجازات و اجرای اعدام بدون اینکه جزای مربوطه توسط یک محکمه منظم مبتنی بر قانون اعلان شده باشد و نیز اعدام هایی که بدون در نظر داشت فرایند محاکماتی، و نیز بدون فراهم نمودن تضمینات قضائی که آن تضمینات بطور عموم حیاتی تلقی می گردد، صورت گرفته باشد.

^{۱۹۹}. به کمیته بین المللی صلیب سرخ، حقوق عرفی بشر دوستانه بین المللی، نویسندگان، جان ماری هینکارتز و لوئیس دوسوالد بک (CU P/ICRC, Cambridge 2005) مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ، مراجعه گردد.

^{۲۰۰}. پروتوکول الحاقی ۲، بند (۲) ماده ۱۳؛

• اصل احتیاط در حمله: "... غیرنظامیان در برابر هر گونه خطر ناشی از عملیات های نظامی باید از مصئونیت همه جانبه برخوردار باشند".^{۲۰۲} حین اجرای عملیات نظامی، "باید توجه متداوم مبذول گردد تا جمعیت غیر نظامی و افراد و اهداف ملکی تفکیک شوند" و از هر گونه احتیاط ممکن کار گرفته شود تا از "هر نوع تلفات غیر عمدی بر افراد ملکی، جراحت به آنها و صدمه به اهداف غیر نظامی جلوگیری شده و یا به حداقل رسانده شود".^{۲۰۳}

همه کشورهایی که در تشکیل نیروهای نظامی بین المللی در افغانستان فعالیت دارند، عضو کنوانسیونهای چهارگانه ۱۹۴۹ ژنیو می باشند. هرچند تمام کشور های کمک کننده نظامی، عضو پروتوکول الحاقی دوم ۱۹۷۷ نیستند، ولی تمام این نیروها به آن قواعد حقوقی مربوطه که بخشی از حقوق عرفی بین المللی را تشکیل می دهد، مقید می باشند.

(ii) مکلفیت ها به اساس قواعد بین المللی حقوق بشر

قواعد بین المللی حقوق بشر هم در زمان جنگ و هم در زمان صلح قابل اعمال می باشد. قواعد بین المللی حقوق بشر همراه با حقوق بشر دوستانه بین المللی به شکل متمم و مکمل هم دیگر یکجا تطبیق می گردند.

افغانستان عضو تعداد زیادی از معاهدات بین المللی حقوق بشر^{۲۰۴}، به شمول کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی و مدنی می باشد که این کنوانسیون دولت افغانستان را ملزم می سازد تا حقوق بشری تمام شهروندان را در داخل سرحدات یا حوزه صلاحیت شان تأمین نموده و از آن محافظت نماید.

هر چند طرف های غیر دولتی در افغانستان به شمول گروه های مسلح غیر دولتی نمی توانند به صورت رسمی طرف معاهدات بین المللی حقوق بشر قرار گیرند، اما طرف های غیر دولتی مانند طالبان که به شکل

^{۲۰۱} کمیته بین المللی صلیب سرخ، جلد اول حقوق بشردوستانه بین المللی، نویسندگان، جان ماری هینکارتز و لویس دوسوالد بک (CU P/ICRC, Cambridge 2005) مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ؛

^{۲۰۲} پروتوکول الحاقی ۲، بند (۱) ماده ۱۳؛

^{۲۰۳} قواعد ۱۵ الی ۲۱ مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد قانون عرفی بشردوستانه حقوق بشری (سال ۲۰۰۵)؛

^{۲۰۴} افغانستان عضو کنوانسیون ها و معاهدات ذیل می باشد: میثاق بین المللی حقوق سیاسی و مدنی، مصوب ۲۴ اپریل ۱۹۸۳. میثاق بین المللی حقوق فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، مصوب ۲۴ اپریل ۱۹۸۳. میثاق بین المللی محوی هرگونه تبعیض نژادی مصوب ۵ اگست ۱۹۸۳. کنوانسیون منع هر گونه خشونت علیه زنان، مصوب ۵ مارچ ۱۹۸۳. کنوانسیون منع شکنجه و انواع رفتار ظالمانه، برخورد یا مجازات تحقیر آمیز یا غیر انسانی، مصوب ۲۶ جون ۱۹۸۷. کنوانسیون حقوق کودکان مصوب ۲۷ اپریل ۱۹۹۴. پروتوکول اختیاری کنوانسیون حقوق کودک در مورد فروش، هرزه گری و هرزه نگاری کودکان، مصوب ۱۹ اکتوبر ۲۰۰۲. و همچنین پروتوکول اختیاری بر کنوانسیون حقوق کودک در مورد مشارکت کودک در درگیری های نظامی مصوب ۲۴ سپتمبر ۲۰۰۳، و کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت که تاریخ ۱۰ سپتمبر سال ۲۰۱۲ به تصویب رسید. منبع:

http://www.aihrc.org.af/English/Eng_pages/X_pages/conventions_af_z_party.html.

غیر رسمی بر بعضی ساحات کنترل دارند، به طور روزافزونی ملزم به تعهدات بین المللی حقوق بشر پنداشته می شوند.^{۲۰۵}

بر اساس قواعد بین المللی حقوق بشر، دولت ها مکلف اند تا استفاده از قوه های کشنده توسط نیرو های شان به ویژه آنانی که مجری قانون هستند، را مورد بررسی قرار دهند.^{۲۰۶} این مکلفیت توأم با مسؤولیتی که از عدم انجام آن ناشی می شود، از حق حیات سرچشمه گرفته است.^{۲۰۷} به منظور حصول اطمینان از موثریت تحقیق که از جانب دولت صورت می گیرد، این تحقیق باید تا حد امکان بدون تاخیر صورت گرفته و نیز جامع، بی طرفانه و مستقل^{۲۰۸} بوده و عامه مردم قابلیت ارزیابی آن را داشته باشند.^{۲۰۹} مسؤولیت دولت در قبال تحقیق این گونه قضایا، در برگیرنده تمام اشکال تنفیذ قانون به شمول قضایایی که در جریان منازعات مسلحانه به میان می آید، می باشد.^{۲۱۰}

^{۲۰۵} به گزارش هیئت کارشناسان سرمنشی عمومی ملل متحد در بخش پاسخ دهی در سریلانکا، مورخ ۳۱ مارچ ۲۰۱۱، پاراگراف ۱۸۸ مراجعه کنید. همچنین به گزارش کمیسیون بین المللی بازرسی سرمنشی عمومی ملل متحد در مورد تحقیق بر تمام تخلفات از مقررات حقوق بشر دوستانه بین المللی در جمهوری عربی لیبیا تحت عنوان A/HRC/17/44 مورخ ۱ جون ۲۰۱۱، و گزارش کمیسیون بین المللی تحقیق از وضعیت حقوق بشر در جمهوری عربی سوریه A/HRC/19/69 پاراگراف ۱۰۶، ماموریت ملل متحد در جمهوری سودان جنوبی (UNMISS)، درگیری در سودان جنوبی: گزارش حقوق بشر، مورخ ۸ می سال ۲۰۱۴، پاراگراف ۱۸.

^{۲۰۶} به پاراگراف ۹، ۱۰ و ۱۷ اصول ملل متحد در مورد تحقیق قتل های خود سرانه و غیر قانونی و جلوگیری مؤثر از آن که به تاریخ ۲۴ ماه می سال ۱۹۸۹ توسط قطع نامه شورای اجتماعی و اقتصادی (۱۹۸۹/۶۵) به تصویب رسید، مراجعه گردد. هم چنان به قطعنامه های شورای امنیت ملل متحد و مجمع عمومی ملل متحد در مورد درگیری های مسلحانه داخلی مراجعه شود که طی آن از تمام کشور های عضو خواسته شده تا قانون بین المللی حقوق بشر را رعایت نمایند.

^{۲۰۷} به توضیحات عمومی کمیته حقوق بشر ملل متحد در ذیل مراجعه نمایید: UNHRC, General Comment No. 31 (2004), § 15; UNHRC, General Comment No. 6 (1982), § 4; ECtHR, *McCann case*, § 169; ECtHR, *Kaya case*, § 86; ECtHR, *Ergi v. Turkey*, Application No. 23818/94, Judgment of 28 July 1998, §§ 82, 86; ECtHR, *Isayeva v. Russia*, Application No. 57950/00, Judgment of 24 February 2005, §§ 208-9, 224-5; IACiHR, *Abella (La Tablada) case*, § 244; IACiHR, *Alejandro case*, § 47; ACiHPR, *Civil Liberties case*, § 22.

^{۲۰۸} رجوع شود به: IACiHR, *Abella (La Tablada) case* # 412; ECtHR, *ozkan case* # 184; ECtHR, *orhan v. Turkey*, Application No. 25656/94, judgement of 18 June 2002, # 335; ECtHR, *Isayeva et al. case* # 210-11; ECtHR, *McCann case*.

^{۲۰۹} رجوع شود به: C. ECtHR, *Hugh Jordan v. the United Kingdom*, Application No. 24746/94, Judgment of 4 May 2001, # 109; ECtHR, *Ozkan case*, # 187; ECtHR, *Isayeva et al. case* # 213; ECtHR, *Isayeva case* # 214.

همچنان به اصول و رهنمود های اساسی در مورد حق جبران خساره و برگشت مجدد به قربانیان نقض قانون بین المللی حقوق بشر و نقش جدی حقوق بشر دوستانه در وب سایب ذیل مراجعه شود:

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/RemedyAndReparation.aspx>

^{۲۱۰} رجوع شود به: C. Droege, "Distinguishing Law Enforcement from Conduct of Hostilities" P57-63 Expert Meeting "Incapacitating Chemical Agents" Law Enforcement, Human Rights Law and Policy Perspectives Montreux, Switzerland 24 To 26 April 2012 Available at <http://www.icrc.org/eng/assets/files/publications/icrc-002-4121.pdf>; Nils Melzer, "Conceptual Distinction and Overlaps between Law Enforcement and the Conduct of Hostilities," in *The Handbook of the International Law of Military Operations* (Oxford:

(iii) مکلفیت ها بر اساس حقوق جزای بین المللی

افغانستان در برابر تحقیق و پیگیری جرایم بین المللی یعنی جرایم جنگی، جرایم علیه بشریت و کشتار جمعی در حوزه قضایی محاکم خود مسؤولیت اولیه دارد. از آنجائی که افغانستان در سال ۲۰۰۳ میلادی اساسنامه روم در مورد محکمه جزایی بین المللی را امضا نموده و عضو آن شد، در صورتی که افغانستان نمی تواند و یا نمی خواهد صلاحیت های خویش را اعمال کند، محکمه جزایی بین المللی با توجه به صلاحیتش می تواند به قضیه ای که در افغانستان صورت گرفته، رسیدگی نماید.

کشورهایی که نیروهای نظامی شان در تشکیل نیروهای نظامی بین المللی طرف درگیری در افغانستان هستند، نیز مسؤولیت دارند تا جرایم بین المللی ادعا شده را که ممکن توسط اتباع شان در افغانستان صورت گرفته باشد، تحقیق و مورد پیگیری قرار دهند.^{۲۱۱}

کشور های عضو مسؤولیت دارند تا نقض فقره های (i) و (e) بند (۲) ماده ۸ اساسنامه روم در مورد محکمه جزایی بین المللی را تحقیق و مورد تعقیب عدلی قرار دهند زیرا در فقره های ماده متذکره چنین تصریح گردیده که: "حملاتی که به شکل عمدی علیه جمعیت غیر نظامی صورت می گیرد و یا اگر این گونه حملات علیه افراد ملکی که مستقیماً در درگیری ها دخیل نیستند، صورت گیرد"، در جنگ داخلی جرایم جنگی به شمار می آید.

(iv) تعریف افراد ملکی

در رابطه به درگیری های مسلحانه، یوناما یک بار دیگر اظهار می دارد که افراد ملکی به اساس قوانین بین المللی چنین تعریف شده است: افرادی ملکی کسانی هستند که اعضای نیرو های نظامی/شبه نظامی یا اعضای گروه مسلح سازمان یافته که مستقیماً در درگیری دخیل هستند، نباشند. افراد ملکی زمانی این مصونیت را از دست می دهند که مستقیماً در منازعات و درگیری ها سهیم شوند.^{۲۱۲}

همچنان، افراد خارج از صف محاربه (مجروحین، بیماران، کشتی شکستگان، توقیف شدگان یا جنگجویان تسلیمی) یا کارمندان صحی و مذهبی نیروهای مسلح باید از اینگونه حملات مصون باشند.

Oxford University Press, 2010), pp. 43-44. Nils Milzer, *Human Rights Implications Of The Usage Of Drones And Unmanned Robots In Warfare*, Directorate-General For External Policies Of The Union, Policy Department (2013) Available at <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=92953>

^{۲۱۱} صرف نظر از اینکه دولت ها اساسنامه روم را امضا کرده باشند یا خیر، آنها بر اساس حقوق عرفی مسؤولیت دارند تا نقض جدی حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی را وقتیکه در قلمرو افغانستان فعالیت می کنند، مورد تحقیق قرار دهند. همانطور که بر اساس حقوق جزای بین المللی چنین مسؤولیت دارند.

^{۲۱۲} قاعده شماره ۵، قانون عرفی بین المللی بشردوستانه که در وب سایت ذیل قابل دسترس بوده و آخرین بار به تاریخ ۸ جولای ۲۰۱۵ به آن مراجعه شده بود:

<https://www.icrc.org/customary-ih/eng/docs/v1-rul-rule6>

قانون بین المللی بشردوستانه طرفین درگیری را ملزم می سازد که حین عملیات های نظامی شان میان افراد ملکی و جنگجویان یا افرادی که در منازعات سهم دارند، تفکیک قایل شوند.

افرادی که مستقیماً در درگیری ها شامل نیستند، باید محافظت شده و نباید مورد هدف قرار گیرند.^{۲۱۳}

این گزارش حملات علیه افرادی را ثبت نموده که فعالیت های روزمره آنها اشتراک مستقیم شان در درگیری ها محسوب نشده و این ها شامل افراد ذیل می گردند: کارمندان و مامورین دولت، معلمین، پرسونل کلینیک های صحی، کارکنان انتخاباتی و سایر افرادی که در عرضه خدمات عامه دخیل هستند، شخصیت های سیاسی، کارمندان دفاتر و موسسات غیر دولتی، همچنان منسوبین ملکی پولیس که مستقیماً در منازعات اشتراک نداشته و در عملیات های مسلحانه دخیل نیستند.

یوناما مشاهده نموده که سایر فعالین و طرف های درگیر در منازعات مسلحانه ی افغانستان این واژه [افراد ملکی] را به نحو خود تعریف نموده اند چنانچه در این گزارش توضیح شده است.^{۲۱۴}

^{۲۱۳} در درگیری های مسلحانه داخلی، گروه های مسلح سازمان یافته نیرو های مسلح غیر دولتی طرف جنگ را تشکیل می دهند و صرف شامل افرادی می شود که وظیفه اصلی شان اشتراک متداوم در درگیری های مسلحانه می باشد. افرادی که به طور متداوم در درگیری های مسلحانه دخیل نیستند، افراد ملکی محسوب می شوند. به نوشته ان. میلز از کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد رهنمود تفسیری در رابطه به اشتراک مستقیم در درگیری های مسلحانه تحت حقوق بشردوستانه بین المللی (کمیته بین المللی صلیب سرخ، ژنیو، ۲۰۰۹) مراجعه شود.

^{۲۱۴} به تعریف "افراد ملکی" که در این گزارش توسط طالبان مورد استفاده قرار گرفته، مراجعه گردد.

۶. اصطلاحات^{۲۱۵}

حمله هوایی: حمله هوایی، مهمات قابل شلیک از طیاره، بشمول حمایت هوایی نزدیک توسط هواپیماهای بال ثابت و حملات جنگی نزدیک توسط بالگردها (هلیکوپترها) را می گویند. و نیز حملاتی را می گویند که با استفاده از وسایط جنگی هوایی بدون سرنشین یا طیاره های بی پیلوت که از راه دور کنترل می شوند، صورت می گیرد.

ABP: پولیس سرحدی افغان

اختطاف: یوناما واژه "اختطاف" را چنین تعریف می کند: رویدادی که یک طرف درگیری مسلحانه فرد/افراد ملکی را به جبر و خلاف میل با خود می برد تا جانب ثالث یا فرد/افراد توقیف شده را مجبور سازد تا به منظور رهائی فرد/افراد دست به انجام عمل زده یا از انجام عملی دست بکشد. در اکثر موارد، اختطاف به منظور قتل فرد/افراد نیز صورت می گیرد. واژه مذکور همچنان شامل عمل جرمی آدم ربائی می شود که توسط یک طرف منازعه یا فردی که در درگیری مسلحانه مستقیماً دخیل است، صورت می گیرد.

ALP: پولیس محلی افغان

ANA: اردوی ملی افغان

ANP: پولیس ملی افغان

ANCOP: پولیس ملی نظم عامه

ANSF: نیروهای امنیتی ملی افغان یک اصطلاح عام بوده که شامل پولیس سرحدی، اردوی ملی، پولیس ملی، نیروهای ویژه افغان و ریاست عمومی امنیت ملی می گردد.

عناصر ضد دولت: این اصطلاح تمام افراد و گروه های مسلح و یا مخالفین مسلحی را که در حال حاضر در درگیری های نظامی علیه دولت افغانستان و یا نیروهای نظامی بین المللی سهم دارند، در بر می گیرد. این اصطلاح، همچنین به کسانی اطلاق می شود که به عنوان "طالبان" یا افراد و گروه های منسجم و مسلح غیر دولتی که به شکل مستقیم در جنگ ها سهم گرفته و با مشخصات یا هویت های مختلف شناخته می شوند، مانند شبکه حقانی، حزب اسلامی، جنبش اسلامی ازبکستان، اتحاد جهاد اسلامی، لشکر طیب و جیش محمد و دیگر گروه های شبه نظامی و گروه های مسلحی که به دنبال اهداف سیاسی، ایدئولوژیک یا اقتصادی می باشند، به شمول گروه های مسلح جنایت کاری که به طور مستقیم در اعمال خصمانه به نمایندگی از یک طرف درگیر فعالیت می نمایند.

^{۲۱۵} تعریفات شامل در این واژه نامه تنها برای اهداف این گزارش ذکر گردیده اند.

گروه مسلح: نیروهای مسلح سازمان یافته غیر دولتی را گویند که در منازعات دخیل می باشند و از نیروهای دولتی متمایز هستند. این گروه ها تحت قوانین افغانستان دارای هیچ مبنای حقوقی نمی باشند. گروه های مسلح شامل تشکیلات نظامی دولتی، اتحادیه های دولتی یا سازمان های بین الحکومتی نمی باشند؛ این گروه ها تحت امر دولتی که در آن این گروه ها فعالیت می نمایند نمی باشند. در بعضی از قضایا، با آنکه گروه های مسلح ممکن حمایت های مستقیم یا غیر مستقیم را از دولت میزبان یا دولت های دیگر دریافت نمایند. این تعریف شامل موارد زیرین بوده و به آن محدود نمی شود: گروه های مخالف شورشی، شبه نظامیان محلی (که اساس ملیتی، قبیله ای یا طور دیگر) دارند، شورشیان، تروریست ها، پارتیزان ها، و نیرو های دفاع ملکی و گروه های شبه نظامی (زمانی که چنین گروه ها بصورت واضح تحت کنترل دولت نباشند). ۲۱۶

یوناما عناصر ضد دولت را در این گزارش منحیث گروه های مسلح غیر دولتی می شناسد اما این گروه ها را به اساس مخالفت مسلحانه شان علیه دولت افغانستان از هم متمایز می داند.

AXO- مواد انفجاری بجا مانده: به مهمات انفجاری گفته می شود که در جریان جنگ های مسلحانه استفاده نگردیده، بجا مانده یا اینکه در انبار، زباله دانی یا آشغال دانی انداخته شده، طوریکه مواد متذکره از تحت کنترل نیروهایی که آنها را بجا گذاشته و رها نموده، خارج باشد. مهمات انفجاری بجا مانده ممکن دارای چاشنی (پتاقی) باشد و یا نباشد، ممکن دارای فیوز فعال یا اینکه آماده انفجار باشد، و یا نباشد یا اینکه طور دیگری برای استفاده آماده شده باشد. (کنوانسیون مربوط به سلاح های مشخص متعارف، پروتوکول ۷).

تلفات افراد ملکی: شامل کشته شدگان و زخمی شدگان افراد ملکی می گردد.

یوناما تلفاتی افراد ملکی برخاسته از خشونت های مبتنی بر درگیری را به ثبت میرساند، به شمول تلفاتی که بطور مستقیم از درگیری ها ناشی میشود و شامل تلفات برخاسته از عملیات های نظامی انجام شده توسط نیروهای دولتی و نیروهای نظامی بین المللی می گردد. مثلاً رویداد های محافظت از نیرو، حملات هوایی، عملیات های تلاشی و دستگیری، مبارزه در مقابل شورشیان یا عملیات های ضد تروریسم را شامل می شود. این گونه تلفات شامل مواردی نیز میگردد که در نتیجه فعالیت های گروه های مسلح غیر دولتی، مانند کشتارهای سازمان یافته (ترور)، تلفات ناشی از مواد منفجره جاسازی شده و یا درگیری های مستقیم با نیروهای طرفدار دولت، صورت می گیرد. همچنان، تلفات ناشی از مواد منفجره باقی مانده از دوران جنگ، مرگ ناشی از بدتر شدن احتمالی اوضاع بهداشتی که در جریان عملیات های نظامی رخ می دهد و یا زمانی که دسترسی به مراقبت های صحی ممنوع گردیده یا موجود نباشد.

^{۲۱۶} مذاکرات بشردوستانه ملل متحد با گروه های مسلح: راهنمایی برای اشخاص ذیدخل، گیرارد مک هاگ و منول بیسلر، دفتر ملل متحد در امور هماهنگی امور بشری (OCHA)، نیویورک، جنوری ۲۰۰۶. به بخش ۲،۳ در مورد مشخصات گروه های مسلح مراجعه شود.

اطفال: بر اساس کنوانسیون حقوق طفل، "طفل" به کسی گفته می شود که زیر سن ۱۸ سال (مشمول بدو تولد تا ختم ۱۷ سال) باشد. اساسنامه روم در مورد محکمه جنایی بین المللی که در سال ۲۰۰۳ از سوی افغانستان نیز به تصویب رسیده، خدمت اجباری یا شامل نمودن اطفال زیر سن ۱۵ سال در نیروهای مسلح دولتی و یا گروه های مسلح غیر دولتی و استفاده از اطفال برای مشارکت فعال در جنگ ها را جنایت جنگی شمرده است. (به جزء (xxvi) فقره (ب) بند (۲) ماده ۸ و جزء (vii) فقره پنجم بند ۲ ماده ۸ مراجعه شود).

افراد ملکی: به موجب مقررات حقوق بشر دوستانه بین المللی، کسانی "افراد ملکی" محسوب می شوند که عضو نیروهای نظامی یا شبه نظامی نبوده و یا عضو گروه های مسلح سازمان یافته یکی از طرف های درگیر نباشند. در صورتی که افراد ملکی بطور مستقیم در درگیری های نظامی شرکت کنند، محافظت خویش را می توانند از دست بدهند.

افراد خارج از صف محاربه: افراد خارج از صف محاربه (مجروحین، بیماران، کشتی شکستگان، توقیف شدگان یا جنگجویان تسلیمی) و کارمندان صحنی یا مذهبی نیروی های نظامی باید مورد هدف قرار نگیرند.

COM-RS: فرمانده مأموریت حمایت قاطع تحت رهبری ناتو و سایر نیرو های امریکائی در افغانستان.

EOF Incidents: حادثات مربوط به افزایش عکس العمل نیروها در مقابل یک پدیده مشکوک است، که تحت عنوان "محافظت از نیرو" نیز یاد شده است: زمانی که افراد در هنگام نزدیک شدن به کاروان های نظامی یا سبقت گرفتن از آن به هشدار افراد نظامی توجه نکنند و یا از دستورالعمل ها سرپیچی نمایند، این حوادث اتفاق می افتد. ۲۱۷

ERW: بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ که به نام مواد منفجر ناشده و مواد انفجاری متروک نیز یاد می گردد.

سلاح های انفجاری: سلاح های انفجاری به گونه واضح در قانون بین المللی تعریف نشده است. سلاح های انفجاری در کل شامل سلاح پوچک دار که حاوی مقادیر زیاد مواد منفجره بوده تاثیرات تخریبی آن اساساً ناشی از موج انفجار و پارچه های سلاح است، می گردد. هاوان، توپ، بم های هواپیما، راکت و موشک و اکثر مواد منفجره تعبیه شده تحت چتر این واژه قرار می گیرد. بعضی از انواع سلاح های انفجاری (مانند خمپاره انداز دستی، موشک انداز قابل حمل ضد تانک، و سیستم های راکت انداز، سیستم های قابل حمل موشک ضد هواپیما، و هاوان های دارای قطر کمتر از ۱۰۰ میلی متر) شامل کتگوری **سلاح سبک** می

^{۲۱۷} مصاحبه یونا با آیساف، ۳۱ جنوری ۲۰۱۴، کابل.

شوند. اکثر سلاح های انفجاری مانند بم های هواپیما، سیستم های راکتی، توپ و هاوان های بزرگ شامل کتگوری **سلاح سنگین** می شوند.^{۲۱۸}

در گیری های زمینی: درگیری های زمینی شامل عملیات زمینی متحرک، حملات راکتی و هاوان، تیر اندازی و درگیری های مسلحانه بین جوانب منازعه می شود. درگیری های زمینی شامل حملات یا عملیات های می شود که سلاح خفیه، سلاح ثقیله و/یا سیستم های اسلحه جات ساحوی، به عنوان مثال هاوان ها و راکت ها انداخت می شوند.

سلاح های سنگین: هر چند واژه "سلاح های سنگین" به پیمانیه زیادی استفاده می شود، تعریف مشخص که مورد موافقت تمام کشور های جهان باشد، وجود ندارد.^{۲۱۹} مثال های عمده سلاح سنگین شامل هاوان های سنگین، سیستم های راکتی و توپخانه می گردد. (به بخش سلاح های انفجاری در فوق مراجعه شود).

مراکز استقرار سلاح های انفجاری: مراکزی می باشد که توسط نیرو های نظامی یا امنیتی به منظور به کار گیری از سیستم سلاح های که مواد منفجره به شمول سلاح های سنگین در آن استفاده می شود، به کار گرفته می شود.

IDP: بیجا شدگان داخلی.

مواد انفجاری تعبیه شده: بمبی که برخلاف روش متعارف نظامی ساخته و یا جاسازی شده باشد. مواد انفجاری تعبیه شده در کل شامل چهار کتگوری می شوند: مواد انفجاری تعبیه شده کنترل از طریق رادیو (راه دور)، مواد انفجاری تعبیه شده که با تماس قربانی فعال می گردد، مواد انفجاری تعبیه شده در بدن انتحاری سایر انواع مواد منفجره تعبیه شده.

مواد منفجره تعبیه شده کنترل از راه دور: که از راه دور و یا با استفاده از امواج رادیویی عمل می نماید و عاملین را قادر می سازد تا وسیله ی قبلاً جابجا شده را در یک زمان دقیقی که یک هدف در ساحه مورد نظر وارد می شود منفلق سازند. ۲۲۰ ماینهای کنترل از راه دور شامل ماین های منفجر شونده توسط استعمال کننده، مانند مواد منفجره تعبیه شده در کنار جاده و یا مواد منفجره که روی حیوانات و یا اشیا از قبیل واسطه های نقلیه، بایسکل ها، موترسایکل ها و مرکب ها تعبیه می شوند. مواد منفجره تعبیه شده نوع مقناطیسی موادی اند که توسط مقناطیس یا سایر مواد جاسازی شده و شامل کتگوری فرعی مواد منفجره

^{۲۱۸} بوری، جی. و بریهم، ام.، "افزایش محافظت افراد ملکی حین استفاده سلاح های انفجاری در ساحات مزدحم ملکی: طرح آجندای پالیسی و تحقیقی"، در بررسی بین المللی صلیب سرخ، جلد ۹۳، شماره ۸۸۳.
^{۲۱۹} سلاح های سنگین در معیار های حقوق بشری بین المللی و قانون بین المللی بشردوستانه ذکر نشده است. مویس، آر. بریهم، ام. و ناش، تی، سلاح های سنگین و محافظت افراد ملکی، ماده ۳۶ (۲۰۱۲).
^{۲۲۰} سروی سلاح های خفیه، مواد انفجاری تعبیه شده، فصل ۱۰ سلاح های جهنمی، صفحه ۲۲۰.

تعبیه شده نوع کنترل از راه دور می شود؛ یوناما این نوع مواد منفجره را به گونه جداگانه ثبت می کنند زیرا نحوه جاسازی آن در افغانستان متفاوت بوده مثلاً در واسطه نقلیه شخص مورد هدف جاسازی می شود.

مواد انفجاری که با تماس قربانی فعال می گردد: مواد انفجاری می باشد که با تماس قربانی یا واسطه نقلیه به پتاقی ویا سویچ آن انفجار می کند؛ این سویچ ویا پتاقی می تواند به شکل فشاری، یا مکانیزم رفع فشار، تلکی، یا وسیله دیگری که سبب انفجار گردد، باشد. ۲۲۱

سایر انواع مواد منفجره تعبیه شده: این کتگوری شامل مواد منفجره تعبیه شده کنترل با سیم و مواد منفجره تعبیه شده ساعتی می شود (از سال ۲۰۰۹ بدین سو یوناما چند واقعه بسیار معدود از این نوع سویچ را به ثبت رسانیده است)، و مواد منفجره تعبیه شده ی که نوعیت سویچ/پتاقی آن تشخیص داده نشد.

مواد منفجره تعبیه شده در بدن شخص انتحاری: یوناما تلفات افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری و حملات پیچیده را جدا از معلومات در باره مواد منفجره تعبیه شده ثبت می کند. این نوع مواد منفجره تعبیه شده عموماً به شکل مواد منفجره تعبیه شده در بدن شخص انتحاری یا مواد منفجره تعبیه شده در بدن انتحاری و واسطه نقلیه می باشند. این ارقام شامل راننده انتحاری در یک واسطه نقلیه مجهز با مواد انفجاری یا مواد منفجره تعبیه شده در بدن شخص انتحاری که آن را حمله کننده به قسم یک واسکت انتحاری یا کمر بند به تن می کند، می شود.

استحصال مواد انفجاری تعبیه شده: بهره برداری از مواد انفجاری تعبیه شده شامل موارد ذیل می گردد: تشخیص، جمع آوری، تولید و توزیع معلومات جمع آوری شده از ساحه حادثه مواد انفجاری تعبیه شده به منظور به دست آوردن اطلاعات قابل استفاده، تقویت طرزالعمل و شیوه مبارزه با مواد انفجاری، کاهش منابع شورشیان و حمایت از تعقیب عدلی می باشد. این بهره برداری شامل حفظ، تشخیص و ترمیم اجزای سازنده مواد انفجاری تعبیه شده برای آزمایش های تخنیکی، قانونی، بیومتریکی و تحلیلی گردیده که توسط نهادهای متخصص و باصلاحیت انجام می پذیرد. بهره برداری از مواد انفجاری تعبیه شده بخش اساسی از اقدامات مؤثر و پایدار مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده می باشد.

حادثات (Incidents): اتفاقی که درگیری های مسلحانه باعث تلفات افراد ملکی شود. تلفات ناشی از اعمال جنایی شامل گزارش یوناما در مورد تلفات افراد ملکی نمی شود.

IHL: قانون بشر دوستانه بین المللی

امام: عالم دین که نماز را امامت می کند

IM Forces: "نیروهای نظامی بین المللی" شامل تمام سربازان خارجی می گردد که بخشی از عملیات های حمایت قاطع که تحت رهبری ناتو قرار دارند (به شمول عملیات های آزادی نگهبان که به تاریخ ۱ جنوری سال ۲۰۱۵ جاگزین عملیات های آزادی پایدار گردید) که تحت فرماندهی حمایت قاطع و فرمانده نیروهای ایالات متحده در افغانستان می باشد. در ضمن، این واژه نیروهای ویژه عملیاتی و دیگر نیروهای استخباراتی و امنیتی خارجی را نیز شامل می گردد.

جراحات: به معنای جراحات جسمی با میزان شدت متفاوت می باشد. میزان شدت جراحات در دیتابیس بخش حقوق بشر یوناما ثبت نمی شود. جراحات، شامل شوک یا صدمه های غیر فیزیکی و روانی و یا نتایجی که از اثر حوادث به بار می آید مانند ضربه روحی، نمی گردد.

ISAF: به نیروهای بین المللی کمک به امنیت در افغانستان اطلاق می شود. آیساف بر اساس فصل ۷ منشور ملل متحد مأموریت تأمین صلح را به عهده دارد. این نیرو ها تحت صلاحیت شورای امنیت ملل متحد اعزام شده است. در اگست ۲۰۰۳، ناتو بر اساس درخواست دولت افغانستان و ملل متحد، فرماندهی آیساف را به عهده گرفت. از نومبر ۲۰۰۸ بدین سو، فرمانده آیساف به عنوان فرمانده نیروهای امریکایی در افغانستان نیز خدمت می کند، در حالیکه سلسله فرماندهی هر دو نیرو جداگانه می باشد. قطعنامه ۲۱۲۰ (۲۰۱۳) شورای امنیت یکبار دیگر بر قطعنامه های قبلی در مورد تمدید مأموریت آیساف به مدت ۱۴ ماه دیگر الی ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۴ تأکید می ورزد. از ۱ جنوری ۲۰۱۵، نیرو های آیساف جای خود را به مأموریت حمایت قاطع سپرد. (به بخش مأموریت حمایت قاطع مراجعه شود).

سلاح سبک: سلاحی که برای استفاده توسط دو یا سه شخص طرح شده باشد هر چند بعضی از سلاح های سبک توسط یک شخص نیز استفاده و انتقال شده می تواند. این نوع اسلحه شامل سلاح های ذیل می گردد: سلاح های ماشیندار سنگین، نارنجک انداز های دستی و سر شانه ای، سلاح های قابل حمل مدافع هوایی، سلاح های قابل حمل ضد تانک، تفنگ های بدون ضربه، موشک انداز های قابل حمل ضد تانک و سیستم های راکتی، سیستم های قابل حمل موشک ضد هوایی، و توپ های دارای قطر کمتر از ۱۰۰ میلی متر.^{۲۲۲}

محرم: شوهر و یا اقارب نزدیک زن (پدر، برادر، کاکا، ماما و یا برادر زاده و خواهر زاده) که ازدواج با آنها طبق احکام شریعت اسلامی منع قرار داده شده است.

MoI: وزارت امور داخله

^{۲۲۲} سند بین المللی به منظور توانمند ساختن دولت در راستای شناسایی و پیگیری به موقع و معتبر سلاح های سبک و خفیه غیر قانونی که سند مذکور به تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۰۵ توسط مجمع عمومی ملل متحد تصویب شد و در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

http://www.un.org/envents/smallarms2006/pdf/international_instrument.pdf

NATO: به سازمان پیمان اتلانتیک شمالی اطلاق می گردد. اعضای ناتو عمده ترین کشور های سهم در آیساف می باشند. به آیساف مراجعه صورت گیرد.

NDS: ریاست عمومی امنیت ملی افغانستان یا استخبارات دولتی افغانستان

NGO: سازمان غیر دولتی

گروه های مسلح طرفدار دولت: واژه "گروه مسلح طرفدار دولت" به نیرو های مسلح، منسجم و غیر دولتی اطلاق می شود که شامل درگیری مسلحانه بوده و از نیرو های دولتی، شورشیان و گروه مجرمین متفاوت باشند. گروه های مسلح طرفدار دولت شامل پولیس محلی افغان که تحت فرمان و کنترل وزارت داخله است، نمی باشد. این گروه های مسلح هیچ بنیاد قانونی تحت قوانین افغانستان ندارند. گروه های مسلح توانائی تدارک اسلحه برای نیرو های خود جهت کسب اهداف سیاسی، ایدیولوژیکی یا سایر مقاصد را دارند؛ این گروه ها جزء ساختار نظامی رسمی دولت، نیرو های ائتلاف یا سازمان های دولتی نبوده و تحت فرماندهی و کنترل دولت که در این گروه در آن کشور فعالیت دارند، نمی باشند. در بسا موارد، گروه های مسلح حمایت های مستقیم/غیر مستقیم را از جانب دولت میزبان یا سایر دول به دست می آورند. این تعریف شامل گروه های ذیل شده ولی محدود به آن ها نمی باشند: خیزش های مردمی،^{۲۲۳} ملیشه های محلی (به اساس قوم، قبیله، و غیره)، و نیرو های دفاع ملکی و گروه های نیمه ملیشه (زمانی که این گروه ها تحت کنترل و فرمانده دولت نباشند).

نیروهای طرفدار دولت: این نیروها تمام نیروهای دولتی و سایر نیروهایی را در بر می گیرد که در عملیات ضد تروریسم در قالب نیروهای نظامی و شبه نظامی فعالیت میکنند و بطور مستقیم یا غیر مستقیم تحت کنترل دولت افغانستان می باشند. این نیروها شامل دسته های اردوی ملی، پولیس ملی، پولیس سرحدی، نیروهای ریاست عمومی امنیت ملی، پولیس محلی و سایر نیروهای محافظتی محلی می گردند، ولی محدود به اینها نیستند.

نیروهای امنیتی افغانستان شامل دسته های ذیل می گردد: اولاً اردوی ملی که تحت چتر وزارت دفاع کار نموده و بطور رسمی در چارچوب نیروهای مسلح افغانستان جا می گیرد. و نیرو های تحت رهبری وزارت امور داخله که عبارت اند از: پولیس محلی که با توجه به وظیفه شان عملاً بخشی از نیروهای مسلح را تشکیل می دهند و از محافظت قانونی مشابه به افراد ملکی بر خوردار نمی باشد. پولیس ملی افغان، پولیس های با یونیفورم و پولیس سرحدی افغانستان که نیرو های تنفیذ قانون بوده و به شکل رسمی بخشی از نیروهای مسلح افغانستان بشمار نمی روند و تحت چتر وزارت داخله کار می نمایند. اعضای نهادهای مجری

^{۲۲۳} برای تعریف و جزئیات اشتراک اعضای خیزش مردمی در درگیری های مسلحانه، به گزارش ۲۰۱۴ در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه مراجعه شود.

قانون زمانی حیثیت ملکی بودن خود را از دست می دهند که در کنار نیروهای مسلح کار کرده و یا به شکل مستقیم در جنگ ها سهم بگیرند. اعضای واحد های پولیس که ماموریت جنگی ندارند، استفاده از نیرو توسط آنها در دفاع از خود، حیثیت ملکی بودن آنها را سلب نمی کند.

نیرو های طرفدار دولت همچنان شامل نیرو های نظامی بین المللی و سایر نیرو های امنیتی و اطلاعاتی خارجی می گردد (به نیرو های نظامی بین المللی مراجعه شود).

ملیسه های طرفدار دولت: به تعریف گروه های مسلح طرفدار دولت مراجعه شود.

ماموریت حمایت قاطع (RSM): به تاریخ ۱ جنوری ۲۰۱۵، ماموریت ناتو از همکاری برای تامین امنیت در افغانستان به ماموریت غیر نظامی حمایت قاطع (آموزش، همکاری و مشوره دهی برای نیروی امنیتی افغان) مبدل شد. بر خلاف ماموریت آیساف که از جانب شورای امنیت ملل متحد تأیید شده بود، اساس حقوقی ماموریت حمایت قاطع را یک توافقنامه وضعیت نیرو ها (SOFA) تشکیل می دهد که به تاریخ ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۴ در کابل امضاء و به تاریخ ۲۷ نوامبر ۲۰۱۴ مورد تصویب پارلمان قرار گرفت. قطعنامه شمار ۲۱۸۹ شورا امنیت ملل متحد (۲۰۱۴) از توافقنامه دوجانبه میان جمهوری اسلامی افغانستان و ناتو در راستای ایجاد ماموریت حمایت قاطع حمایت نمود. الی می ۲۰۱۵، نیرو های ماموریت حمایت قاطع شامل ۱۳۱۹۹ عسکر از ۴۲ کشور می باشد که در چهار فرماندهی حوزوی آموزشی، همکاری و مشورتی و مراکز ماموریت حمایت قاطع و فرماندهی هوایی آموزشی، مشورتی و همکاری مستقر می باشند؛ هدف از فرماندهی هوایی آموزشی، مشورتی و همکاری حمایت از نیرو های امنیتی ملی افغان در راستای تشکیل قوای هوایی مسلکی، توانا و دوامدار می باشد. فرمانده ماموریت حمایت قاطع هم چنان سمت فرمانده نیرو های ایالات متحده در افغانستان را به عهده دارد هر چند مجاری کاری هر دو سمت از هم متفاوت می باشند.

سلاح خفیه: سلاح های که برای استفاده یک فرد ساخته می شود. نمونه های این نوع سلاح شامل انواع تفنگچه، تفنگ، ماشیندار های سبک و خفیه می باشد.^{۲۲۴}

SOP: طرز العمل های معیاری عملیات

قتل های هدفمند: قتل های هدفمند یا کشتار سازمان یافته زمانی اتفاق می افتد که دولت و عناصر دولتی که تحت چتر قانون کار می کنند (و یا عین عمل توسط گروه سازمان یافته در یک منازعه مسلحانه)

^{۲۲۴} سند بین المللی به منظور توانمند ساختن دولت ها در راستای شناسایی و پیگیری به موقع و معتبر سلاح های سبک و خفیه غیر قانونی که سند مذکور به تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۰۵ توسط مجمع عمومی ملل متحد تصویب شد و در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

http://www.un.org/envents/smallarms2006/pdf/international_instrument.pdf

از نیروی کشنده به شکل عمدی، قصدی و با پلان از قبل طرح شده اشخاص معینی را که بطور فیزیکی تحت توقیف مرتکبین قرار ندارند، به قتل برساند.^{۲۲۵} کتگوری قتل های هدفمند همچنان شامل بعضی موارد قتل می گردد که در آن قربانی در زمان قتل به مدت کوتاهی در توقیف بوده که این مورد مخالف حالتی است که قربانی عملاً در توقیف عامل عمل قتل قرار ندارد.

UNDSS: دفتر مصئونیت و امنیت ملل متحد

UNAMA: هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

UNHCR: کمیشنری عالی ملل متحد در امور مهاجرین

USSOF: نیروهای عملیات های ویژه ایالات متحده امریکا

UXO: مواد منفجر ناشده

جرایم جنگی: جرایم جنگی، نقض جدی معاهدات و نورم های عرفی حقوق بشردوستانه بین المللی است. بر اساس تعریفی که از جرایم جنگی در اساسنامه محکمه بین المللی جنائی صورت گرفته؛ جرایم جنگی^{۲۲۶} شامل تخطی های جدی از ماده ۳ مشترک در کنوانسیون های ژنیو می باشد؛ بشمول خشونت علیه

^{۲۲۵} با آنکه در بسیاری از شرایط، کشتار های هدفمند حق حیات را نقض می نماید، در شرایط استثنایی جنگ مسلحانه، ممکن قانونی باشند به شرطی که احکام مربوطه ی قانون بین المللی بشر دوستانه و قانون حقوق بشر رعایت شود. مراجعه شود به فقره ۳۳ اجندا، گزارش گزارشگر ویژه در مورد قتل های فرا قضایی و خود سرانه، فلیپ آلستون، "تحقیقی پیرامون قتل های هدفمند" در نشست چهاردهم شورای حقوق بشر مجمع عمومی ملل متحد، A/HRC/14/24/Add.6. 10 May 2010

^{۲۲۶} مطابق ماده ۸ اساسنامه محکمه بین المللی جنائی: حقوق عرفی بین المللی هم بر جنگ بین المللی و هم بر جنگ داخلی قابل اعمال می باشد. همچنین این اساسنامه جرایم جنگی را نقض شدید حقوق بشر دوستانه بین المللی تعریف می نماید. دولت ها نیز قاعده متذکره را به عنوان یک نورم حقوق عرفی بین المللی به رسمیت شناخته اند - قاعد ۱۵۶- تعریف جرایم جنگی - کمیته بین المللی صلیب سرخ، حقوق عرفی بشردوستانه بین المللی، جلد ۱، Rules ed. Jean-Marie Henckaerts and Louise Doswald-Beck (CU P/ICRC, Cambridge 2005) {ICRC Study}. به پروتکل الحاقی دوم، فقره ۲ ماده ۱۳ مراجعه گردد. هم چنان به جزء آی، بند سی، فقره ۲ ماده ۸ اساسنامه روم در مورد محکمه جنائی بین المللی که از عناصر جرم بحث کرده، مراجعه گردد. جرایم جنائی شامل نقض های شدید حقوق و عرف جنگی قابل اعمال بر جنگی که وجه بین المللی ندارد (که این موضوع مقدمتاً مبتنی است بر: ماده سوم مشترک در کنوانسیون های چهارگانه ۱۹۴۹ ژنیو، پروتکل الحاقی دوم ۱۹۷۷ آن، پروتکل اختیاری ۱۹۹۹ کنوانسیون ۱۹۵۴ هاک برای محافظت از مالکیت های فرهنگی در جنگ های مسلحانه، کنوانسیون ۱۹۸۹ حقوق طفل، کنوانسیون ۱۹۹۴ امنیت ملل متحد و کارمندان مربوطه، اساسنامه های دیوان جنائی بین المللی برای رواندا و یوگسلاویای سابق و اساسنامه محکمه ویژه برای حکومت سیرا لیون (کشوری در غرب افریقا). به جرایم جنگی بر اساس اساسنامه روم در مورد محکمه جنائی بین المللی و منابع شان

زندگی و حیات یک شخص و بطور مشخص هر نوع قتل، قطع عضو، رفتار ظالمانه و تعذیب، هتک حرمت در برابر کرامت انسانی بخصوص رفتار های توهین و تحقیر آمیز، گروگان گیری، تصویب مجازات و ارتکاب قتل بدون اینکه جزای مربوطه توسط یک محکمه مبتنی بر قانون اعلام شده باشد و اینکه قتل، بدون در نظر داشت فرایند محاکماتی، و نیز بدون فراهم نمودن تضمینات قضائی که آن تضمینات بطور عموم، حیاتی تلقی می گردد، صورت گرفته باشد.

در جدول مقایسوی حقوق بشر دوستانه بین المللی مراجعه گردد. خدمات مشاورت کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بشر دوستانه بین المللی.

ضمیمه ۱: حملات که مسئولیت آن را طالبان به عهده گرفتند: تفکیک حملات بر اساس نوع هدف

حملات علیه نیروهای امنیتی افغان، نیروهای نظامی بین المللی و گروه مسلح طرفدار دولت

۹۳	پولیس ملی افغان
۳۷	پولیس محلی افغان
۲۰	اردوی ملی افغان
۱۵	نیروهای امنیتی ملی افغان
۱۳	ریاست عمومی امنیت ملی
۸	نیروهای نظامی بین المللی
۷	پولیس سرحدی افغان
۶	نیروهای اربکی / گروه مسلح طرفدار دولت

مجموع حملات علیه نیروهای امنیتی/نظامی که منجر به تلفات افراد ملکی گردیده و مسئولیت آن را طالبان از طریق وب سایت و صفحه اجتماعی تویتز خود به عهده گرفتند:

۱۹۹

حملات علیه افراد ملکی و اهداف غیر نظامی

۵۵	سایر اهداف ملکی
۴۸	ادارات ملکی دولت
۲۱	قضات، سارنوالان و کارمندان عدلی و قضائی
۱۳	بزرگان قوم
۷	کارمندان/کارگران قراردادی
۲	مراکز صحتی
۲	پولیس ترافیک
۱	معارف
۱	برگشت کنندگان به پروسه صلح و آشتی
۱	عبادتگاه ها و شخصیت های مذهبی
۱	شورای صلح
۱	ملل متحد
۱۵۳	مجموع حملات توسط طالبان علیه افراد ملکی یا ساحات ملکی که منجر به تلفات افراد ملکی گردید:
۳۵۲	مجموع حملات توسط طالبان که منجر به تلفات افراد ملکی گردید و طالبان مسئولیت آن را پذیرفتند

ضمیمه ۲: جدول ادعا های "جرایم جنگی" طالبان علیه نیروهای طرفدار دولت بر اساس تثبیت صحت و ثقم و انتساب آن

مجموع	ثبت توسط یوناما [رویداد]	نتایج	انتساب
۲۳۱	۱۲۹ مورد قبل از نشر اعلامیه طالبان توسط یوناما ثبت شد	۳۵ مورد دارای عین تعداد تلفات بود. ۶ مورد دارای عین تعداد تلفات بود ولی در میان تعداد افراد کشته و زخمی تفاوت وجود داشت.	۲۷ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۶ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست. ۶ مورد به عناصر ضد دولت نسبت داده شد. ۲ مورد مشخص نشد.
		در ۳۸ مورد تعداد تلفات کمتر گزارش شد.	۲۵ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۷ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست. ۵ مورد به عناصر ضد دولت نسبت داده شد. ۱ مورد مشخص نشد.
		در ۲۷ مورد تعداد تلفات بیشتر گزارش شد.	۱۷ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۶ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست. ۴ مورد به عناصر ضد دولت نسبت داده شد.
		۶ مورد ناشی از درگیری مسلحانه نبود.	
		۱۷ مورد تلفات افراد ملکی در قبال نداشت.	

۵۰ مورد پس از نشر اعلامیه طالبان توسط یوناما ثبت شد.	۲۲ مورد دارای عین تعداد تلفات بود. ۴ مورد دارای عین تعداد تلفات بود ولی در میان تعداد افراد کشته و زخمی تفاوت وجود داشت.	۱۶ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۷ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست. ۳ مورد به عناصر ضد دولت نسبت داده شد.
	در ۹ مورد تعداد تلفات کمتر گزارش شد.	۶ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۱ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست. ۱ مورد به عناصر ضد دولت ۱ مورد مشخص نشد
	در ۳ مورد تعداد تلفات بیشتر گزارش شد.	۲ مورد به نیرو های طرفدار دولت نسبت داده شد. ۱ مورد از اثر تبادل آتش میان نیرو های طرفدار دولت و عناصر ضد دولت به وقوع پیوست.
	۴ مورد ناشی از درگیری مسلحانه نبود.	
	۸ مورد تلفات افراد ملکی در قبال نداشت.	
	۵۲ مورد توسط یوناما تثبیت نشد.	

ضمیمه ۳: یادداشت حمایت قاطع ناتو برای ثبت مورخ ۳ فبروری سال ۲۰۱۶

اسناد غیر سری حمایت قاطع/ناتو برای یوناما قوماندانی ماموریت حمایت قاطع - کابل، افغانستان

۳ فبروری سال ۲۰۱۶

DCOS-OPS

قوماندانی/۵۳۸۴

موضوع: پاسخ رسمی به پیشنهادات برای نیروهای نظامی بین المللی شامل در گزارش یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در جنگ (PoCAC)

۱. ماموریت حمایت قاطع ناتو (RS) از تلاش های دفتر یوناما برای دادخواهی رعایت حقوق بشر در افغانستان و از اقدامات جامع که در گزارش سال ۲۰۱۵ حفاظت افراد ملکی در جنگ مطرح گردیده تقدیر به عمل میآورد. ماموریت حمایت قاطع با استفاده از فرصت، معلومات جدید را در ارتباط با تمامی اقدامات که در پیوند با پیشنهاداتی که برای نیروهای نظامی بین المللی (IMF) فهرست گردیده، با یوناما شریک می سازیم.

۲. **پیشنهاد شماره ۱.** (جنرال) کمبیل قوماندان چهار ستاره حمایت قاطع و USFOR-A اقدامات سریع را به منظور حصول اطمینان از اینکه ارزیابی حمایت قاطع آغاز گردیده و در پی آن از حادثه غم انگیز شفاخانه دوکتوران بدون مرز در ولایت کندز تحقیقات همه جانبه صورت می گیرد، اتخاذ نمود. جنرال کمبیل حین کنفرانس خبری ماه نومبر سال ۲۰۱۵ تصریح نمود که در مورد تدابیر انضباطی که پس از تحقیقات به عمل آمده، نظری ندارد. در این مورد، دو گزارش از سوی نیروهای نظامی بین المللی ارائه گردید، یکی گزارش مشترک تیم ارزیابی از تلفات (CCAT) که گزارش مشترک حمایت قاطع ناتو بود و تلفات افراد ملکی پس از حملات هوایی را مورد تایید قرار داد. هیئت ملی ایالات متحده AR 15-6 گزارش را ارائه نمود که خیلی با جزئیات ارائه گردید و حسابدگی و مسئولیت این حادثه را تصریح میدارد. کارشناسان دیگر نیز از خارج حضور یافتند تا پیرامون AR 15-6 تحقیقات را انجام دهند.

در رابطه با پرداخت پول برای ابراز همدردی، ایالات متحده از جمله ۲۷۳ فرد (۵۲ درصد) برای ۱۴۲ فرد که از سوی شفاخانه دوکتوران بدون مرز شناسایی شده بود غرامت پرداخت نموده، و اخیراً برای ۹ کارمند

مجروح شفاخانه دوکتوران بدون مرز نیز غرامت پرداخت نموده است. پرداخت غرامت مطابق با جدول زمانی ادامه خواهد یافت و طی ماه های آینده به پایان خواهد رسید

۳. **پیشنهاد شماره ۲:** در نتیجه حملات هوایی که بطور تصادفی بر شفاخانه دوکتوران بدون مرز در ولایت کندز صورت گرفت، فرمانده حمایت قاطع یک اقدام تازه را نیز هدایت داد تا به روند هدفگیری-بازبینی جدی فهرست منع حمله، اضافه گردد. این اقدام باید قبل از هر حمله که طرح ریز می گردد مورد بازبینی قرار گیرد. مزید بر آن، آموزش مجدد قوت ها در ارتباط با لزوم حفاظت از نهادهایی که در فهرست منع حملات ذکر گردیده، آغاز گردید. علاوه بر آن، بازنویسی رهنمود های فرماندهی به پایان رسید. تجدید نظر تازه بر اهمیت فهرست منع حمله به عنوان ابزاری برای جلوگیری تلفات افراد ملکی تاکید مینماید و تمامی کارمندان حمایت قاطع آن را باید مرور نمایند.

۴. **پیشنهاد شماره ۳:** تیم کاهش (CCMT) باید پیرامون تمامی ادعاهای مرتبط با تلفات افراد ملکی و حادثات گزارش خودی را مورد بررسی قرار دهد. این تیم برای مورد بررسی ارزیابی معتبر (CCARB) نقش دارالانشاء را دارد، که اعتبار مکان پس از ارائه هر گزارش از یک حادثه که در آن تلفات افراد ملکی اتفاق افتاده باشد را مورد ارزیابی قرار میدهد.

۵. **پیشنهاد شماره ۴:** CCMT حمایت قاطع فعالیت های بیشمار را با دولت جمهوری اسلامی افغانستان انجام داده و ماموریت آموزش، مشورت و معاونت (TAA) خود را با دفتر شورای امنیت ملی جهت حصول اطمینان از اینکه پالیسی جلوگیری از تلفات افراد ملکی به تصویب میرسد، ادامه میدهد. در حال حاضر، مسوده در دور دوم مشورت های بین الوزارتی قرار دارد و انتظار میرود که به پایان برسد و یکی از نشست های مشورتی آن با شرکای بین المللی الی پایان ماه فبروری سال ۲۰۱۶ برگزار گردد.

۶. **پیشنهاد شماره ۵:** ماموریت آموزش، مشورت و معاونت حمایت قاطع بیشتر از این نیروهای امنیتی ملی افغان (ANDSF) در سطح فنی و تخنیکی، به استثناء نیروهای ویژه امنیتی افغان (ASSF) و قوای هوایی افغان (AAF) را مورد آموزش قرار نمی دهد. در حال حاضر، ماموریت حمایت قاطع نیروهای امنیتی ملی افغان را در سطح قول اردو یا زون مشورت و کمک مینماید، این در حالیست که با دفاتر دولتی به سطح نهادی و وزارتت کمک صورت می گیرد.

۷. **پیشنهاد شماره ۶:** پرسونل C-IED (مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده) همچنان به مشورت خود با دولت جمهوری اسلامی افغانستان در سطح نهادی ادامه میدهد و برنامه هایی را برای آگاهی عامه و آموزش و استحصال نیروهای امنیتی ملی افغان از C-IED (مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده) ارائه مینماید. مرکز مکالمات شماره ۱۱۹ C-IED وزارت داخله فعال است و سایر تلاش ها در بخش آگاهی عامه دربرگیرنده آموزش ۱۲۳ کارمندان حفاظت اطفال می باشد که در بخش مواد منفجر ناشده، مواد منفجره تعبیه شده و آگاهی عامه آموزش میبینند و سعی خواهند کرد تا در سراسر افغانستان اطفال را مورد آموزش دهند.

حمایت قاطع ابتکار را در سطح وزارتتی که برنامه آگاهی عامه پیرامون مواد منفجره تعبیه شده را در نصاب درسی مکاتب متوسطه در افغانستان می‌گنجانند نیز حمایت مینماید. بیشتر از ۵۰۰ کارمند از برنامه آموزشی C-IED (مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده) نیروهای امنیتی ملی افغانستان فارغ گردیده است و استحصال آن طی سه ماه گذشته از ۱۰ درصد به ۱۶ درصد رسیده است.

۸. کارلو سالتز (CIV) مرجع تماس در خصوص این یادداشت می باشد، CCMT حمایت قاطع در: rshqopscj3civcassoms@hq.ms.isaf.nato.int, or NATO UNCLASS at: 60-686-2344.

تورن جنرال جفری بوچانان رئیس حمایت قاطع DCOS OPS

(OF-7) نیروهای ایالات متحده